

DIDASCOLICON · HUGONIS · D · S · VICTORIS · P ·

Quibus modis res sub-
stere hnt. In actu. In
intellectu. In diuina mente
hoc est in diuina ratione
hois in se ipis in se subsisten
non tñseut quides. s̄ tamen
in mūbilia nō sūt in rōn
hois mūbilia sūt in mēte
vero diuina sine omni
mūbilitate subsistit qd
est in mente hois. ygo ē
eius qd est in mēte diuina
Ad mentem diuinā facta ē
cāta rōlis. Ad cātā rōlez
facta ē cātā vībilis. s̄ oīs
mōto et comīso cātē rōlis
esse debet ad mēte diuinā.
Sic oīs mōto et quīso cātū
vībilis ē ad rōlez cātū.
Sic homo cū qd mēte cepit
vt ēē alīs patē possit qd
sibi soli notū ē. fōns eius
exm depmgit. postea ēē
maībz euidēz. quō id qd
ad exm pōitū ē cū rōn es
concordet. verbis exponit.
Ita deus volens onde mū-
biles sapientias suas. exm
es in mēte rōlis cātē depmgit.
Ac deinde corporea cātā
faciens. foris illi qd mōto hnt
ōndt rōlis exm cātā ad sū-
tudines diuinā diuīe rōnis
nōlo mediante. pō loco facta
ē. Corporea vero creatura
facta est mediante rōli cātā
facta ē ad similitudines diuīe rō-
nis. hinc ē qd angelis appellatōn
lucis in Gen. 1. Dixit deus.

fiat lux et facta ē lux. De
ceis vōs opēibz dei dicit
Dixit deus. fiat et facta ē ita
Et deinde adiungit. et fecit
deus. quia angelica cātā nā
p̄m in rōn diuina fuit p̄ dīpo-
sitionem. Postea in se ipā
subsistere cepit p̄ cationem.
Die autē cātē p̄m in rōn di-
fuerit. Postea in cognitōn
anglōz facta sūt. Postremo
in se ipis subsistere ceperunt
et em dātū ē. Dixit deus
fiat hoc ad mēte diuinā p̄m
et facta ē ita. ad intellectū
anglōz. Et fecit deus ad actū rō-

Multi sūt qd in adō natura
ingemo destitutos reliquit.
vt ea q̄ ēē facilia sūt illatū
vix capere possit. Et horum
mīta gnā in eē videntur.
Nam sūt quidam qui litz
sua hebetudines nō igrent.
eo tñ quo valent conamine
ad scias anhelant. et inde-
simentor studio insudates
qd mīno hnt defectū opīs.
obtinē mēntē affectum vo-
luntatis. Est alij qm summa
gphende neqz se posse sen-
ciūt. mīna ēē negligūt
et q̄ in suo cōpore securi
quiescentes. eo amplius
in maxmīs lumē vitatē
p̄dit. qd mīna q̄ intelligē
possent distē fugiūt. vñ p̄s
Noluerit intelligē ut bñ ageret
Longe em aliud ē nescire
at aliud nolle scire

Distinctio homin
p̄m ingenia

Restare quidem in firmitate
Scientiarum vero detestari prae
voluntatis est. Et aliud homi-
nigenus quos ad modum natura
ingenio ditavit et faciles
ad vitas veniendi aditu
prestitit quibus et si par sit
valitudo ingenii non ea tamen
omnibus virtus et voluntas est
peritia et doctrina natales. Item
extolendi. Nam sunt plerique
qui negotiis huius seculi et carnis
sunt quae naturae est implicitae a vicibus
et voluptatibus populi dediti
talenta dei terra obruntur ex eo
non fructum sapientiae nisi usuram
boni operis querunt qui profecto
valde detestabiles sunt.
Rursus alii rei familiaris in-
opia et tenuis substantia discendi
facultatem minuit quibus tamen
plene per hoc excusari minime
edimur cum plerisque fame
sunt laborantes ad scientie
fructum pertingere videamus.
Et aliud est cum non possit aliter
ut verius dicitur non facile
possit addiscere atque aliud
posse et nolle scire. Sic enim
exteriorius est cum nullo superat
facultates sola virtute sa-
pientiae comprehendere et profecto
turpius est vigere ingenio
divitiis affluere et opere otio.
De primis rebus sunt quibus quod
et scientias in seculis lectis
et meditatio quae per se
in doctrina obrinet locum
et de hac liber iste tractat.

De quibus tractat
libro

Dando precepta legendi. La-
aut sunt precepta lectori magis
necessaria. Primum ut sciat quod
quod legere debeat. Item quo
ordine legere debeat. Item
quo legere debeat. De his
libro per singula agit in isto libro.
Instruit autem tam seculum
et divinum lectorem. Unde et
in duas partes dividit quod
unaqueque tres habet distinctioes.
In prima parte docet lectorem ad
in 2 parte docet lectorem divinum.
Primum autem hoc modo omnino do-
quod legendum sit. Deinde
quo ordine et quo legendus sit.
In prima parte emittit origines
et autem sciri possit quod legendus
sit a quo primae legendum sit.
In prima parte emittit primas origines
omni artium. Deinde distinctioes
et partium earum et quod unam
quodammodo et eadem gerunt ab aliis
secundum philosophiam a primo usque ad
ultima membra. Deinde e-
mittit auctores artium. Et postea
ostendit quod ex his virtutibus legende
sunt. Deinde et quod ordine
et quo legende sunt aperit. Postea
legentibus vite sue disciplinas
prescribit et sunt prima po-
In 2 parte primis determinat
quod scripturae divine appellande sunt.
Deinde nunc et ordine divinos
libros et auctores eorum et interpretatos
nomina. Postea agit de quibus
opietatibus divine scripturae quod magis
sunt naturae. Deinde docet quod legere
debeat sacra scriptura.

Es qui mea
mos suos et
querat. De
quod amoris
atque et pars
Omnis et patens
in quod profecto bonum
Sapientia illi
ut se ipsum ag
fuit filius. Cu
se non mille
quippe animo
illustrato resp
et quod sit in deo
et se quodammodo
satis esse poterat
in ipso deo
Oportet autem
Quia in in
gimus sue in
omne ad in
et quod sit in deo
Probatur
apud philosophos
ne virtus aff
Et tunc
et individua
Itemque eade
omnia nam quod
desert et in deo
formavit ipse
quod in deo quod
invisibiles per
prehendit
sui fore per
colligitur per
in nos motus
quia sine per
sue per intelligit

Es qui in ea correctione mor-
mos suos et formam suam
querit. **Ad** ultimum dicitur in
q. p. amoris sine legit eam.
et q. z. pars sine accipit **lib. p. m. i. cap. 1.**
Omnis erpetendos pa e sapia
in q. p. f. boni fama q. f. f. f.
Sapientia illuminat homines
ut se ipm agnoscat. q. r. e. t. e. s.
fuit filio. cu se p. c. e. s. s. m.
ee non m. l. l. e. r. i. t. p. m. m. o. r. t. a. l. i. s.
quippe animo eius sapientia
illustrato respicit p. m. s. u. m.
et q. s. i. t. m. d. e. o. r. o. a. g. n. o. s. c. i. t. u. r.
et se quitoz q. r. a. t. cu q. d. i. p. e.
s. a. t. e. e. p. e. t. e. r. a. t. **Ex**ceptu le-
m. i. p. o. d. e. o. p. p. o. l. l. i. s. c. **U. r. o. c. i. c.**
O. a. v. t. u. r. c. o. g. n. o. s. t. e. t. e. i. p. s. i. m.
S. u. a. m. i. n. i. z. h. o. s. i. n. o. o. r. i.
g. n. i. s. s. u. e. m. m. e. m. o. r. e. s. e. s. s. e. t.
o. m. n. e. q. d. m. u. t. a. b. i. l. i. t. a. t. i. o. b. n. o. x. i. u. m.
e. q. s. i. t. m. d. i. l. a. g. n. o. s. t. e. r. e. t.
P. r. o. b. a. t. u. a. a. u. t. e. s. a. e. n. t. i. a.
a. p. u. t. p. h. o. s. a. i. m. o. s. e. r. u. c. t. i. b.
n. e. p. r. i. b. o. a. s. s. e. r. i. t. e. e. o. p. a. c. t. a.
E. t. t. h. i. m. e. s. p. l. o. m. b. e. r. d. i. v. i. d. u. a.
e. t. i. n. d. i. v. i. d. u. a. m. i. x. t. a. q. s. t. b. a.
R. e. m. o. s. e. a. d. e. z. d. u. i. s. a. e. r. u. t. e. s.
o. m. i. x. t. a. n. a. q. u. o. v. n. i. v. e. r. s. i. t. a. s.
d. e. s. i. g. n. e. t. u. a. e. d. e. c. N. o. m. i. n.
f. o. r. m. a. u. t. i. p. a. n. a. q. s. z. i. n. t. i. a. z.
q. m. i. x. t. a. o. s. e. a. u. t. a. p. i. t. q. u. i. a. e. t.
i. n. o. s. s. i. b. i. l. e. s. p. m. t. a. l. i. g. e. a. z. e. t. c. a. s.
o. p. h. e. n. d. i. t. o. s. s. i. b. i. l. e. s. z. a. c. t. u. a.
l. i. u. f. o. r. e. s. p. s. s. i. m. p. a. s. s. i. o. n. e. s.
c. o. l. l. i. g. i. t. s. e. c. t. o. s. q. s. i. n. o. r. b. e. s. g. e.
m. i. n. o. s. m. o. t. o. g. e. o. m. e. r. a. t. z.
q. u. i. a. s. u. e. p. s. s. i. o. a. d. s. s. i. l. i. a. g. r. e. a. t.
s. u. e. p. i. n. t. e. l. l. i. g. a. z. a. d. i. v. i. s. i. l. i. a. a. s. e. d. a. t.

ad se ipas res similitudines
hens igitur. **Et** e. q. e. a. d. e.
mens q. v. n. i. s. s. e. s. c. a. p. a. x. e. s. t.
e. t. o. i. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. a. t. z. n. a. q. u. o.
s. i. m. i. l. i. t. u. d. i. n. e. r. e. p. u. t. e. t. f. i. g. u. r. a.
c. o. m. p. t. a. t. **D. i. t. t. a. g. o. r. i. c. i. u. n. a. q. s.**
d. o. g. m. a. e. r. r. i. t. s. i. m. i. l. i. a. s. i. l. i. b.
o. p. h. e. n. d. i. **U. t. s. i. a. i. a. v. o. l. u. s. n.**
e. r. o. m. i. b. o. o. p. o. t. a. f. i. g. u. r. e. n. i. l. l. a.
t. e. n. o. o. i. a. o. p. h. e. n. d. e. p. o. s. s. e. t.
S. e. c. u. n. d. u. m. q. q. u. i. d. a. d. t. Lex
terreno ophendim9 ethica
flamme. Humor liquido
no spirabile flatu. Rectu
extremae debem9 vros
m. d. i. v. e. p. u. t. i. s. s. i. m. o. s. s. e. d. e.
s. i. m. p. a. e. e. n. a. s. e. n. s. s. i. s. s. e. i. q.
v. l. l. a. s. e. p. a. u. q. u. a. n. t. i. t. a. t. e. m.
d. i. s. t. e. n. d. e. r. e. t. s. i. u. t. a. p. a. u. s.
m. i. t. a. b. i. l. e. s. e. s. d. e. m. p. a. r. e. t. v. m. p. o. s.
D. i. c. e. s. a. u. t. e. r. o. m. i. b. o. s. o. s. e. r. v. e.
N. o. n. s. i. m. o. p. o. t. o. r. o. s. s. i. m. o. p. o. t. e.
r. o. m. Reg. e. m. h. e. c. r. e. c. u. m.
o. m. n. i. s. i. m. i. l. i. t. u. d. o. a. l. i. u. d. e. a. u. t.
e. r. t. e. m. s. e. a. d. v. e. n. i. e. n. t. e. a. d. e. d. a. e. i.
s. i. n. o. p. a. p. o. a. u. s. e. a. m. s. e. e. t.
e. r. s. e. n. a. t. u. a. q. d. a. p. o. e. t. y. p. a.
v. i. t. u. t. e. c. o. p. i. t. U. t. s. i. c. u. t. U. r. o. c. i. c.
m. p. i. s. s. i. o. n. d. U. t. n. o. n. o. m. n. i. s.
v. a. r. i. e. t. a. s. e. r. t. e. m. s. e. i. b. o. a. n. i. o. t.
U. t. n. i. t. e. s. i. t. q. u. i. t. o. s. v. a. i. a. t. a.
a. m. i. t. t. e. t. a. l. i. u. d. q. d. h. a. b. u. i. t.
U. t. a. d. a. d. e. t. d. i. v. e. r. s. i. d.
e. r. t. e. m. s. e. q. d. n. o. h. a. b. u. i. t.
a. s. s. u. e. r. e. V. i. d. e. m. o. q. p. a. l. e. s.
e. r. t. e. m. s. e. a. d. v. e. n. i. e. n. t. e. f. o. r. m. a.
i. m. a. g. i. n. i. s. c. o. b. s. i. m. i. l. i. t. u. d. i. s.
a. c. c. i. p. t. E. u. v. o. i. m. p. s. s. o. r. m. e.
t. a. l. l. o. f. i. g. u. r. a. z. i. m. p. e. n. i. t.

Ipsum quidem non eximietur
 ex parte virtute et naturali abilitate
 aliud iam ad reputandam aptitudinem
 Sic in mixta mens est omnium
 filine insignita omnia eodem
 ab ex omnibus oppositio non
 integraliter suscipit sed
 virtutem atque potentiam aliter
 Et hoc est in re non dignitas
 qua omnes eque naturaliter habent
 Sed non omnes eque noverunt
 Quamvis enim corporibus passibus
 conspiciuntur per se formas
 et semetipsum abducat oblitio
 et quod fuit et quia nihil ad fluxum
 se meminit nihil potest quod videtur
 esse edit. Repam atque per doctrinam
 ut noscatur cognoscatur nam et
 ut distans. ex non querere
 quod in nobis possimus invenire
 felix est et possidet beatus
 Primum omnium virtutum
 studium sapientie per se
 incipit maluitque philosophi
 dicitur namque antea philosophi
 sapientes vocabantur. Dulce
 quidem inquisitores veritatis
 non sapientes sed amatores
 sapientie vocantur. Quia in mixta
 deo latet de veritate eius
 amore conspiciunt ad eum inquisi-
 tiones assurgat animus. Diffi-
 cile in rebus veritatem apprehende-
 queat. Philosophi autem eorum
 quae veritate sunt sicut in mixta
 sicut sortuntur in disciplina
 esse constituit. Est autem per se
 amor et studium et ambicio
 quodammodo sapientiae

Summum in re sola
 est studium sapientie qua
 quae in re

Studium sapientie est
 philosophia

Sapientie vero non homo qui
 in framentis quibusdam et
 in alia fabulosa scientia
 notitiaque consistit. Illius
 sapientiae quae nullis indiget
 omnium mens et sola verum
 verum est. Est autem haec
 sapientia intelligenti animi
 ab ipso pura sapientia illuminatio
 et quodammodo ad se ipsam tractatio
 atque advocatio ut videatur
 sapientie studium divinitatem et
 pure mentis illius amicitia
 Haec in sapientia culta
 etiam generi humani summe
 divinitatem imponit et ad
 primam naturam puritatem
 quae reducit. Omne nascitur
 speculationi cogitationibus
 vitas et sancta puraque actus
 castissima. Quos humanis
 aut hoc excellentissimi
 boni philosophi operari vix filio
 prestat oritur ab ipso aie
 efficiens ordinandi est
 Simplex omnino aie vis in ve-
 getandis. De vitiis anime
 corporibus deprehenditur
 Quia una quidem vitam
 soli corpori subministrat
 ut nascendo crescat alendo
 quae subsistat. Alia vero
 sentiendi iudicium prebet
 in mente et non somniam
 Quia quidem per se id efficiunt
 ut creandis nutriendis
 alendis quae corporibus prestat
 Nullum vero preterit vitiis
 sed ut iudicium. Haec aut

est herbarum
 quibusque re
 vero opo
 ac prima
 te conscit
 de quibus pe
 forme iudicium
 em al quod
 et nascit et
 Sensus vero
 vis ad quim
 Prax quibus
 Quibus vero se
 et ei aie vis
 sed al mixta
 Quibus vero
 eas de corpore
 si corpore
 sed abscondite
 et seipsum
 sicut ymagines
 memorias
 quodammodo
 brevisque
 ymaginatio
 invidentes
 creas quibus
 esse possunt
 quidem non
 vero oblivione
 reuocare no
 vero et huius
 Sed vis ad
 priores. al
 endi trahit
 famulibus ab
 vitiis eadem
 ostentat ead
 omnia sumis

*Cue res ad phi
ptinent*

animi ut specialit^r in p^rncipi
cognitione, a in absentia
intelligentia, a in igitur
inquisitione atq; inventioe
verset^r. Duo sunt in quib⁹
omnes opem vis aie ronate
impendit. vni quide vt
re nā iniquitate zone
agnoscat. vltim vo ut ad
fias prius veiat. qd' post
fuitas modalis exerceat
Sed ut video meretricem
ia rpo loquendi ordine
laboritū madim vobis
plerisq; fimo, s; res obscurā
difficultate parat. Quia
em de studio sapie loqui
repim⁹ idq; solis homib⁹
quoda ne privilegio attestat
fimo, qm̄e m̄it om̄ hūan⁹
actiu moderate opdar
sapientias possusse videm⁹
Si em brutor animalū nā,
q no regit^r rōm̄ iudicio,
mōt⁹ suos fm̄ solas s^ruū
pāos diffundit. et in appetito
sero fugiendo aliquod nō
nō intelligit. vlt^r dis
cretionē, s; celo quoda rā
m̄ affectu rpellit. Restat
vt rōm̄ aie act⁹, ceca
cupiditas non rapiat,
s; modate sapientia sp
predat. Et si om̄ ee q^rantū
ta nō solū ea studia rābo
nt d' re nā vel disciplina
agit^r mōt⁹. vni em̄ om̄
hūan⁹ actiu sero studioz
zōm̄b; nō mōe ad p^rncipi
diffime possim⁹ p^rncipi

utit

est disciplina om̄ hūan⁹ rē
atq; diuiaz rōm̄ plene inuesti
gans. Nec mouē d^r, qd' s;
diuino p^rncipi esse maiorē
studū sapie, nō hūan⁹ que
instrumente explicat^r ut
ē agriculturā, architectā
et hūm⁹ s; hūan⁹ sapie que
sola rē p^rncipiā ē rō p^rncipi
namq; idem act⁹, ē ad p^rncipi
p^rncipi fm̄ rōm̄ sua, et ab ea
excludi fm̄ ad rōm̄ rōm̄ rōm̄
verbi gratia, ut d' p^rncipi loqm̄
agriculturā rō p^rncipi ē rōm̄
administratio q^r rōm̄ opa
artificū. et si nā nō sit, v
mitant^r tū nā, et sū ex^r rōm̄
fōz, q nā ē quā imitant^r
rōm̄ expi m̄t vlt^r ia q
rōm̄ cogni. p^rncipi mōt⁹
act⁹ diffunde iuria nā
sit, tot p^rncipi p^rncipi ee. q
sunt diuersitates rē ad
quas p^rncipi p^rncipi ositerit
Om̄ aut hūan⁹ actiu
sero studioz q sapia modat^r
fimo et intentio ad hoc
spectare debet vt vel ne
nā reparat^r integritas,
vel defectū quib⁹ p^rncipi
subiaret vita. tpet^r m̄ntas
Dicam apcius qd' d^r d^r
Duo sūt in homie. Bonū
vis et malū. Nā rōm̄
Bonū quia nā ē qd' qz
corruptū ē, qz m̄ntas est.
exercitio repandū ē. Nā
fimo qz vitiū ē, qz corruptū
ē, qz nā non est. excludet
ē. Et si fūdit^r ex rē nō p^rncipi

De virtutibus theoreticis et mechanicis

De virtutibus theoreticis et mechanicis

saltem adhib
tpans ē. hoc
gendi ē vt
et excludat
vō hūanē nē
p^rncipi. scia et
tū sūm̄ et
filitudo ē. Nā
nā nō sit. s; q
ē sba fm̄ sua
q p^rncipi ee. rō
qd' d^r d^r d^r d^r
immortalis
alteram p^rncipi
q sola hūan⁹ q
p^rncipi nē sūm̄
mortalitati r
obnoxio ē. vlt^r
nā ē. qm̄ a
Et hoc est vlt^r
rē q p^rncipi ee
p^rncipi nāq; m̄
q nē p^rncipi ee
hūan⁹, et hūan⁹
Alia quide q
s; nō sine cla
p^rncipi. Alia ē
fimo hūan⁹. et
In p^rncipi o d^r m̄
cui non aliud
s; cui⁹ ca et ee
sūt qd' non a
metpō subs
sōl⁹ nē gemi
Alud vō au
at id qd' ē.
venit let ex
m actū p^rncipi
m̄ p^rncipi ē

saltem adhibito remedio.
 tpanis e. hoc e oio qd a-
 gendu e. ut na reparat
 et excludat viam integritas
 vo huic ne duobz modis
 pfiat. scia et vute. q n
 cu supnis et diuis sbyb
 filitudo e. Na ho cu simp
 na no sit. s germa oparty
 e sba. fm sua ptem vnaz
 q potior est. Tut apm dca.
 qd oz dcam qua ipe est
 immortalis. Sedm vero
 alteram ptem q caduta e
 q sola hys q n sbyb fide
 pax nesciunt. cogta est
 mortalitati e immutabilitati
 obnoxia e. vbi tonet mori
 nre e. quies amitte id qd e
 Et hec est vltima pars
 re q p m et fine hnt
 q n p m hnt hnt finez
 hnt. et h etna nomiant
 Alia quide q p m hnt.
 s no fine claudu. dicit
 pema. Alia q m m et
 fine hnt. et hec tpalia s
 In pmo odme id qstiuq.
 cui non aliud ee. et id qd e
 cui ca et effectz diuisa
 sit qd non aliude s a se-
 metipo subsistit. s vt est
 solz ne genitorz et artifex
 Alud vo cu aliud est esse
 et id qd e. qd aliude adde
 venit. et exca pcedente
 in actu pfluxit ut esse
 mapeffa e q m m quet

De tibus reu pmanens

6
 De id qd m germa sciat
 Et qdda qd a causis sub
 primordialibus ut ee incipiat.
 no mouete ad actu pdit.
 solo diuie voluntate arbi-
 trario. ibiqz immibile. ois
 fms ab viciissitudinis expo
 existit. Eustmodi snt re
 sbe. quas vobas dicunt
 Et tuta simplimari mdi
 cora. q ee io no mmet.
 diuina appellata snt. Pa
 pars re e. q p m et fine
 hnt. et p se ad ee no veniut.
 s opa snt ne. que omnt
 sup terra sub luari globo.
 mouete igne artifice. qm
 quadam descendit ad re
 visibiles pcedas. snt
 ergo dcm e. Nichil i mdo
 moit. eo q na eena peat
 Non em eene snt m seut
 s fore. Cu vo fore m seut
 de. non sic intellige. e.
 ut aliq res exns pie oio
 et esse sui amitte idatur.
 s variari potius. vel sit
 fortassis. ut q uita fuerat.
 abmurem separentur
 vel q sepata erant con-
 uigant. ut que h erant.
 illuc tnsent. ut q n erant.
 tuc qstent. in qbz oibz
 ee sui detrimeti nl patit.
 De hys dcm e. qia orta
 occidit. et aucta senescit.
 eo q cuncta ne opa. sicut
 p m hnt ita ee fms

aliē nō sūt. De illi dātū est
De nichilo nichil i nichilū
nil posse reuerti q̄ op̄ oīs
nā et p̄mordiale h̄t rās
et s̄bas p̄petuas De h̄ys
dictū ē Et redit nichilū
qd̄ fuit ante nichilū q̄ op̄
de opus nē. s̄t t̄p̄aliter
ex occulta rā i actū p̄fluit
Ita eod̄ actu. t̄p̄alit̄ d̄struūt
eo v̄n venāt reuersū s̄t

*D' mudo sup̄luāz
i subluāz*

Hic ē op̄ mathe^o. m̄dū i
duas p̄tes diuiserūt q̄n̄ ea
v̄s p̄tem q̄ ē a cūlō h̄e
sūessit et in ea q̄ d̄coessit
Et sup̄ luāz m̄dū. eo q̄
i oīa p̄mordiali lege q̄ssat
nāz appellānt Subluāz
v̄s. opus nē. superioris
Quia oīa ḡna aīantū.
in eo q̄ vitalis sp̄s i s̄i
sione vegetant a sup̄eio
zibz p̄ m̄v̄sibiles meatz
infusū m̄tmentū accipiūt.
nō solūt ut nascendo q̄st̄.
s̄t ut alendo subsistant
Eudē ead̄ sup̄eioz m̄dū t̄p̄s
v̄obant p̄t̄ cursū i m̄dū
s̄d̄z q̄ in eo sūt inferior.
t̄p̄alem. q̄ s̄m̄ motz su
periores agit Item sup̄
luāz p̄t̄ p̄petua lucas
et quietē t̄n̄quilitatē
Elysiū. h̄nc autē p̄t̄er m̄
constantiaz rē fluctuāz
infermū m̄cipabant De
paulo lacus p̄sentū s̄m̄z.
ut ondāz homines. q̄ i p̄te
m̄bilitatis p̄nceps ē. i rēa

q̄ n̄cātati obnoxū esse mea
v̄s q̄ immoēlis ē. diuitati
ēē cognatū Et quo colligi
p̄t id quod sup̄ dātū est
q̄ v̄s om̄i h̄ud̄z actiōni
ad h̄uc f̄m̄e con̄t̄it it̄tio
p̄t uel diuē v̄ḡm̄s s̄t̄do
in nob̄ restāret² vel h̄z
v̄ite necessitudinē q̄ssat.
q̄ quo facilius ledi p̄t ad̄s̄s
eo maḡe foueri i q̄ssat id̄z
Hic v̄s sūt q̄ diuiaz in h̄oīe
similitudines ep̄ante spe
culatō diuitatē et v̄itatis
et v̄tutis ex̄eratiū q̄ illor.
Deo homo simlis ē. q̄ sa
piens et iustz ē illa v̄s
actiōni Sed iste m̄bilit̄
ie immūbilit̄ sapiens et
iustz ē illa v̄s actiōni
q̄ h̄z v̄ite n̄cātū d̄struūt.
Imod̄ gemis ē p̄m̄i qd̄
nē m̄tmentū adm̄strat
Et qd̄ cont̄ molesta q̄
extr̄s̄co accidē possit m̄mit
Et qd̄ con̄ illata p̄stat
remediū Qui ad repandā
nāz m̄tendāz. diuā actō
q̄ v̄s illi. qd̄ in nob̄ i fir
mū ē n̄cātā p̄uidemz. Sūa
actō ē. Sūa igit̄ actiō uel
diuā uel h̄m̄ana ē Possūz
aut nō m̄ḡe. illa. eo q̄
d̄s̄ superioribz h̄eātū
m̄telligentiaz appellare.
hanc v̄ro q̄ de inferioribz
h̄et et q̄ quodā con̄ filio m̄
d̄get. scientiaz vocare. Si
igit̄ Sapiētia ut sup̄ dātū ē

In q̄ s̄t̄ s̄t̄ s̄t̄ s̄t̄

cūctas q̄ rone
actiōes. q̄n̄s
has duas p̄
m̄telligentiaz
dicamz. Qui
quomā et m̄
v̄itatis et m̄
tione laborā
sp̄s diuīd̄m̄
et speculatiū
i actiū. q̄ cō
ralis appllati
quia opera h̄
cont̄rue mee
adulterma v̄
Sunt etenī tā
dei. opus nē
p̄m̄tantis n̄
ē. qd̄ nō ex
illud m̄p̄n̄z
celū et n̄ḡz.
qd̄ latuit ad
unde illud
herba v̄re
artificē ē. ē
quīḡe. ut cō
unde illud
p̄p̄omataz
h̄nt̄ t̄a ut i
h̄o herba p̄
m̄i ad stat
In h̄ys t̄b̄
uenient op̄
nō ē. s̄ p̄m̄
m̄i. adul
quemadm̄
subm̄trodu

cunctas q̄ rone fuit modēat
 ationes, q̄ns ē iā. ut sapias
 has duas ptes continere
 intelligentiaz et scientiaz
 dicam⁹. Quis intelligentia
 quomā et investigatione
 veritatis et in mos quisa-
 tione laborat. eā in duas
 spes diuidim⁹ i theorica
 et speculatiua et practica
 et actiua. q̄ eēt ethica et mo-
 ralis appellatur. Scia vero
 quia opera huana pseqt
 congrue mechanica id est
 adulterina vocatur. **De his opi-**

Sunt etenim tā opera. op⁹
 dei. op⁹ nē. op⁹ artificis
 ymitantis nāz. Op⁹ dei
 ē. qd' nō erat care. vnde
 illud in principio cauit de⁹
 celū et terrā. Op⁹ nē est
 qd' latuit ad actū pducere
 vnde illud pducit terra
 herba virentem. Op⁹
 artificis ē. ē segregata
 quicq̄. ut conuicta seggāe
 vnde illud. Constituēt s
ppromatare. Reges enī po-
 tuit tra ut ut celū care. vñ
 hō herbas pducē. q̄ nē pal-
 mi ad statas addere pt
In his tibus operibus. co-
 uenient op⁹ huāni. qd' nā
 nō ē. s̄ ymitat nāz. mecha-
 nica. adulterina nominat.
 quemadmod⁹. et clavis
 subintroducta. mechanica d̄

7
Qualit' aut' op⁹ artificis
 ymitat nāz longū ē et
 onerosū psequi p singla
possim⁹ tamen exi tā
 in paucis id demore. Qui
 statua fudit. hoies induit
 ē. Qui domū fet montes
 respicit. Qui em ut ait
ppa Qui emittit fontes
 in conuallibus int' mediu
 montu pectusibit aque
Immunitia motu aq̄s nō
 retrahit. Ita dom⁹ in altū qdā
 rācinie leuanda fuit ut
 inueniunt tempestatum
 molestias. tuto exape poss
Qui vsu vestimentorum
 pmo aduenit. q̄s deauit.
 q̄ singula queq̄ nascunt.
ppa queda hnt mūmēta
 q̄bus nāz sua ab incomode
 defendit. Cortex ambit
 arborem. Perma tegit
 volucres. p̄stem squama
 coopit. lana oue induit
p̄lo iumenta et feras vestit
Concha testudine exipit
ebur eleuante iacula nō
 tūne fat p̄t in sine causa
 factū ē. q̄ tū singla aiāntū
 nē sue arma scāi heant
 s̄lo homo membris et mōs
 nascat. Optauit em̄ cot
 in illis q̄ s̄ p̄uide nesciūt.
 nā consulēt. hōi aut. ex
 hoc eēt maior expiendi
 occasio prāter cū ill que
 tētēis nāz data sūt. ppā

mea
 ali
 iugi
 est
 mi
 etio
 lido
 hō
 itat.
 dist
 idig
 oie
 ce
 is
 hor.
 a-
 do
 lit
 et
 mi
 ut
 qd'
 rat
 q̄
 mmit
 rat
 mda
 aō
 re
 sua
 el
 possit
 q̄
 re.
 ib⁹
 im-
 Si
 dam e

In q̄ hōi sit filie deo

In q̄ hōi sit filie deo

non inuenietur. Multo enim
magis euitet eo homo.
hoc eadem inueniendū.
et habendo clarissimè. Et sic
tā puerbum sonat. Antea
fama os exclusit. arte
equidem tōtia q̄ n̄ extelle-
tissima in studijs homi-
uides repta sunt. Hac eadē
pigendi. texendi. stulpedi.
fimidendi. infinita gna
exorta sunt. Et iā nā cū ip-
mrem artificē. Quia vō
iā totiens nā nominatus
lit ut ait Tullius nā diffi-
mre sit diffinire nō tñ huius
vocabuli sig. silentio p̄tenda
vō. Nec quia nō oia que
volumus dicere possunt. et qd̄
possunt. tacere debent. **Dionāe**

Plina veteres de nā dixisse
inuenit. Sed nichil ita
ut nō aliud ad h̄ r̄tā videat.
Et tū tñ ego ex eoz d̄tis
comit̄e possū. 3b9 maxē modē
h9 vōbuli significatiōe vti
solebant. singulis sc̄a d̄is
assignando p̄o. p̄t̄ nōmē
significat̄e voluerūt id archi-
tipū exemplar r̄ om̄.
qd̄ in mēte diuina ē. et nō
oia for̄ta sunt et dicebat
nā esse. omniscius rei
p̄mordiales cas̄ sua. a qua
nō solū esse. s̄ et t̄tis esse
hēat. h̄m̄ significatiōem
talis diffinitio assignat.
Hā ē. q̄ om̄iaq̄ sua esse

attribuit. Secundo modo
nā esse dicebant. p̄u
esse omniscius rei
Qui signum et diffinitio assignat.
Hā vnaq̄q̄ re in for̄is
p̄a d̄ia d̄. Sedm̄ q̄ s̄c̄s
dicit̄ solens. Hā ē. om̄ia
pondera ad terrā v̄gere
Et diffinitio t̄tis est. Hā ē
Cūms̄ artifex. ex quadā
vi p̄cedens in res visibiles
p̄andas p̄tia nāq̄ dicit̄.
oia ex calore et hūore p̄ati
Et et v̄gilius Oceanum
p̄tem appellat. Et Valerius
Maximus in quodā v̄su d̄ p̄uē
in significatiōe et̄ei ignis d̄t.
Sūp̄it̄ omnipotens rex v̄gūq̄
r̄pator. Et p̄rogator. Et
m̄ter̄ d̄m̄ om̄ et d̄m̄ et d̄e

Postquam i theorice et p̄ctice
et machante d̄m̄ d̄m̄t̄m̄g.
Sūp̄est̄ loūe q̄ originē d̄m̄t̄m̄g
sero inuestigare. Quam
idēo vltimas annis q̄a
postremo inuenta ē. r̄tē
p̄rius repte fuerant. Sed
nā fuit logica inuenta.
qm̄ nēd̄ de reb9 conueniēt
differe p̄t̄. n̄ p̄us r̄tē et
veritatē loquendi r̄s ag-
nouit. Hā sicut d̄t Boetius.
Cū p̄mito antiqui t̄a nā
r̄ et mox qualitātē in-
uestigandas opam intederūt.
Hā fuit sepe falli eos. q̄
vocaui et intellectum
d̄finitionē nō habeant

De arti Logice

et in multis
erathomis
putat. et h
voluptate
aut ita h
dise man
p̄ imperat
quity t̄m̄
derant. h
euentē ab
vō magnā
m̄ se se r̄
et̄ in r̄om̄
Inuis em̄
r̄tē oputa
sine dubio
euentē n̄
non equē
centū om̄
res illi mi
nā ē p̄o
indisputa
em̄ quity
inuenit. i
tenet. Et
quia abie
tandi d̄c̄
m̄l̄ em̄ p̄
n̄xmit u
r̄ō am̄o
femitam
visibilem
fida. q̄ p̄
r̄et̄ mox
ex r̄om̄a
inuenit
m̄l̄is et
fla p̄ qu
disputat

ut in multis Epicuro. qui
ex athomnis modis q̄scare
putat. et honestatem et
voluptatem mitit. Hoc
aut̄ it̄o huc at̄ illis am̄
disse manifestū est. qm̄
p̄ imperitia disputandi
quicq̄ rōnatiōn apphen-
derant. h̄c vices q̄ ip̄as
euenire ab̄itabant. Hic
vō magis ē ex̄o Neq̄
em̄ se se res ut ī m̄is. ita
ēē in rōnatiōnib̄ h̄nt
Annus em̄ quicq̄ in diguē
vite op̄utatt euenire. Id
sine dubio in res q̄ ip̄as
euenire n̄tē ē. Hoc vō
non eque. ut si ex calculo
centū ot̄m̄terit. cetū q̄
res illi m̄is subiectas f̄e
n̄tē ē. Hoc vō nō eque
in disputatione suat. Neq̄
em̄ quicq̄ sermōni de cur̄
invenit. id in n̄a q̄ fl̄u
tenet. Id n̄tē ē falli
quia abiecta sciētia dispu-
tandi de verū n̄a p̄grūt
n̄tē em̄ p̄us ad sc̄am ve-
nēnt ut intelligant
rōnatiōnē veram tenent
sermōni disputandi. q̄
visibilem Et attulerūt q̄
fida. q̄ possit ee suspēta
ret̄ incorrupta veritas
ex rōnatiōne nō potest
inveniri. Qu ī v̄tes sepe
in m̄is elapsi et rōnib̄.
fl̄a s̄ quedā et oīa in
disputatione colligēnt

8
Atq̄ id fl̄u in p̄ole videt̄
ut de eadem re contraria
q̄clusione f̄ta. v̄tq̄ vera.
s̄ dissentiens rōnatiō
conclusit̄. Cui vō rōnatiō
cedē oporteret. ab̄igui
esset v̄sli ē prius ip̄us
disputationis. vera atq̄
integras considerare n̄tē
qua cognita. Cui d̄ quicq̄
q̄ p̄ disputatiōn invenit̄
Qu vō ap̄prehensū esset.
posset intelligi. Hinc it̄
p̄f̄to logice p̄na disti-
pline. q̄ disputandi m̄is
at̄ ip̄as rōnatiōnē m̄-
noscendas vias parat̄
ut que rōnatiō. n̄tē q̄dē
v̄a. n̄tē aut̄ fl̄a. q̄ vō s̄p̄
fl̄a q̄ m̄is fl̄a posset
agnosci. Hec logica t̄pe
quidē postrema ē. s̄o r̄ne
p̄a. Hec em̄ in choanib̄
p̄h̄as p̄na legendae ē.
Pr̄ea q̄ in ea docet̄ v̄olē
et m̄t̄itū n̄a. sine q̄b̄
n̄q̄ p̄h̄e tractat̄ rōnatiō
expl̄at̄ p̄a. Logica dicit̄
a ḡto logos. s̄mo s̄ue
rō et inde logica. s̄mo-
nialis ut rōnalis s̄t̄a
d̄ia p̄a. Logica rōnalis q̄
d̄s̄t̄t̄ua d̄ cont̄met
d̄yalecticam et r̄thoricam
et cont̄met s̄ib̄ se d̄s̄t̄t̄-
tuas. Et h̄c ē logica
s̄motionalis quā q̄tam

post rethoricas et p̄dicant^m meth^a
amicam⁹ Nec putando idē
logicam. s̄mōnate dūi.
q̄ ante eius inventionem
nulli fuerint s̄mōnes. et q̄
homines mutuas locutiones
p̄us nō habuerunt. Erant
p̄ius et s̄mōnes omnes et h̄c
s̄mō dūi tō s̄mōni et h̄c
i arte reducta fuit. Nulla
aduc r̄te loquedi ul̄ dispu-
tandi p̄cepta data erant
i v̄su. q̄ in arte. Sed q̄
decentes demde homines.
v̄su in arte posse querti.
et qd' vagū fuit et licētiōsū
p̄us. rectis regulis et p̄cepte
posse restringi. C̄p̄ert. ut
dctm̄ est. a s̄mōnate. q̄
partim casu. p̄tim natura
exorta fuit ad arte r̄ducē
Ad qd' p̄raui v̄su h̄bat
emendantes. et qd' mō h̄bat
supplentes. qd' sup̄flui r̄-
secantes. et de r̄to singlis
certas regulas et p̄cepta
p̄scribentes. h̄mōi fuit
origo om̄i arai. Hoc p̄t
singula r̄entes verim
mōnino. p̄ q̄ est ḡca
et sebebāt et loquebant
homines. p̄ius q̄ esset
d̄valentia. r̄tinando v̄m
a f̄lo d̄sternebat. p̄ius
esset rethorica. mā auidia
tractabant. p̄ius esset
d̄s̄metra s̄cās m̄andi
h̄bant. p̄ius m̄ista

esset canebat. p̄ius
Geometā eēt agros mē-
suabat. p̄ius eēt ōst̄noma
p̄ cursū scellaz d̄st̄nones
h̄m̄ capiebat. Sed ve-
nerūt artes q̄ l̄z ab v̄su
p̄ncipiū s̄m̄serūt v̄su
t̄n meliores fuit. H̄c loq̄
eēt exponē. q̄ fuerint
singulaz arai inventoes.
q̄n extiterūt et v̄. D̄it
quo modo p̄ eos d̄st̄plie
exordni s̄p̄serūt. Sed
volo p̄ius qdā p̄ h̄c d̄st̄e
s̄m̄las a s̄m̄taz d̄st̄nē
p̄ortet ego h̄it r̄aptare
q̄ s̄p̄ dicta s̄it ut facilio
fiat m̄st̄z ad seque
Quatuor t̄m dixim⁹ eēt
sc̄as q̄ reliq̄s ōs ōtinet
theoica q̄ in s̄p̄c̄s a d̄e
v̄itate laborat. Et p̄ct̄as
q̄ mōz d̄st̄plie q̄ d̄st̄e
Et meliāntas q̄ h̄c v̄ite
artēs d̄st̄pensat. logica
q̄ r̄te loquendi et a-
cute d̄st̄putandi sc̄as p̄t
h̄c itaq̄ nō obs̄rde i e
q̄ternais aīe intelligi
p̄t q̄ obreuenas s̄iū atiq̄
insurandū astruxerant
Vnde et id d̄ctm̄ e p̄ qui
m̄e aīe m̄m d̄ct̄e q̄t̄m̄
h̄c q̄lit sub p̄h̄a ōtinet
Et cursū q̄ sub p̄ h̄c ōtinet
p̄p̄ta d̄st̄e p̄ h̄c h̄it onde
p̄ h̄c est amor sapie.
que nullius indigens v̄uax
m̄es. et sola r̄ p̄m̄ua eēt

Recapitulatio

Incipit lib. 29 Dialectice

Nec diffini
ethimologia
philos em
d̄. sophia
m̄p̄ia m̄
p̄ntie
additur. q̄
v̄m. et. s̄
sapia s̄m̄f̄
millius m̄d̄
m̄ch̄l m̄m̄
semel et s̄t
m̄t̄et. p̄t̄
f̄t̄ia. D̄m̄
appellat. q̄
fuit r̄on. m̄
obliuione a
v̄ e r̄z. q̄
c̄ta f̄r̄ta s̄i
q̄ illud agū
H̄c go om̄
hoc int̄ndi
s̄m̄l̄tudo n̄
q̄ nob e f̄r̄
quanto m̄
tanto maḡ
n̄ m̄ n̄ m̄
m̄ eius r̄on
m̄ nob m̄st̄
m̄ om̄t̄e a
p̄ h̄c est
et d̄st̄plie
ad quā ōs
p̄ h̄c s̄p̄t̄
p̄t̄ s̄c̄a q̄ a
ḡulis q̄ ō
d̄st̄plie

Hec diffinitio magis ad
 etymologia. nois expicit
philos em gre aoe itie
 dz. sophia sapientia et
 m p h a i n t u e . a o r s a
 p i e n t i e Quo It aut
 additur. q millis indige
 vi m . et . s . r . p . r o i e d i a
 sapia significat. q p p e a
 nullus indige dicit. qz
 nichil minus continet s
 semel et sit oia continet
 intuet. p n t a p n a p i a et
 f i t i a U n a x m e s i d i t o
 appellat. qz qd set i d i a
 fuit r o n . m u l l a u n q u a
 obliuione abolet p n e u a
 r o e r e z . qz ad e s i t n e z
 c i t a f o r t a s u t P r a u t q d a
 qz illud agit artes s p m a e a t
 H o c q o o m e s a r t e s a g i t
 hoc intendit ut de illa
 similitudo in nob r p a r e t .
 q n o b e f o r n a d e i C u i
 quanto magis c o s s i m a n t
 tanto magis sapim T u s
 n i n n b m e r p i t t h u e . q d
 m e i u s r o n s p f u i t . q d e s
 m n o b i n s i t . a p u t i l l u m
 m o m u l e c o n s i s t i t Q u i
Philosophia est ars arcum
 et disciplina disciplina
 ad qua oes artes i d i s i
 pline spectant q r o d i a
 p t s i a q a r t e p r e p t i s r
 g u l i s q z o s i s t i t u t e i s e p t a
Disciplina que dicitur p l e a

ut e m doctna vel ars
 dia pt. qn ad visle uel
 m o p m a l e n a c t a t D i s c i
 plina qn de h i s q a l i t e r
 s e h r e n o n p n t v e r i s
 d i s p u t a t i o n i b z a d d i s s e r i t
Qua d r a s p l o z a r t e s
 e e v o l u e r u t i n t a r t e et
 d i s c i p l i n a m U e l a r s d i a
 p t . qz s i t i n s u b i t a m a t i a
 et e x p l i c a t p o p e a t o z u t
 a r c h i t e c t a D i s c i p l i n a v o
 q i n s p e c u l a d e c o n s i s t i t
 et p s o l a e x p l i c a t r o n e z
 u t l o g i c a U l t e r p h i a e
 m e d i t a t i o m o r t i s u e l q d
 m a g e q t x a m i s q s e c t i a m b i o e
 t a u c a t a q u s a e d i s c i p l i n a l i
 s i l i t u d i n e f u t e t p r i e v i u i t
U l t e r p h i a e d i s c i p l i n a o m
 n i u z d i u i u z a t h u a z r o e s
 p b a r i n u e s t i g a n s S i c
 o m s t u d i o z e o a d p h i a z
 s p e c t a t A d m i s t r a t i o v e r o .
 n o o i s p h i a e U l t i o p h i a
 a l i q u o a d o s r o p m e p t D i o p h i e
Philosophia diuidit i theoria.
 p r a c t i c a m e c h a n i c a et
 l o g i c a m H e e q u a t u o r
 o m e s o i m e n t s c i e n t i a m
Theoria i n t e r p r e t a t
 s p e c u l a t i u a P r a c t i c a a c t i a
 q u a a d n o i e e t h i c a i m o a l e z
 d i n t e o q m o e s i n b o n a
 a c t i o n e c o n s i s t a n t M e c h
 a d i t e r i a qz a d h u a o p a
 v s a t P h i a s m o t i o n a l i s

Recapitulatio

Incipit lib. 1. de philosophia

quia de uerbis tractat Theoria /
diuidit in theologia. mathe.
matica et phisicam hanc
dicit Boetius facit alyis uerbis
Theorice secans in intellectib.
Intellectibiles et naturales.
p. intelligibilem sensu
theologie p. intelligibile
mathematicas p. na. temp.
phisicam Democritus intelligibile
ita diffinit Intellectibile
e. qd' omni aly idem p. se i
ppa sp. di. mte. p. sistens.
nullis unquam sibi s. tm
sola meta. intellectu q. capit
Que res ad speculatione
di. aly. adai. in corporabi. te.
consideratio. q. ve. p. hve. mda.
ga. de. q. poit. qua. greci
theologiam nominant.
Dicta autem e. theologia.
q. s. mo. hitus. de. diuine.
Theos. n. ds. loctos. s. mo.
ut. ro. m. p. tat. Theologia
i. e. qn. aut. ineffabilem
dei. aut. spirituales. caritas.
ex. aliqua. p. te. p. fundissima
qualitate. differt. Mathematica
aut. doctrina. s. tencia. d. mathesis n.
qn. t. h. t. sine. aspiratione.
m. p. tat. uanitas. et. s. cat.
s. r. p. s. t. i. o. z. illoz. qui. fata.
h. om. in. q. s. t. l. a. t. o. m. b. o. p. o. n. t.
vnde. et. h. u. g. o. i. mathematica
appellat. s. i. t. Quid aut. t.
h. t. aspirati. doctrina. sonat.
Nec autem e. q. abstracta

osideat qntates abstracta
aut quantitas d. qua
intellectu a materia separans
ut ab alyis accidentibus.
ut e. par. impar. z. h. o. c. e. m. o. d. i.
in. s. o. l. a. t. o. r. m. a. o. e. t. r. a. c. t. a. m. o.
qd' doctrina. fat. non. na.
hanc. Boetius. Intellectibile
appellat. q. p. m. a. z. p. a. r. t. e. z.
Intellectibiles cogitatione
ab. m. t. e. l. l. i. g. e. n. t. a. c. o. p. h. e. n. d. i.
q. s. i. t. o. m. n. i. c. e. l. e. s. t. i. u. s. i. r. i. p. n. e.
d. i. u. i. n. i. t. a. t. e. et. q. p. s. b. l. u. a. r. i.
g. l. o. b. o. b. t. i. o. r. e. a. i. o. a. l. i. p. u. i. o. e.
s. u. b. a. u. a. l. e. t. et. p. o. s. s. i. o. n. e. h. n. a. z.
a. n. i. m. a. z. q. o. i. a. c. u. p. u. s. i. d.
m. t. e. l. l. i. c. i. b. i. l. i. s. s. u. b. e. f. u. s. s. e. n. t.
c. o. r. p. o. r. i. a. c. t. u. a. b. m. t. e. l. l. i. c. i. b. i. l. i. b. u. s.
a. d. m. t. e. l. l. i. g. i. b. i. l. i. a. d. e. g. n. a. r. u. t.
u. t. n. o. m. a. g. i. s. p. a. m. t. e. l. l. i. g. a. n. t. z. q. u. a. m.
m. t. e. l. l. i. g. a. n. t. et. m. t. e. l. l. i. g. e. n. t.
p. u. i. t. a. t. e. t. u. c. b. t. i. o. r. a. s. i. m. t.
q. u. o. n. i. e. n. s. s. e. s. e. m. t. e. l. l. i. c. i. l. i. b. o.
a. p. p. l. i. c. a. u. e. n. t. Spiritus
n. a. z. et. a. n. i. m. a. z. n. a. q. u. i. a.
i. n. c. o. r. e. e. et. s. i. m. p. l. e. x. e. s. t.
Intellectibilis s. b. e. p. r. i. n. c. i. p. s. e.
s. e. d. q. p. m. i. s. t. r. a. s. e. n. s. s. i. u. d.
n. o. u. n. i. f. o. r. m. i. t. a. d. s. b. l. i. a.
a. p. r. e. h. e. n. d. e. d. a. d. e. s. c. e. n. d. i. t.
e. o. z. q. s. s. i. m. i. l. i. t. u. d. i. e. p. y. g. e. z.
a. d. s. e. t. h. i. t. In eo quodammodo
s. u. a. s. i. m. p. l. i. c. i. t. e. z. d. e. s. e. r. i. t.
q. u. o. q. p. o. i. s. t. o. m. a. d. m. i. t. t. i. t.
Res n. si mo simplex
d. i. c. i. p. t. qd' o. p. o. s. i. t. o. s. i. l. l. e.
e. Eadem i. res diuers

respectibus m
et intelligi
eo qd' corp
nullo sp
Intellectibilis
quid e. sp
Intellectibilis
ipm solo
suo solo
qz ymagin
ht. quo e
subiaret o
tendo i. r
qz di. uisib
p. s. s. i. m. p. a.
eas qz alt
in se trahi
simplicita
quones al
pa. o. l. qua
In uo. ab
ad pura n
ostendens
ligit. fit
s. b. e. p. a. r. t. i.
Huius quoq
regressio
rpe enaz
ter vni.
facit no
nouem fa
ter. 21. f
in q. r. e. t. o. g.
occurit
videbis.
finitu d

respectibus intelligibilis sit
 et intelligibilis est. **Intellectus**
 eo quod incorporea sit natura. et
 nullo modo comprehenditur
 intelligibilis vero id est quod scilicet
 quidem est sensibilis. nec in sensibus
 intelligibilis aut quod quod
 ipsum solo proprii intellectu.
 sed non solo intellectu proprii
 quod imaginatio ut sensu
 habet. quo ea quae sensibus
 subiacet apprehendit. **La-**
tendo id est corpora designat
 quod duo visibiles corporum sunt.
 per se sunt rationes appetit
 eas quod attractas proprias
 in se trahit tenens a sua
 simplicitate semiditur.
 quoniam aliquibus contrarie
 partem qualitatibus infort
Quod vero ab hac distat
 ad puram intelligentiam
 ostendens in unum se col-
 ligit. sic bonior intelligibilis
 sine participatione **Quod** **quinto**

Huius quoque progressionis
 regressus quod rationes
 ipse etiam mihi docet. **Quod**
 ter unum. fuit ita **Quod** ita
 facit novem **Quod** ter
 novem facit **Quod** **xxvii** de
 ter. **21** fuit. **Si** **Cre** ubi
 in sexto gradu unitas prima
 occidit **Quod** **idem** euenire
 videbis. **Si** **vsq;** ad in-
 finitum duxis multiplicat

ut semper in quarto gradu
 unitas emicat **Rectissime**
 aut simplex aie eena
 unitate exprimitur quod ipse
 quod incorporea **Ternarius**
 quod se indissolubile medie
 unitatis unitatem ordine
 ad aias refertur. sicut quod
 ternarius. quia duo mea
 hic id est quod dissolubilis est
 proprie ad corpus pertinet
Prima id est progressio aie
 e. que de simplici eena
 sua quod unitate monade
 figurat in virtuale triarii
 se extendit ubi iam per
 concipiam ad appetat. ad
 per rationem appetat. per rationes
 iter virtutis discernat
Et **recte** amonade in triade
 pfluere dicitur. quod omnis eena
 nate prior est potentia sua
Quod **quod** eade unitas
 in triario multiplicante
 ter invenit. **hoc** **fit** quod
 aia. non per partes. sed tota
 in singulis suis potentibus
 consistat. **Neq;** **ut** rationes
 solam. uel natura solam.
 uel concupiam solam.
 tunc parte aie dicitur possit
Quod **ne** aliud ne minus sit
 in sibi. **20** quam aia
Neq; **ad** ne minus id est quod aia
Neq; **ad** ne minus concipiam aia
Et **una** eadem sibi
 sunt diuisas potentias suas
 diuersa fortiter uerba
Dem a virtuali triario

Et a progressionem ad regeda
huai corporis musicam
descendit. q nonenatio
opomt. qz nouem sunt
foramina in humano
corpore qbz fm nalem
conterpaniaz influit et
effluit omne qd idem
corpus vegetat et regit
hic quoqz ordo e. quia
prans aia pos suas ht
quam corpori gmisceat
Postea aute i ma pssioe.
p sensu iam extra se
pffusa ad visibilia hec
que p 21 q solidus e mis
et trina diuisione ad
similitudines corporis si
gnat dispensanda p
infinitas amos dissipat
In qta aut progressionem
soluta a corpore ad pu
ritatem sue simplicitate
reuertitur. Adeo qz m qta
multiplicatioe vbi ter 21
m si exeret menas i
summo apparet. vt euidet
clareat. qz aia p 9 h^o vite
im qui p 80. designat.
ad vnitates sue simplici
redeat. a qua p 9 discessat
Cu ad huani corpus e
gendum descendebat. Et
aute in 80 meta huane
vite nar consistat. ppha
declarat. Si quadrupla
Progressiones inquit i
ualitudine 80. am 2 amp
cor labor et dolor hac

quadrupla progressionem
illu qternariu aie d' quo
s' locuti sumus quidam
intelligit pntat. Quis ad
dca qternariu corporis.
qternariu aie appellati
qm corpori qz sunt qz
nariu assignat. Sic monas
aie ita duas copoi gunt
De his duo fuit quatuor
De his quatuor fuit octo
De his octo fuit sedecim
De his 16 fuit 32. hic i
quarto loco. Similit idem
binais mis. a qz mterpho
mianu stipsit ter occurrat
De qz si m infinitu pssioe
m dubitant' occret. De
qzto sp gdu emeat. Et
h' e quaternariu corporis.
in quo intelligi dat' de
qd a solubilibz opom aia
pit. v' qz esse solubile
videns tuc sat apte vt
puto. qm aie d' intelligibz
ad intelligibilia degnant
qm a puritate simp' melli
gentie q na fustat copm
ymagine ad visibilium
ymaginationes descendit
Rursusqz btiotes fuit. qz
sz ab hac distracione ad
simplicite sue ne fontem
colligentes qz quoda opte
fige signo in pssioe opomt
Et i' ut apcius dca. In
tellectibile in nob id quod
e intelligena. Intelligibile
v' id quod e ymaginatio
Intelligentia v' e de

Quaternario corporis

solus rex pnt
et ple. et d
bos pura
ymaginatio
entorpm
aio pnt m qz
pse mchil
e pao aie
Qualitatibus
m i' ut sim
mathemat
abstracta an
pnibus qntit
querere opo
abstracta m
visibilis fm
diuisiones
m ymagin
Cuius gen
vna contr
lapis. q m
Alia distre
pulis. q m
Pursu mte
se. vt tres
alter mis
dupli dim
sequit uel
magntu
sif molia
Alia immo
qntitudm
e aximet
Allam aute
uel ad ab
Immobilis
geometric
Mobilis v'
plme pnt
thematia

solis rez pnyb . deo ydeis
et yle . et de m corporeis
sbe pura ita qz cogntio
Ymaginatio e meo^a ssm
entorpm eliqis m hentibo
aio p m qz cogntionib
pse mchil certu hnt **Ess**
e pao aie in copore ex
qualitatibus ex accidentibus

Q De quadrato

Q m i ut sup dnm e ad
mathematica ppe pteat
abstracta attende qntitate
pnbus qntitate . spes eius
querere oportet **Q**ntitas
abstracta ml ad . n forma
visibilis fm lineametate
diuisiones aio mpsa que
in ymaginatioe consistit
Cuius genitio snt ptes
vna continua ut arbo
lapis . q magnitudo dt
Qlia discreta ut exepo
pulus . q mltitudo appellat
Qursu mltis **Q**lia snt p
se . vt tres quatuo ut qb
alter mlt **Q**lia ad ad vt
duplu dimiduu se seqalm
seqm uel quodlibet fle
magnitudinis vo **Q**lia
snt molia vt spera mudi
Qlia immobilia vt terra
mtilitudine ergo q p se
e arithmetica speculatur
Qllam aute que ad alim
uel ad aliud e mltica
Immobilis magnitudinis
geometria pollice notia
Qobilis vo . Astrono^e disti
plina pna uocatur **Q**na
thematica utit^r diuiditur

In **Q**arithmetica Musica
Geometria Astronomia
Q Musica ab a qua uoblm
smpit **Q** Arithmetica
Q Res iste vto mptat lne
Qarithm⁹ mlt In **Q**arime
thica vltus mlt **Q** vltus
mlt e . **Q** ad e9 similitud
omnia formata snt **Q** Musica

Q Musica ab a qua uoblm
smpit . **Q** q n a euphoia
bona sonoritas . sine huoe
flei possit i cometa mca^r
tie mterptat . **Q** q hec
disciplina xpm ab egyptis
repta sit . quoz terminos
cu lras i midatoe sua
hmo obducat et ofuderet
lirntes ptiab et fimbis
terz mensurare tepere
Qemde a sapientibus .
etia ad spatia maib^r celi
et aeis et qbz corp m
mensuranda . Deducta
est et extensa **Q** Astro^{na}

Q Astronomia e astrologia
In hoc differe videntur
Q Astronomia de lege
astroru nome smpit **Q** Astro
logia aut dita e . q snt
de astris differens . **Q** noma
aut lex et logos sermo
mptat **Q** Astro Astronomia
videt esse . q de lege astr
et de quereone celi differt
regiones . circulos . curs
ortu et ortu sideru . et
cur vniqdes ita vocet
investigat **Q** Astrologia
aute . q astra considerat

scdm diuinitate at nritate
et mortis. et quozbz alioz
euentuu obseruanciam.
q ptm nalis e. parim
siupstiosa Naturalis
in complexionibz corpm q
sm siupiores grematioz
gubernant et varianz
vt Sanitas. exritudo te
pestas. ferentia. fertili-
tas. et scilitas siupstiosa
contingentibz et hys q
libro arbitrio subiacent
q pte mathematia tractat

De Arithmetica

A rithmetica man hz pate
et imparem numerum
Par mis d9 parit par
Alius imparit par impar
quozbz mis tres ht spes
Prima e. pmo et i opoio
Secunda 29 et m opoio
3a p se 2a et composita
ad aob opat9. primo
et m opoio **De musice**

T res sunt musice arda
huana instrumentalis
Ardana alia in electis
Alia in plaetis alia in
tempoibz in electis da
in ponde da in mmeo.
alia in mensura in plaet
Alia in situ. alia in motu.
da in na in tempoibz
Alia in diebus vicissitudine
lucis et noctis alia in me-
sibus tremet detinetis
qz lunariibz alia in amib.
imitatione veris. estatis.
autipm hzemis huana
musica alia in corpore

Alia in aia alia in gneru
vtriusqz sm corpoe. alia
e in vegetatione sm qz
estit. q omibz nascentibz
Alia e in humoribus. ex
quoz. oplerione huani
corpue hssit. q sribus
qmb e alia in opatibz
q spee ronabilibz agit
quibz mechanica post.
q si modu no excesserit
bone sit. vt m tm mfat
cupiditas. dn mfirmas
foueri debet. Sicut lucas
in laude kathonis refert
hic epule viasse fame
maximqz penates sumo
uissime hieme lecto pre-
nosaqz vestimenta mecta
siup xom moe quibz in
duxisse cogam Musica
aia alia e in virtutibz
vt et iustia. pietas et ipana
Alia in potentis vt e ro
ira et contempnentia
Musica inter animas et
corp9. e ia nalis amntia
q aie. corpoi. no corpoeis
vnculis s affectibz qboad
coalligat. ad mouedu
et sensificandu ip corp9
Secundu qua amicitiaz
Nemo vmoz odio habuit
carnem suas Musica e
ut amet caro. s pl9 spus
vt foueat corp9. non
pinnat otus Musica
Instrumentalis alia in
pulsu vt fit in tympanis
et cordis. aia in flatu

vt in tibie
in voce vt
et cantilen
gna mis
carmma f
qd instam
qm qd mst
menqz diu
G eometra tre
mmetrias
mmetrian
planu me
et latu. i q
retro. deat
Altimeta a
rendit sup
Nam et m
pandit et
sublimis
mptatur
Cosmmet
mudi. her
globosa et
pa et om
mudi ppt
Cosmmet
de mdi m
s quia md
ppia dig
N et conu
mmobles
geometra
mobles a
sm pma
e. sm qua
mensura
dices de
tria m sp
: dmefor
tutuloz

ut in tibiet organibz q̄a
in voce ut in cāmmibz
et cantilembz Tā q̄ sit
gnā musicoz vni qd̄
cāmma fingit aliud
qd̄ instrumenta agit
qm̄ qd̄ instrōz opus cā-
menq̄ diuidicat **Di^o Geome**

Geometā tres h̄ p̄tes pla-
nimetriā Altimetriā Cos-
mmetriā Planimetriā
planū metitur: longū
et latū. i extendit ante.
retro. dextrosū i sinistrōsū
Altimetā altū metit et ex-
tendit sursum et deorsum
Nam et māe altū dicitur.
p̄fundū et arbor alta:
sublimis Cosmos m̄dus
m̄ptatur i inde dām est
Cosmmetria: mensura
m̄di. hec metit p̄p̄ta:
globosa et rotunda. s̄c̄ et
p̄a et om̄i. vnde et a spa-
m̄di p̄t̄ excellen̄s d̄c̄ta ē
Cosmmetria Non t̄m q̄
de m̄di mensura agit
s̄ quia m̄di spa m̄t̄ oīa
p̄p̄ta dignior sit **D^o Astro**

Astroconū ē. q̄ superius
immobiles magnitudinē
geometā attribum̄. et
mobiles astronō. q̄ hoc
s̄m p̄m̄az inuentionem dām
ē. s̄m quā q̄l geometria
mensura t̄re d̄. vel possio
dicere q̄ illud qd̄ geome-
tria in sp̄ca m̄di q̄s̄dat
i d̄m̄skōnē regionum i
t̄xtuloz celestū i mole sit

s̄m hoc qd̄ q̄ ad geometias
considerationes p̄tinet
Geometā em̄ nō q̄s̄dat
motū. s̄ sp̄cū q̄d̄ aut
Astronomia speculatur
mole sit: cursū astrōz
et interualla t̄p̄m̄ Sicq̄
v̄l̄ immobile magnitudē
geometē ēē subiectas mole
Astronomie. quia licet
ambe de eā re agant
vna t̄m̄ contēplat̄ id qd̄
p̄m̄aet Altea id quod
t̄nsit speculat̄ **D^o q̄d̄ruū**

Musica ē diuisio sonoz
et vocū varietas **Musica**
sine armonia: p̄liū Diss.
miliū d̄m̄i redactoz est
concordia **Geometā** est
disciplina magnitudinis
i mobilis. formarumq̄
descriptio q̄teplana p̄ q̄
v̄m̄scū q̄q̄ t̄i declarate
solent **Aliter Geometā**
ē fons s̄m̄i et origo d̄ctōm
Astronomia ē disciplina
inuestigans. sp̄cia motū
reditū corporum celestū
certis temporibus **De p̄tia**

Phisa. cas rerū in effectibz.
et effectū a causis suis
inuestigando q̄s̄derat
vnde tremor t̄ris. q̄ vi
alta maia timestant
exbaz v̄n̄es. aīd̄ n̄as q̄
feraz s̄d̄ gen̄s feritū
lapidū quoq̄ r̄ptilūq̄ p̄bis
na m̄p̄retat̄ v̄n̄ eāam
in sup̄elōi d̄iōe theorice

De proprie^{te} aug^{ly}
artis

Philosophia nales. Quibus appellat
hec est philosophia dicitur
sermo de naturis dissi-
rens. qd' ad eandem causa
spectat. Philosophia aliquando
large accipit. et pollens
theorie. sicut quia acceptio
phica a quibusdam in tres
partes diuidit. In phisica
ethica et logica. In qua
diuisione mechanica non
continetur. sicut reseruitur phica.
ita phica ethica et logica
Omnino omnes artes. ad
vni tendant phie termino.
non vna in via ob carunt
sed singuli. suas proprias
considerationes hnt quod
quibus ab invicem differunt
logice consideratio est in his
attendes intellectus reru
sive per intelligentiam.
ut neque sit hec neque horu
siles. Considerat ergo
logica spes et genera reru
mathematice autem proprium est.
actus conspiciendi in quibus
attendit verbi gratia. in actu
reru non inuenit lineam sicut
superficie et soliditate. Nullum
enim corpus. sic solummodo
longum est. ut latitudine
et altitudine careat et profundo
sed in omni corpore hinc
simul sit. Ratio in attendit
sine superficie et crassitudine.
licet per se per quod est ma-
thematicum non in mixta
ut sit ut esse possit. sicut
ratio. sepe actus reru considerat

non ut sit sicut esse possit.
non in se sicut quantum ad tempora
res. ut ratio patet esse
Sed in qua consideratione
dictum est. omnia qualitates
infinita deestere. Et dista-
reestere in infinito. Talis
est. n. vniuersitas ut omne
longum in longa diuidat.
latum in lata. utque rpi
ratio. nichil carens inuallo
interuallum gnet phica
autem proprium est. actus reru
per mixtos. in mixte attende
Actus n. corpus in di non
sit puri. sicut opoiti ab ac-
tibus purorum quos phica.
in se non inueniantur
per in et per se considerat.
Puri sicut actus ignis sive ter-
re aeris sive aque. Et ex na-
vniuersitatis consideratione.
de concretione et essentia
locus iudicat hoc etiam
pretereundum non est. Et
sola phica. proprie de rebus
agit. cetera omnia de intellectibus
logica tractat de intelligibilibus
ipsis sicut per fundamentalem
constitutionem Mathematica
vero sicut in integris operum
Et ideo logica quia est vniuersa
per intelligentiam mathematica
autem minus sine vniuersa
sicut quod vniuersa nichil simplex hnt
Quia n. logica et mathe-
tica per se sicut ordine descendendi
quam phica. et ad ea quod ad
quibus instrumenti vice funguntur
quibus vniuersa per in se foris

antequam phica
det. sicut sit
reus. vbi sit
Sed in se
veritas in
ponit d
prima. ad
descenden
diuina.
qua ponit
quasiat. Sa
repetam
vniuersa ve
repetam
Theoria
mathematica
aliter The
in diuina
in phisico
Theologia
Sed in
et doctrina
et nalis
theorie per
palladis
fingit. et
n. ratione
ogio. vni
et aias
et corpus
Et in se
sapiens ve
quod sit
mechanica
ad sapiens
Expssim
elegent
et Ethica
mor et
sive sapiens

anteq̄ phice speculationi opam
 det. sicut fuit. ut nō in actib⁹
 reat. vbi fallax epimeti e
 Sed in sola rone vbi iussa
 veritas manet. sua opdeant
 ponent deinde ipa rōe
 pma. ad expgentiaz rez
 descendunt postqua igit
 dicitur. quō d'io theorie
 qua pōnt. Socia⁹ superio
 queiat. Breuit' nē vtriusq̄
 repetam⁹. ut singula
 vtriusq̄ verba d'iois rone
 referam⁹.

Theorica dicitur in theolo
 mathemat' et phica. Vel
 aliter Theorica dicitur
 in diuinali. doctrinale. et
 in phisilogiam eade' e
 Theologia mellalib' et diuinali
 eade' mathemat' mtegral'
 et doctrinali. eade' q̄ phica
 et nalis. Sūt qui hos 3b
 theorie ptes mistic quoda
 palladis nomia q̄ dea sapie
 fingit' ee. s're putat d'
 n' trionia. q̄ i' oia stia
 ogio. videlic' dei. quam
 et aiaz q̄ intelligit' d'io.
 et corpm rē q̄ nales applla⁹
 Et mto ab h'is trib⁹ tm
 sapia vocabulum s'pset.
 qz l'is tres reliquas f' Ethica
 mechanica et logica q̄
 ad sapientiaz referre possit.
 Expssim⁹ m' Logica p'p' voce
 elegantiaz. mechanica
 et Ethicam p'p' it'uspectioes
 moy et opm prudentiaz
 siue sapientiaz appllam⁹

Sola autē theorica p'p' spe-
 culationez veritatis rerū
 sapientiam nominamus. **Di' practice**
Practica diuidit' in solitaria.
 priuatam ē publicam.
 In ethica v'conomica
 et politica vel aliter.
 In moralem. dispensatiā
 et ciuilem. Una ē solitaria
 ethica et moralis. Una
 rursum priuata. v'conomica
 et dispensatiua. Eademq̄
 publica. politica atq̄ ciuilib'.
 In ethica p'tez q̄stionū
 v'conom⁹ interpretatur
 dispensatiō. In v'conomica
 d'ca ē dispensatiua polis
 q̄re l'ime ciuitat' d'z. In de po-
 litica d'ca ē ciuilib'. Et modo
 ethica p'tez q̄stionū practice
 scilicet accipienda ē Ethica
 in moib⁹ v'niuersalib⁹ p'ne
 et ē eadem q̄ ē solitaria
 Solitaria igit' est. q̄ sui cura
 gerens. nūc se erigit ex-
 ornat augetq̄ vtilitib⁹
 m' in vita admittens. quo
 nō gaudeat ut faciens pei-
 tendū. Priuata ē q̄ fa-
 miliaris officii. mediocri
 opōis dispone' d'f'ebuit
 Publica ē que rei publice
 cura suscipiens auctoz sa-
 luti siue prudentie solertia.
 et in s'ie libera. r' fortitudinis
 stabilitate. r' t'pante p'na
 medet'. Solitaria i' ouent
 singularibus. Priuata pa-
 trib⁹ familiarib⁹ politica
 rectorib⁹ vrbū. Practica ac-
 tualis d'z. Et q̄ res p'positas
 operationib⁹ suis explicet

Deo mechanicæ

Moralis dicitur per quam moribus vniuersi
honesto appetit et instituta
ad virtutem tendenda parantur
Dispensatiua dicitur. Cuius quæ
domesticæ res sapienter
ordo disponitur. Cuius dicitur per
totam quæ utilitas administratur
Mechanica scientia dicitur
tamquam armata nauigatio
agricultura. Venatio
medicina. Theatrum et quæ
tres extrinsecus vestimtu
ne pertinet quo se ipsa natura
ab incommodis protegit. Quia
tunc ad nutriendum quo se
alendo et fouendo nutrit
Ad similitudinem quæ dicitur
et quæ dicitur. Quia triu
de vocibus que extrinsecus
sunt conceptu pertractant
Hæc septem sunt anallæ
quas in cunctis aphibologia
in dote accipit. quæ nimis
eloquentie cui fuerit sapientia
ois huius animo seruit. Sicut
Zulio in libro rethorice
de studio eloquentie dicit
ho tuta. ho honesta. ho
illustrib. ho eode. vita io
tuda fiat Nam hinc ad
re publicam omnia prima
venit si modeat omni pro
e sapia hinc ad eos qui ipsas
adepti sunt. laus hono
dignitas confluit hinc a
mice quocumque ipsa. etissimi
et tutissimi presidio
Hæc mechanicæ applicantur
adulterine. quæ de opere
artificis agunt a natura forma
mutuat. Sic de arte liberales

appellate sunt. Vel quæ libros
expeditos et exercitatos animos
requirunt. quia subtiliter
de rerum causis disputant
vel quia libri tantum et antiqui
nobiles in ea studere con
sueverant. Plebei vero et
ignobilium filii in mechanicis
per peritiam operandi in quo mag
peritiorum appetit diligentia
qui nihil in temptatu iniquum
voluerunt. si omnia sub certis
regulis et preceptis restringunt
Mechanica est scientia
ad quam fabricam omnium rerum
creatur dicitur **De lamificio**

Lamificatio dicitur omnia terendi
consuetudo. retroquæ dicitur
quæ fuit manu. acui. fuso sub
vlla. gurgillo pectine alabo
calamistro chilindro siue
alys quibuslibet instrumentis.
ex quacumque lino. uel lane
matia. et in omni genere pellium
extrinsecus siue pilos hinc
Canapis quæ uel superbis
iutorum. pilorum florum. Quæ dicitur
quibus re hocemori. quæ uel in
instrumentorum linteorum sagæ
sagiatu. substratoriorum
cortinorum. matellorum. filtrorum.
cordacum cassu. funni. et dicitur
per stramina quoque ex
quibus taleos. sportos.
terere solent homines. Hæc
omnia studia ad lamificati
um pertinent **De armatura**

Armatura. arma aliquando
quæ in secula dicuntur. sicut di
cuntur arma belli arma nauis

Ceterum
quibus
Thorax
pauis se
sunt quibus
ut hactenus
sunt autem
ut brachia
minuit.
solum
pro telo
longa su
prelate
Ormati
stia dicitur
strumie
qm. q
masse n
ditam.
Ad han
pidu lit
ma et
Hec dua
tomax
tertoma
xiam q
cimenta
q ad co
naos y
Rui goi
senibus
sera et
arcan
Dolante
sculpet
Inmetes
lito la
osse. so
et fia

Ceterum arma ppe. sunt
 quibus regimur. ut stultu
 Thorax. galea. ut quibus
 pcutimur. ut gladius bi
 penis scissa. Tela autē
 sūt quibus iacula possim
 ut hasta Sagitta. Dicta
 sūt autē arma ab ama
 ut brachio. quia brachiū
 munit. qd' ictibz opponē
 solum. Tela aut dicitur a
 gico telon. longū eo q
 longa sūt huius. Unde et
 p telare. plomgare dicitur
 Ornamentū i' q' insimē lib
 stia d'z. nō tm rō. q' m
 strumētē opando utat.
 q'm. q' de p'ciatenti a q
 masse manā. aliqd' ut ita
 dicitur. instrumētū efficiat
 Ad hanc oib' matia. la
 pidū lignoz metalloz are
 maz et argillaz ptinet
 Hec duas h' spes Architec
 tonicaz et fabulem Archi
 tectonica diuidit i' imēta
 riam q' ad cathamos et
 cimentarios Et in copētarios
 q' ad carpentarios et tig
 narios ptinet. Olias qz
 huiusmodi artifices. idolabris
 scūibz. lina et ascto.
 serca et torbro. riuicimio.
 artamio. examissi. polietes
 dolantes. sculpentes. lina
 sculpentes opingentes.
 linares in quibz materia
 sūt latere. lapide. ligno.
 offe. sobulo calce. gipso.
 et siq' sūt similia opantū

Fabrilis dicitur in malecoia
 q' feriendo. massa in forma
 extendit Et in exclusoria
 q' fluidendo massa in forz
 redigit Unde exclusores
 dicti sūt. q' de confusione
 masse nouerit formam
 vasis exprime. **Navigatio**
Navigatio continet. omēz
 in emendis. vendendis
 mutandis domesticis siue
 p'gimibz merabus nego
 tiis. Hec rectissime q'
 quedā sui g'nis rthoica ē.
 eo q' huic p'fessionī. elo
 quentia maxime sit n'cia
 Unde et hic q' fatimidie
 p'esse d'z. mercurio quasi
 mercatoz curius. dominus
 appellat. hec secreta pe
 netrat. littora in uisa adit.
 deserta horrida lustrat.
 et cū barbaris nationibz
 et linguibz i' coptis omeria
 hūat et exeret. H' studiu.
 gentes conaliat. Bella se
 dat. pacē firmat. p' uata
 bona. ad commūz vsti
 om' immutat. **Agri cultura**
Agri cultura. quatuor sps
 h' dicitur. agrū q' ratio
 deputat. Et q' fitio quia
 qui arboribus parat s' vmetā.
 p'omeia media. p'astū
 ut prata. tepe testā et
 floridū ut hordea e ro
 soria. **Venacio**
Venacio diuidit i' ferma
 Quarpū et pistatū
 rferma mltis mol' exeret

retibus. pedibus. laqueis
percipiendis. armatis.
cuspide. indagine. penar.
odore. canibus. amipitibus
Quarpiu fit laqueis. pe-
dic. retibus. arai. vifo.
hamo **D**istama fit
sagems retibus. gregibus.
hamis iaculis **A**d hanc
disciplinam pertinet. om-
nibus. serpoz. potiusq.
appatus. nomen tamen
accepit. ab vna pte sua.
quia antiquitus. plz ve-
nanone vesti solebant
sic adhuc in aliquibus
regionibus. **V**bi rarissim9
vs9 est panis cane pabo
et mltam ut aqua pro
potu hnt **C**ibus i duo
diuidit. in pane z obsomiu
panis dicit9 e qd panis
qz omnib9 mense appont
vel a pan greco qd est
amen. quia nullu bonu
quiuu sine pane duat
Panis fit multa gna.
azimo fermentato. sub-
mericius. rubig. spogia.
placenta. cibarius. dulcia.
siligens. amolu z simla
et cetera multa **O**bsomiu
dicit9 qd aduictu panis. qd
nos abarui dicit9 possio
hui9 multa sut genera
cane plmeta. mlsa. olea.
fructus **C**arnes alie sut
styx. ac elix. alie asse.
alie crude alie sale **A**lie
dicit9 suanda lardu qz

sive tarea. pta vt peta-
suctis. arugia azima adeps
Item pulmenti multa
sunt genera. luxame.
farine mital. astotiu.
mortisa. Salance. z cetera
quecuqz pnceps coquoz
extrogitare potuit **A**ly
st lac. colustz babudu
butiru. caseum. serum.
Slerum et fructu noa
emiet qui pt **S**apores
aly calidifit. aly frigid.
aly amari. aly dulces.
aly sici aly humidi **P**ot9
aly tantu sut pot9 i qui
humectant tantu non
mutant. vt aqua. aly st
cibus et potus. q huectat
et mutant vt vmi **R**urs9
qui abus sunt. **A**ly nar
sunt abus vt vmi scera
quelibz. aly accidentalit
ut ceruisia. medones **V**e-
natio i qmet oia pastoz
carnifia. canpomi coquoz
officia **De medicina**

Medicina diuidit9 in duas
partes. **O**ccasiones et
operationes **O**ccasiones
sex sut. **O**ex mot9 quies
manio. et repletio. cib9
et potus. sopitus z vigilie.
qz accidentia aie sut. qio
dicit9 occasiones. qz faciunt
et conseruant sanitatem
si tempata fuerint **S**i no
infirmittates **A**ccidentia
anime. io dicit9. occasioes
sanittatis et infirmittate

Quia aliquando . vel
 qmouent calorem ipetioe .
 ut terror et timor . Aut
 lenit . ut angustie . Et
 sunt qmouent nãlez
 virtutem intus et extra .
 ut e tristitia . Suis opato
 medie . aut into fit a er
 Intus ut ea que ore aũbo
 naribus sine ano intro-
 mittuntur . ut potos .
 vomitatos pulues zã q
 bibendo . uel masicando .
 vel attrahendo firmut
 zffoxis ut epimata . cata
 plasmata . emplastra
 Cirurgia que duplex est
 In carne . ut made sine
 vze In osse ut solidare
 et uicte reddere Nec mo-
 ueat quemquaz . q abũ
 et ponim . mt attributa
 medie a mio . q supio
 venationi attribui . quia
 sdm diuisos rfecto cor
 factũ e Vmũ nãqz i botro
 agricole e in pene celax
 in gustu medici Similiter
 apparatus ad piscina pnet
 hacellu ad coqnas vutro
 sapis ad medinas **Theatru**

Theatrica dicit sua ludoz
 a teatro vbi populus ad
 ludendu comueme solebat .
 no qz tantũ in teatro ludoz
 fiet . s celebior loco fiat
 reteris . zflebant at ludu
 Aly in teatro . Aly in
 gabulis . aly in gymnasiis .
 aly in amphitatre Aly

In arenas . aly i quibus .
 in cominiis . aly i famis
 In teatro gesta ratabat
 ut cammibo uel pseis .
 ut laxus . ut ossillis In
 gabulis corras ducebatur
 et saltabant In gymnasiis
 luctabant In amphitatre
 cursu cortabant ut pedu
 uel equoz uel cãu In a-
 arenas pugiles exerci-
 tabant In cominiis rich-
 mis et misulmstimente
 et odis psallebant et alea
 ludebant In famis tpe
 solemn Deoz laudes ca-
 nebant . ludos vero idio
 me legitimas attiones
 qmiabant qz tpatu motu
 nãlis calos mitit i de
 et leticia amoz xpat ut
 qd magz videt . quante
 fuit populu aliquando
 ad ludendu comueme
 voluerut determinata
 esse loca ludendi ne in
 diuersoribz quentacula
 facientes pbrosa aliqua
 aut facinorosa petrent
 Sgi **De Logica**

Logica diuidit in gram
 in rom diffendi . Gram-
 ma grece tra lme dicit
 Inde dicta est gramaca
 litteralis sciencia tra
 qpe e figura que scbitur
 Elementũ e sonis qui
 pmiat Cem h'lage
 accipienda e tra . ut vo-
 cem et septimas intelligas

ta-
 adepo
 a
 u
 etea
 y
 Na
 du
 n
 da
 ed
 di
 es.
 noty
 qui
 on
 yst
 at
 rurs
 ar
 cera
 talit
 ve.
 astoz
 coquoz
 .
 duas
 et
 nes
 ues
 abg
 gile.
 . qio
 facit
 item
 di no
 entia
 asoeb
 ntall

uia aliqua

Struimus em ad gratia pnet
Quida dicitur gratia no esse
physe ptem. s qd quodda
appenditium et mstrm adphia
De roe dissendi Boe rot
Et et pars possit mstrm
ad phya. sicut pes oculi
manu lingua zc ptes snt
coporis et mstra. Graeca
similit agit de vocibus
sm inventionez z fortioz.
opom et m flexionem zc
plationez zc ad pm qm
ptmna ptractans Ro
dissendi agit de vocibus
sm mllatus **G** **Gramatica**

Gramatica didi in litteris
silbam. in dntoz z ioxom.
vel aliter. Graeca diuidit
in leas. id quod sbit. et
voces. id quod p mtiat.
Vel aliter Graeca diuidit
i nome verbi pno. p m.
aduerbiu. ppoz. quatioz.
interiectionem. voce arida.
liam silbam. pedes.
accentus. poituras. notas.
orthograliam. analogia
ethimoloa. Glosas dntas
Barbarisim. sloecismu.
dian. methaplasma. ste-
mata. tropes. psas. me-
tra. fabulas hystorias.
Quoz idao expom mpo.
qz plurior eet. q h9 scdele
bitas expectat. Et qz eet
in hoc opustulo tm rex
et nomia mvestigare po-
sui. ut tm9. qdda pm m
doctrine lectori videret

Qui aut hec scie desolat.
legat donatu. Sexim p m
de accidentib9. et ps m
de duodecim. versibus
virgily. et Barbarisim
et psdez ethimoloa

Ratio differendi integrales
ptes ht inuentom. et
iudi m. diuisuas vo. de.
monstrationez pbabiles.
sophisticam. Demostrao
e m nays argumentis.
et ptes ad dialectos. et
ad rethozes Sophistica
ad sophisticas z cauillatoz
Probabilis diuidit i dyalectas
et rethozas. qz vtz ptes
ht inuentom et iudi m
Qua n ipm gen9. dis-
tinctas integraliter qst-
tuit. nre e. vt m opoz
omz spez es snt inueniat
Inuentio est que docet
inuenie argumenta et
qstiuere argumentationes
Scientia iudicandi. que de
vtq iudicare docet qzuei
pt. s inueno z iudi m
sub phya contineantur
vident n neq sub rthoa
Neq sub practica. Neq
sub mechanica. Neq sub
logica de q magis videt
qzuei Sub logica non
stinent qz neq p gratia
neq p dissertinas qstient
cu integralit ea qstiuat
Nulla autem res ee pt
simul integralis z diuisa
pars eiusdem generis.

Dicitur
contra
qz ois
accip
Sic re
ee snt
discip
sic au
eu q
Si dic
stiam
heo. e
pt di
Sed ra
Dyal
displi
qz sda
flus
Deon
vel d
qz sda
non
Et d
pars
St ra
sue d
cozm
diuis
Disce
q abs
m qu
pste
Inve
non
est d
non p
plm
quit
Heede
et re

Dicoz phya. no omes stias
 continet videt. Sed scis
 qd oib scientia. duob modis
 accipi solet. paq disciplina
 Sic tam dico dyalecticas
 ee scientias: artem vel
 disciplinaz. Et p qbz ogoe
 sic ai dico scientias hie
 eu qui sit aliqd vi gra
 Si dico scio dyalecticas. heo
 sciam. et si scio naz. scias
 heo. et vlr oib qui aq sit.
 pt dici scientiam habe
 Sed tamen aliud e. ai dico
 dyalectica e scia: ars vel
 disciplina. atz ai dico scie.
 qd socrates e Sophisti
 Alms. est scientia: cognitio
 De omi scia que est ars
 vel disciplina. vlx e die.
 qd sit pars phye distina.
 Non autem vlr dici pt
 Et oib scientia q e cognitio
 pars sit phye diuisua.
 Et tamen pssiois. scia
 siue disciplina. siue qbz
 cognitio pars phye. ut
 diuisua vel integralis
 disciplina aut e scientia
 q absolutu fines habet.
 in quo ppositum artis.
 pste explicat: qd scientie
 inueniendi vel iudicandi
 non ot. qz neut pssoluta
 est. Et in oi disciplina dia
 non pnt. s partes disti-
 pline: differtue. Rursu
 quit. Si inuentio z iudim
 heodem sint partes. dyale
 et rethoite Qd in qbz vi

ut duo oppoita genera-
 eisdem pssu qstuantur
 ptibus. Dia ergo potest.
 has duas voces equocas
 ee ad ptes dyalectice
 vel qd fortass melius e.
 Dicamz inuentionez z
 iudicium pte ptes ee distie
 et sub hys vocibus vori
 infioibus in ho generis
 stant quibusda ppetati-
 bz. a se inuice differre
 q in dca. phas voces
 non discernunt. q p
 eas no sim hoc q species
 opponit. s sim hec qd
 sit qms stant. Et ita
 est scientia loquendi sic
 vido dyalectica e disti-
 ta acuta vni a falso
 distiguens Rethorica e
 disciplina. ad pssuadendu
 queq ydonea **Alia diophie**
Phya diuidit i rethoite
 practicas. mechanicam.
 logicam. phycas mathe
 Mathematica diuidit
 In armeticas. musicas
 Geometas Astronomias
 Practica diuidit In
 Solitariam. priuataz.
 publicaz. Mechanica di
 In lamficiu. armatiuaz
 Nauigatioz. Agriculatoz
 Venationez. Medicinas.
 Theotricas. Logica di
 In Grammatas z distiam
 Distina diuidit in d morioz
 pbabilem et sophistias
 pbat dicit i dyalectice rethoite

In hac diuisione solius ptes
diuise p hys continent
Sunt alie aduc sub diuisione
istaz pau. si iste ne suffice
possint In hys r si solu
numez respicit inuenies
vigniti et vnam Si g d d
opuzie volueis. xxviii ipies
Autores haz scienciarum
diuersi legunt Alii itipiede
Alii augendo Alii pflado.
artes inueneru. Sicq
eiusd artis plures referu
sepe autores Ex hys pau
coz subta amabo.

**Autores artium
sancrum**

S Theologus apud grecos
fuit **Simo** apud latinos
Varro et in temporis.
Johannes Scotus de dea
cathetoris in dm phi ras
nales apud grecos **Tales**
miletus vno de septem
sapientibus respit apud
plinius de septem **Armetis**
Samo **pitagoas** inuic
Richomac scripsit apud grecos.
Apud latinos p m. **de pulcius**
deinde **Roem** insculit
hic etia p **pitagoas** **pitago**
ras matendredate fet
libz de doctrina q dem
Et y ad similitudine huic
vite inuenit **musice** ptes
moyses d fuisse **Tubal**
qui fuit de stirpe **Cain**
Brea **pitagoram** **de**
mercurii. qui p **denacord**
insulat **de** **lami** vt **zetie**
vel **amphione** **Geometas**
apud egyptum. p m dicit

esse reptom **Cuius** auto ap
grecos optio **Euclides** fuit
huius artem insculit **Boe**
heratoschene. qz. facta
tissimis in geometia fuit.
qui ambitu orbis reperit.
Dicit quida **et** **Cain** filio
Roe **Astronomiaz** p m
inuenit **Caldei** p m
Astrologiam docuerunt.
In natiuitate obfuariaz
Josephus autem asserit
Abraham p m de m
Egyptios in scituisse **Astro**
logias **Astronomiam**
Ptolomeus rex egypti
reparit h' eel canones
insit. quibz ipz astroz
inuenit **Dicit** quidam
Remot simu fuisse gi
gante. **astrologu** **Sub**
nomie eel **astronomia**
inuenit **Brea** hac atez
dicit **Sub** **Alante** p q
extogitaram. p q d d
celu. sic suscepisse fert
thice inuentor **Socra**
tes fuit. de qua r libz
fm portuaz insitaz q p p
deinde scripsit **librum**
Tulius in **simone** **lino**.
libz de re publica or
dinauit **fronto** qz phus
scripsit libz **Strategomaton**
militaris suauitatis
Mechanica hinc antoes
diuersos **Thod**. **astres**
p m apud grecos de
scribendis rebz r insit
studuit **dem** **democrito**

ma
m. z
agr
p
de a
dem
polu
mg
cor
em
erat
corp
ople
arch
de a
vsi
rim
han
et fa
cred
et pe
cred
filia
lun
vest
Sim
ipa
vsi
atem
as
vle
se a
tuba
ferre
vsi
vsm
Cere
Eley
qst

magnus q̄ carthagine
 m. 28. voluio studio
 agricultate consp̄it.
 Apud rōis p̄mo Katho
 de agricultura instituit
 dem Marco Terentio ex-
 poluit Vergilius quoq̄
 in georgica f̄e. De inde
Cornelius & Iulius artio
 emiliae siue colomella
 orator in signis. q̄ totū
 corpus huius discipline
 opleris est Vitruvius q̄d
 architectura Palladius
 de agricultura Lampro
 vsu apud grecos. p̄m̄m
Primeria demisse fuerit
 hanc ec̄l p̄a tela odiaf̄e.
 lanas colorasse Clive q̄
 et fabrica inuentos fuisse
 credit Ab ipa Dedalo dicit
 et post eam fabrica f̄e
 credit Apud egypti h̄is
filia Inachi vsu f̄endi
 h̄m xp̄it. et qualiter in
 vestimenta fient mōstrat
 Similiter lane vsu ibide
 ipa reperit In libia p̄m̄i
 vsu lane repta ē & exortis
 a templo h̄amois h̄o xxx
asirioz p̄m̄o noue bella
Volcani p̄m̄i fabricam f̄i-
 se adut Diua aut hystora
tubal p̄m̄o pmethcus
 ferreo cūlo lapide i p̄m̄es
 vsu amili inuenit lanas
 vsu pellaḡi p̄m̄i inuenit
Ceres p̄m̄i in ḡia apt
Elysi vsu frumeti i veu
q̄s in egypto pelipnis

In ytalica vsu frumenti
 inuenit et f̄aus et ritu
 molendi et p̄m̄endi.
Lacus in hispania ritu
 f̄edi q̄s ap̄t egypti
 cultū vineaz reperit liber
 apud m̄dos. Dedalo p̄o
 mesam et sellam f̄eat
Apud quidas p̄o op̄it
 ap̄tū coque. q̄ tandē i eo
 ostipis boīd. mōte vo-
 luntaria p̄t. Medicine
 autē apud grecos ap̄ollo
 fuit hanc filius eius
Esculapius laude et ope
 ampliauit. Qui p̄oq̄
 fulmine p̄t. diu mededi
 cūā m̄te remissa est
 latuites panos pene q̄n-
 gentos. vsq̄ ad tempus
Artaxers regē. Tūc eam
 reuocauit i h̄e ipocates
Astlepio p̄re genit̄o in
 insula choon. h̄e hebreoz
 a moysē m̄cū p̄ lege
 sup̄fisse credunt Saldeoz
 et Exroz p̄ Abraham
Egyptiorū h̄as h̄is inuit
Grecoz phemice. quas
Cathuus a phemice in
 ḡias attulit Tarmentis
 m̄e Euadri q̄ p̄s nonne
h̄icostata vocabat̄ l̄mas
h̄as inuenit Diunam
hystora p̄m̄o Moyses f̄p̄t
 Apud gentiles. p̄m̄is
Dares fugis troyanas
hystoras edidit. q̄ in solis
 palmarū ab eo f̄p̄ta fuerit
 post Daretem in ḡetia

Herodotus hystoricus p̄
habito ē post que seriades
ysde temporibus claruit
Quibus seras lege s̄p̄s̄
2 fabulas p̄m̄i inuenisse
credit. Alemon Crotom̄is
Egyptus est vir arum
Dem̄e migr̄as uenit
De m̄ in ytaliam. In ea p̄m̄
Sc̄ata inuenta ē. ap̄ta
meide. qui ciuitates et
cet̄us hom̄i fugies r̄upe
osedit nono modio tepore
Sic̄us dyalenc̄as extogit
Unde et rupes parmeidis
ap̄llata ē. Plato autē
p̄m̄ote Socrate m̄tri
sui. am̄oe sapie ep̄ip̄y
egyptum dem̄ḡauit. Hic̄
p̄ceptis liberalib̄ studiis
Athenas red̄it et ap̄t
Chad̄eonia villas suam.
uaduato discipulis. studiis
ioyā dedit. Hic p̄m̄m
Loxicam r̄onale gr̄e. s̄m̄it
quā p̄gea Ar̄es disciplis
eius ampliāt et p̄fect
et in artem redegit. Mar̄ta
tenius Varro p̄ dyala
de gr̄o in latini tr̄stulit
postea Cic̄o topica uenit
Demostenes fabri filius.
ap̄t grecos. repto r̄th̄oe
credit. This̄as ap̄t linos
Corax ap̄t Syr̄acusa
hec ar̄le et Socr̄ta et
Ermaḡoa m̄gro s̄p̄t̄ue
tr̄slata in latini. Tulio
Cat̄iliano et Tit̄as ludi
et ludis inuā s̄p̄s̄s̄e id̄it

• qui ex asia uenientes
In tr̄ntia conseruit
Sub Tureno d̄uce. Hic̄
inter ceteros s̄p̄s̄s̄ione
suaz r̄it̄o spectacula q̄s̄i-
tuert. Ar̄ue motē forū
imitati s̄nt. ac̄er̄s̄it m̄
art̄istib̄. Dem̄as ludi
a ludis uenit. Ar̄ue Ar̄es p̄apue
Ar̄ue autē om̄ib̄ s̄p̄s̄
s̄ em̄iat. s̄p̄tē s̄p̄eal̄it̄
disc̄reuerit antiq̄. stud̄is
suis ad opus erudiend̄.
quas in tanta uilit̄e
p̄t̄et̄is om̄ib̄ p̄p̄er̄it
ut quis q̄s̄ p̄m̄i h̄ar̄ū
disc̄iplinas s̄m̄it p̄cept̄is
ad aliaz notias postea
inquirendo maḡ et ex-
ercendo q̄ audiedo p̄uen̄t̄
Sic̄ n̄ q̄ opt̄ia q̄ s̄ra t̄
rud̄im̄ta q̄bus uia p̄p̄t̄
nō ad plena ueritatē p̄h̄e
notias h̄inc tr̄m̄m̄
et quadrum̄ nō acc̄pt̄
Et q̄ h̄is q̄ quibusd̄
ūis uinaz anim̄o ad s̄cta
s̄p̄hie introeat. s̄c̄o t̄ur
norme m̄tri dign̄is
uidebatur qui nō h̄az
septem scientiaz p̄f̄ic̄ri
posset. Pythagoras q̄
h̄anc in studiis suis co-
suetud̄m̄e id̄ obseruasse
legit̄ ut usque ad sep-
timum. s̄m̄ n̄m̄ uideh̄t̄
septem liberaliū artū
nullus disciplinaz suoz
de h̄is q̄ ab ip̄o dicebat̄
uom̄ post̄e audet. sed

Adē d̄
om̄m̄
iam
posse
septē
didic̄
ob̄ it̄
ut q̄
m̄am̄
quest̄
ap̄p̄ol
Ex h̄is
ad d̄
amb̄
reuo.
s̄ s̄ra
h̄ren̄
ut eo
ut pl̄
nob̄ l̄
vero
nest̄
disc̄r̄
m̄l̄to
sapie
Ar̄ic̄
cura
tam̄
op̄ar̄
q̄ ne
reuo.
ē bon̄
peū
m̄ d̄
nō ō
h̄az p̄
q̄s̄ e
s̄p̄n̄
dear̄
De d̄

fide daxe vis mxi. quibz
 omnia audiuisset Sicq
 iam psemetipm rone
 posset inuenire Has
 septem tanto studio qda
 didicisse legunt. ut plac
 os ita in memo^a teneret
 ut quicq septa dem ad
 mam supisset qstucq
 questiones soluendas a
 approbandas posuisset.
 Ex hys regulas i rones
 ad diffinendu id de qo
 ambigeret. folia libroz
 reuoluendo non queret
 s statim sinla corda pta
 hrent. nnc pfecto arad
 ut eo tpe fuisse sapientes.
 ut pla ipi scriberent. q
 nob lege possint. Sed res
 vero mxi. aut noluit. a
 nestiit. modu qstiu i
 discendo suae. et idcirco
 multos studentes. pauos
 sapientes inuenimus.
 Michi vero vi. no mxi
 cura puidendu ee lctoi
 tamne in studiis vtilibo.
 opam suam expendat
 q ne in bono. et vtili pto
 tepidus remaneat. Malu
 e homi negliget age.
 peius e labores multos
 in vami expende. qz q
 no ois hanc dictiones
 hae pnt ut intelligant.
 qz expediat qdco que
 septu michi vtiliores vi
 deant. lctoi buit dmirabo
 At dem d mo qz discendi

*paucā anecta **D** duobz gemibz septiaz.*

Duo sunt genera septiaz
 Primi gemis est eaz.
 q ppe artes appellant.
 Vni e eaz q sunt appende
 azai. Artes sunt q phie
 supponit. q alioz certaz
 et determinataz pte phie.
 matiam habent. ut e
 gra dyata et cete hui
 dpendia azai sunt q m
 ad phias spectant. q m
 alioz ex phias versant.
 Aliquando in quedam
 abaztibz excerpta sparsim
 et confuse attingunt.
 vel si simplex narratio e
 viani ad phias parat.
 Huiusmodi sunt oia poetaz
 camina ut e iuxta et
 iambica et didastalica.
 quedaz quoqz fabule et
 historie. Illoz eiaz scripta
 quos mxi phios appllae
 solemnib. q et breue matiaz
 longis verborz ambagibz
 extendē osuenerit et fa
 cile ssm pplexus smonibz
 obscurare. vel eia diuisa
 sil opulantes. q de milibz
 coloibus et foris. vnam
 picturas face nota qti
 distmxi. Duo sunt artes
 et appendia azai qz
 qntu inter hec tata m
 ee distantia videt. ut
 ie ait lenta salix qntu
 pallenti cedit oliue pnceis
 huilib. qm saluica rosset
 Ita ut quicq ad scientias

ea
 ut
 nig
 ons
 sa
 ui
 m
 di
 es papue
 legede.
 alit
 idis
 idoz.
 see
 aut
 nu
 episs
 tea
 ex
 uenit
 at
 pat
 phie
 m
 utep
 da
 seta
 tur
 us
 az
 eri
 qz
 co
 asse
 sep
 hret
 au
 quoz
 ebat
 sed

ptingē cepit. si relicta vi-
tate artū. reliquis se
mpliciter voluit. mā in
labois. vt nō dicam. p̄tāz
plimas inueniet et fut-
tūm exigū. Demiq̄ artes
sine appendicijs. p̄tāz
facere lectorem possunt
Alia sine artibus nichil
p̄tāz conferre valet
Maxime cū nichil in se
expetendū heant. vnde
lectorem iritent. n̄ tra-
ductū ab artibz et ato
modatū. Nec quisquā
in eis quærat. n̄ quod
artū ē. Quia p̄ in vi-
p̄m opam dandam esse
artibz. vbi fundamenta
sunt om̄. et p̄ simp̄
q̄ veritas apit. maxime
hōs septem quas p̄diri.
q̄ totiq̄ phyē instrumenta
sūt. Dem̄ cetera quoq̄
si vacat legant. q̄ alii
plus delectare solent. sc̄yō
admixta ludic̄ z raritas
p̄tāz fac̄ bonū. Sic
in medio fabule cōiunctas
sūam. audis alii eties
v̄m in in septē artibus
liberalibz. fundamentū
ē oīs doct̄ne. q̄ p̄tāz
om̄ibz. ad māz h̄nde
sūt. v̄tputē sine q̄bz n̄
solet siue p̄t. disciplina
philosophica explicare
et diffinire. v̄t q̄de.
s̄ coherent. vt alieus
vicissim rōmbus indiget

vt si vel vna defuit.
cetera p̄tāz fac̄ nō p̄t
vnde in errore vident.
qui nō attendentes h̄em
in artibus coherentiaz.
quasda s̄ exipis eligūt
et ceteris in tactū in h̄is
se posse fieri putat
Et rursū alius error non
multū minor est quem
sūm ope vitare oportet
Sūt n̄ quidam. quibz ex
h̄is legenda sūt. nichil
p̄tāz. nulli tamē
arti attribūt qd̄ sūm est
norūt. s̄ in singulis le-
gūt om̄. In grammat̄ca
de silogismoz rōe disputat
In Dialectica inferior
casuales inquirunt. Et q̄
magis irrisione dictū
ē in tylo totū pene legit
libz. et m̄ceptū tertia vir
lectone expedit. q̄o d̄
docet h̄uigi. s̄ sua asetat
scientiaz. Sed v̄tā q̄les
michi tales om̄ibz apparet
Attendo quā peruersa sit
hec consuetudo. Et p̄tāz
quanto magis sup̄flua.
actāz. r̄to n̄t̄gea q̄
v̄tā sūt cape ut retine
poteis. An qualibet usit
arte. Duo nob̄ maxime.
discernenda sūt et disig-
uenda. p̄tāz qualiter
opōteat. arte. Sed in
q̄liter ozeat ip̄is arte rōb̄
q̄buslibz alijs r̄bz acomodae
Duo sūt agere de arte

omniq̄ artū qd̄ sūm ē tribuendū q̄tāz

Et agere
Agere
de gra
vt ē
hec d̄
et ag
ḡta o
deno
ta ad
tracto
oīs q̄
Agere
sūo p̄
Seym
gra
quali
mari
ad op
et ad
reuoc
id dec
buius
expl
nimm
m̄gl
lecto
sūt q̄
mimo
q̄ d̄
in vn
qd̄ ad
Dem̄
qd̄ m̄
agno
q̄tere
mua
Et ex
v̄tā
m̄ve
tare z

Et age parte verbi gra.
 Agere de arte ut e age
 de gra ca Agere parte
 ut e agere gra. Distingue
 hec duo agere de gra
 et agere grammatice de
 gra agit qui regulas
 denotibus datas et pcep-
 ta ad hanc arte pmea
 tractat Grammatica agit
 ois q regulas loquit sicut
 Agere i- de gra. qbusda
 mo septius ut pto doto
 Hermo queit Agere vo
 grae omibz Cui i- de
 qualibz arte agimus
 maxime in docendo. Vbi
 ad opediū vscingenda s
 et ad facile intelligencia
 reuocanda. suffice debet
 id de quo agitur. qm
 huius et apius potest
 explanare Ne si alienas
 nimis rōs multiplicatio.
 nigr turbauit q edistat
 letorem Non omnia dda
 sūt q dice possim9. Ne
 min9 vtiliter datur ea
 q dice debem9. Id tande
 in vna quacqz arte gras
 qd ad ea spēt pme qstitit
 dem ai legis artes. et
 qd vniuersales sūt p m.
 agnoueis disputando
 qferendo singulari rōes
 mūte confere licet.
 Et ex alterna qderatione
 viam q m9 p9 mltas
 muestigare. Noli mltipli-
 care diuicula qo ad usqz

fermitas didicis Et te
 securus distantes cum
 errare non timueris
 Et q sū studeb nōtia
 Gra sūt studentib9 nōtia
 Nā exercitiū disciplina
 Inde nā considerat
 ut facile audita papiat.
 et pcepta firmit tmeat
 In exercitio ut laboe et
 sedulite naturae sensu
 extolat. In disciplina ut
 laudabit vices. mores
 si scientia opot De hys
 tibus p singula nō mto.
 ductionis pauca pstriges

De ingenio
 Si doctrine opam dant
 ingenio sicut mea polle
 dnt Que duo in ois stu-
 dio et disciplina ita sibi
 coherent. ut si destalm.
 Nemi9. alim. pstm dūc
 possit Sic nulla pdee
 pnt lucra. Vbi de est custo-
 dia Et in cassu repta
 mūt. q quod reodit nō
 hūit Ingeniū inuenit
 et custodit mea sapiaz
 Ingeniū e vis quedam.
 nāc aio insita p se vales
 Ingeniū a nā pflatur
 p se inuat. in modoato
 labore retundit. et tpat
 acuit exercitio Vnde sal
 elegant a quoda dcm
 e volo tande tibi p eas
 labor e caris tē patta
 Duo sūt q ingenii exat.
 lectio et medita. lectio

omē
 em
 iag.
 ut
 is
 non
 uem
 ortet
 ex
 hd
 ame
 st
 le.
 tira
 puitat
 rob
 Et q
 tm
 egit
 r vir
 dōs
 statat
 qles
 pparat
 sa fa
 pto
 a.
 ea q
 me
 git
 me.
 nstiq-
 ter
 m
 e rōs
 omodae
 arte

e. cu ex hys q supra sut. et
 et pceptis informam. Tri-
 modu e latoris genus. do-
 centis. discipulis. p se inspi-
 cientis. Dicimus n lego libz
 illi et lego libz ab illo.
 et lego libz in laode q sua
 da sut ordo et modus. **De ordine legendi.**
Quod considerat. Alius in
 discipulis ut si dixerim.
 grammaticas. Dialecticam
 antiquiore ut arithmetica
 prioris musica. Alius in
 libris. ut si dixerim. Catilina.
 Catilinam in inguirtino
 potest. Alius in Narratione
 que est in serie prima.
 Alius in expositione. Ordo
 in disciplinis attendit
 fm nax fm libris scdm
 psonas auctoris. vel subiecta
 materias in Narratione
 fm dispositoz q dirigit e.
 Reales vs. qn res refert
 eo ordine quo gesta est
 et artificialis qn id qd
 p ea gestu e pns narrat.
 et quod pns postmodu
 et in expositione qsdat
 ordo fm inquisitione. Ex-
 positio ta continet. lras
 Sensu et Sententia
 lra est congrua ordiatio
 dcomi. quod eel qsdatoz
 vdmus. Sensu e facilis
 quedam e apta signatio.
 quam lra pa fonte pferat
 Sententia e p fundio
 intelligda. q nisi expo
 ut interpretatione no inuenit

In hys ergo ordo e. ut
 pmi lra. dem sensum.
 postea sententia inquirat
 quo fito psta eit expo
De modo legendi.
Quod legendi. diuidedo
 qstat a finibus. et ad fira
 vsqz pcedit. siue pcedit
 Omne autem finitum
 magis notu e et scientia
 qphensibilis Doctrina at
 ab hys q magis no sut
 incipit et pcor notitiaz.
 ad scientiaz eoz q latent
 ptingit. Preterea rde
 inuestigam. ad quoz
 pmet ppe diuidere. qn
 ab vniuersalibus ad p-
 trauia descendimus.
 diuidedo. et singuloz nab
 inuestigando. De nax
 de. magis e determinatu
 particularibus. Qm ergo
 discim. ab hys incipe
 debemus. q magis no.
 et determinata e qplecteda.
 siqz paulati descendedo.
 et p dios singla distiguo.
 eoz que qtinet nax in-
 uestigare. **De meditatione.**
Meditatio. e cogitatio fre-
 quens cu qllio. q cam et
 originem modu et utilitez
 vniuersaloz n prudent
 inuestigat. Meditatio
 pmi sut. a lrae. nullis
 tamen vsingit regulis
 aut pceptis lrae. Delctat
 n quoda apto dno pto
 vbi liberam. qreptade

vitari
 et mu
 cas p
 pfm
 int an
 relin
 tne e
 in me
 si qui
 didica
 rare
 valde
 onar
 q sola
 e q
 actu
 et in
 eel et
 quoda
 cum
 ai q
 didica
 ann
 et let
 fit ut
 fit ob
 sunt
 omi
 moz
 man
 gatio
 fit n
 az a
 Aliud
 per
 Spi
 pote
 sapia
 Et or
 dign

vitam faciem affligat.
 et mit has. mit i ab rā
 cas p sēte mīc autēz
 p sūdam q̄ penetrare
 int anceps ut obscurū
 relinque. p̄m go doc-
 trine ē m litione. q̄sima
 in meditatione Quā
 si quis familiaris aare.
 didicit. et q̄ sepius va-
 rare voluit. iocūdam
 valde reddit vitā. et
 onarias. i tbulatōes p̄at
 q̄ solationes Ea n̄ mare
 ē. q̄ animas atēnozū
 actū strepitu segregat.
 et in hac vita. eternas
 eē eterne quietē dulce
 quodammodo p̄gustatē fac
 Cumq̄ iā p̄ ea q̄ facta sūt.
 ai q̄ fecit omnia. quere
 didicit et intellige Cū
 am̄ p̄ter et scia erudit
 et lenia p̄fundit Unde
 fit ut maximi. medi ce
 sit oblectamentū. Tria
 sunt genera meditatiois
 Om̄i constat i cūpētiōe
 mox Aliud in scrutatōe
 mandatorū q̄m in investi-
 gatione didoz opm̄. q̄des
 sūt in vicijs et vitijs
 mandatum diuini
 Aliud p̄cipiens. Aliud
 permittens Aliud tēns
 Spus dei. ē et qd̄ cat
 potētia. et qd̄ modeat
 sapia. et qd̄ opat̄ gra
 Cū omnia sūt a m̄tatioe
 digna. tato maḡ q̄sēz

nouit. quanto autēcius
 dei m̄abilia medita cō-
 sūenit **D memoria**
De meoā hoc mare ip̄m
 omittēdu nō eē existimo
 Quod sicut m̄geu didedo
 inuestigat i m̄eū. sicut
 meoā colligendo custodit
 Sportet ergo ut que
 distendo distim̄s. q̄mē-
 dando memoie colligat
 Colligere ē ea d̄ quibz
 ut s̄p̄m ut disputatū ē.
 ad viem quanda et q̄-
 pendiosam s̄m̄as edige.
 q̄ a maioribz epilogus.
 bius recapitulatio s̄p̄-
 dictozū appellata est
 Habz nāq̄ oibz tractatio
 aliquod p̄m. cui tota
 reuēntat et vis s̄mē iuit.
 et ad ip̄ m̄ta aā referit
 Hoc quere q̄sidentē collige
 ē v̄n̄s fons et m̄lti riuuli
 Quod aufracto flumini
 sequēis Tene fontē et
 totū hēs. hoc idēo dico.
 qm̄ meoā hom̄is ebedē.
 et breuitate gaudet. et
 si in multa didit. fit m̄ior
 i s̄m̄gulis Debem̄ go
 in oī doctina. breue ad
 et cū collige. qd̄ i archa
 memoie recondat. q̄m
 postmodū dū res erigt
 reliq̄ deruet. hoc eā
 sepe replicare. i d̄ v̄ne
 memoie. ad palatū re-
 uocāe n̄re q̄e longa
 m̄tēmissiōe absolēat

Unde rogo te o lector. Ne
nimium letaris si multa legis
Et si multa intellexeris.
Ne tantum intellexeris. sed
remne potius. Aliquando
ne legere multum potest
intelligere. Quare me scripsit
dixisse volo. eos qui doctrine
operam dant ingenio et
mede indigent. **De disciplina**
Sapientis quidam cum d
modo et for discendi in-
terrogaret. inquit. quid
hulib. studium querendi.
vita quieta. Scrummum
tantum. paupertas. terra
aliena hec referre solet.
multis obscura legendi
Audierat puto quod dante
Mores ornant scientiam
Et id preceptis legendi. p-
cepta quoque vivend ad-
iugit ut et modum vite scie-
et studij sui rem lecto ag-
noscat. Illaudabilis e-
scientia. quae vita maculat
impudica. Et ideo summo
cavendum est ei qui quae sciat
ut non negligat disci-
plinas. **De humilitate lectoris**

Primipium aut discipline
humilitas est. cuius cum
multa sint documenta.
hec tam precipue ad lectores
pertinet. Summi ut nullam
scientiam. nullas spiritum
ut vitem teneat. Sed m
ut a nemine discere
erubescat. In ut cum
scientiam adeptus fuit

ceteros non contemnat
Multos hoc decipit. quod ante
tempus sapientes videri volent
hinc namque in quodam de la de
tirmos primum. vicia
et similitate incipiant quod
non sunt et quod se erubescit
eo quod longius a sapientia
recedunt. quo non esse
sapientes. si putant cu-
puit. Eiusmodi multos
novi. qui cum primis etiam
adhuc indigeant. non
si firmis interere digni
Et ex hoc solimmo. se mag-
nos fieri putant. si magorum
et sapientium ut scripta
vel audierit vana. Nos
inquit videmus illos nos
ab illis legimus. Depe-
nobis loqui solebant. illi
firmi illi famosi agnoverunt
nos. Sed ut nemo agnoscat.
ut ego cuncta novem plones
vidisse non intellexisse
glam. puto indignum
vobis esse demereps. ut me
audiat. Non ego sum
plone. Nec platonem vidi
Sufficit vobis. ipse philosophus
vita. si vana adhuc si-
vrentis. Rex post anrea
poaula de vase bibit tasto
Quid erubescitis plones
audistis. audiat. Et
sippi in proverbio dicitur
Quod tu nosti. novit se-
tass onellus. Nemo est
cui omnia scire danti sit
Nec quisquam rursus

cui alio
recepit
dens in
audire
spiritu
doctrina
drut
deest
si qua
hinc ill
Malo
mea r
Tur n
et neq
Pudo
aut. o
tu iace
potius
valeat
q' me
du ma
voluit
Noli ex
hoc m
tinger
discer
humil
pt. qu
Sapie
si ab o
Cui o
omib
Nulla
vitem
bona
si salu
Si mi
Marin
sit sim
expe

cui aliqd spele a natura
 recepit contigit. Pru-
 dens i- lator. ob libenter
 audiat. Oia audt. no
 septuram. no psona. no
 doctrina. cuiusq; spmt. In-
 drnt ab omnib; quod b;
 deest quit. n- qntu sciat.
 s; quantum ignoret qsdar
 Hinc illud platoniu auit
 Malo alie veade diste q;
 mea in prudent mger
 Cur n distere exuberas.
 et nesie no verecundab.
 Quid ite maud est illo
 aut. quid sua affras. ai
 tu iaces in ymo. Cosidea
 potius quid vnes tue sre
 valeant. Aptissime mcedt.
 q mcedit ornate. Quidā
 dū magnū saltū facere
 voluit picipiū mcedunt
 Noli ergo nimis fese māe.
 hoc mo r9 ad sapias p-
 tinges. ob omnib; libenter
 diste. quod tu nesie. Qia
 humilitas qmies face
 pt. qd nā aiq; pmi fecit
 Sapientio' omnibus eris.
 si ab omnib; diste voluis.
 Qui ab omnib; accipiunt.
 omnibus ditiores sunt
 Nullas deniq; scientiam
 valem teas. q- oib; scientia
 bona ē. Nullas vacat septāz
 si salte lege no otennas
 Si ml lucras. ne pda ad.
 Maxime. Qm nā septia
 sit sm mea estia. q aliud
 expetendū non pponat

s; quti loco et odie tritet
 Que no eiaz ad spele heat.
 qd diligens in scrutato.
 alibi no mmentit. qto raiq;
 tanto stius carpat. Nichil
 in boni ē. qd melis tollit
 Si oia lege no potes. ea
 q sut vtilia diste. Et si
 omnia legere potuis no
 in omnib; ide labor m-
 pendend9 ē. Sed q ita
 legenda sunt ne sit qgta.
 q veō ne sint in audira.
 q aliquando plis ee idis
 quod non audiu9. et fa-
 aliis estimat res. aug
 fruct9 agnosat. Videre
 mē potes. q nēa tibi
 sit humilitas hec. vt
 nullas scientias vilpedas
 Et libent' ab omnibus
 distas. Similit' quoq; t
 expedit. vt ai tu ad sepe
 tepis. cetos no otenas.
 hoc aut tuois vianū qbdas
 accidit. q suam scientias
 mnis diliger' spiciat.
 Et ai ē aliud vidisse fuerit.
 alios quos no nouerit.
 nē ee. nē si potuisse putat
 Hinc eiaz ebulit. Qz
 mchigeruli nē quidaz
 nesio vñ glantes. pō
 ores patres simplicitate
 arguit. et seai nata.
 seai moitas sapientias
 credunt. In diuis eloqui9.
 ita simplice modū loqui
 esse auit vt in eis ma-
 gistros audie no opoteat

posse sanis quicquid. pro ingenio
veritatis archana penetrare
torquent in lectores diuina
et non intelligunt. quod deo
inueriam faciunt. Cuius
verba pulchra quidem
vocabulo simplicia. sed
puro sensu insipida predicant
Non est mei consilii huiusmodi
imitari. Sed si lector hu-
milis esse debet et man-
suetus. a curis in amibus.
et voluptatibus illicetibus pro
alienis. Diligens et sedu-
lus ut ab omnibus libenter
discat. Nunc de scientia
sua presumat. pueri dicit
auctores. qui vena fugiat
dum re tractat antequam
iudicet discat. Non videtur
doctus. sed esse queat. De
sapientia intellecta diligat
et ea coram oculis. semper
qui speculum voluit sui tene-
re studeat. Et si forte obser-
uata intellectu eius non
admisserit. non statim in vi-
tium precipat. ut nichil
boni esse credat. nisi quod ipse
intelligere potuit. Hec est
humilitas discipline di-
ligentium. *Ex la frequentia ista*
Studium querendi ad cre-
ditum pertinet in qua ex-
ercitatione magis quam
doctrina lector indiget
Qui enim diligenter in
soluit quid antiqua pro
amore sapientie pulerunt

et memoranda pastis
virtutis sue momenta
relinquit. quibus sua dili-
gentiam in se ideo esse iudicet
Alii calcabant humores
Alii piecerunt diuinas.
Alii acceptis mureis gau-
debant. Alii penas spre-
uerunt. Alii contubernia
hominum deserentes. vltimos
recessus et secta heremum
penetrarunt. quo nullis
a virtutis iter impedire
soler. cupiditatibus animi
subiacissent. Permeides
phib. in annis in tripe
egyptia quiescere legitur
Et prometheus ob imodi-
cam medicandi curam
in monte caucaso volucri
exposito memorat. Quia
enim sciebant. Viri boni
non in estimatione hominum
sed in propria conscientia esse.
qui rebus vitibus in hentes
boni sui non agnosceret
Id quod in mente et intelligere
ab his differrent. pro
loco distantia demon-
strabant. Ne vna tere hinc.
quas eade sonabat ites
Quidam pro referebant
dicentes. nunquam non vides.
quia te derident homines.
Et ille. pro me derident.
et eos asini. Cogita si
potes. quod estimavit lau-
dai ab his. a quibus ne
viti perari timuit De ad
rursu legitur Et pro

Disciplinam
animi
deserunt
quidam
dibus
inter
en care
et dilig
et vell
senesce
abyssi
dauid
sapien
care di
des pe
tant m
sola sa
cerea.
q' adole
actibus
fit docti
typis sa
studios
merit
vir ille
elbes ci
moi se
Et dolor
de vita
Plato.
mortuo
annos
q' dolor
retes p
Democ
Zenone
qui iam
insapier
De poe
Esiodu

Disciplinam fandi. i. artium
 acrimia. ad opus figuli
 descendit Quia altemus
 quidam discipuli. Cu lau-
 dibus mitem suu deseret.
 inter cetera. ne futois pitia.
 eu carere gloriati sut. hac
 i. diligentiaz. i. vris lotoibz
 ee vellem. ut miqz i eis
 seneset sapientia. Sola.
 abysari simantibus senem
 dauid calescit. quia amio
 sapientie. eel marcescete
 care dilatores no deserit
 Sed pene vntes corb mu-
 tant in semibus. crescete
 sola sapientia decrescunt
 cetera. Senecto em illoru.
 q adolescentias sua. hoeste
 actibus in struxerut. etate
 fit doctio vbi tristio. pressu
 ipis sapientio. et veter
 studior dilectissimos fructo
 merit vnde et sapiens
 vir ille grecus Themoseh
 ekbes cu expletis. 101. amb
 moi seaiet. Durisse fert
 Se dolore. q egredereit
 de vita qn sapere cepit
 Plato. Somo. anno scbes
 mortuo e. Socrates. 99.
 annos in docendi scbedi
 q dolore oplent. Taceo
 ceteros phos. Pitagoras
 Democritu Zenocratem.
 Zenonem. i. heloantem
 qui iam etate longena
 insapientie studys flouert.
 Ad poetas venio. homer.
 Esiodu Symoide Aristoz

qui frides natu. agueu
 nescio qd. et solito viciam
 morte recinerit Saphodes
 cu pinnia senectute. i. i
 familiaris negligea a filio
 accusaret Ametie Edippi
 fabulam. q mpy stpset
 recitauit. Et tantu sapie
 in etate iam fracta spe
 gme dedit. ut seueritate
 thumaliu. in fauoz theati
 conueteret nec miz. Cu
 ee katio cosoru et forz
 geneis disertissimis ia
 ser. vras litteras. n. diste
 exubuit nec desperauit
 Certe homeru refert. q
 de lingua. Nestoris ia velli
 et pene decepiti dilior
 melle pflureit animaduute
 i. quantu canauerunt
 sapientias. quos nec de-
 cipit abes inquisitoe
 potuit reuocare Iste i. tate
 anno sapientie. ta. i. sembo
 prudentie habundantia.
 qe ee eripius sup diti
 nois interpretatioe colligit
 Interpretat em abysari
 pater meus supfluis. et
 patris ruginis directo
 Exquo ostendit habim-
 datissimu. et vlt huam
 vocem i sembo diu fmoel
 tonitruu commorai. Vm
 Namq supfluu. in hoc
 loco plentudines non re-
 dnda q. sigt. Porro Qua-
 mitis. in lingua nostra
 ocinea d. qd. sal. qe

seruorem et feruore sapie
fuz pt *De reliq̄s q̄uo p̄ceptis*

Quatuor q̄ sequunt̄. sic alter-
natim disposita sunt. ut
alterū semp̄ ad disciplinā
alim̄ ad exercitiū spectet.

De quiete

Ute quies siue interior. ut
mens pollinata desideria
non distat siue exterior.
Ut oculi et oportunitas.
honestas et utilib9 studi9
sinepetat. utq̄ ad disciplinā
p̄inet *De seruitute*

Seruitutem autē: meditatio
ad exercitiū spectat. Vnde
autē Seruitutem sub studio
quendi q̄tinet. qd̄ si vez
ē. siupflue repetit. Cum
siupiore pte amimeratu
sit Sed si d̄ ē. hanc it̄
hec duo ēē d̄am. Et
studium quendi. Instans
sit opib9 Seruitutem vero
diligentias meditationis
Opus pagit. aor̄ labo
Consilium parit. aia z
vigilia. In laboē est ut
agas in amoē ut p̄ficias
In aia ē ut p̄uideas In
vigilia ut attendas In
sint quatuor pedisequi.
qui ptat lenia philoso-
gie quia mente exerceat
cui sapientia p̄sidoz. Ca-
thedra quippe philoſogie
sedes ē sapientie. q̄ hys
siuposius gestare dicit.
Quomaz in hys se excedo
p̄mouet Vn̄ p̄tate iuuenes

pp̄ robur a fronte leticia
dicunt tenere. s. philoſ et
cephos. amor et labor.
qz foris opus peragunt
D̄posteriori puelle videlicet
philemma z ogymna.
quod interpretatur aia et
vigilia. quia in q̄o m̄disio
q̄silii parit. Sunt qd̄a
qui putant p̄ cathedras
philosogie hūmāni corp9
s̄gri. cui aia w̄at p̄sidoz.
quod m̄s̄ci q̄tub p̄tant
z quatlor electa q̄p̄mit
Ex quibus duo siupiora
s. ignis et aer. actu et
nomine masculina sūt
duo vero in inferiora s̄z
terra et aqua femina s̄t

De paupertate

Pauertatem quoque
lectoꝝ siudere voluit
no siupflua no sectari.
qd̄ maxe ad disciplinā
spectat. P̄iguis n̄ vent
ut d̄z gignit remissum
sensu. Sed quid ad hoc
colares n̄i temporis
unde potert. q̄ no solu
in studi9 suis frugalit9
sequi contemnit. s̄ ec̄
siup illud q̄ s̄t. diuites
pei laborant. Nec iā quid
didicerint. quisq̄ iactat.
s̄ quid erpendit. Sed
fortayst maḡos qz suos
imitat noluit. Qz de ill
digne s̄at d̄ia no i v̄o

De exilio

Postremo terra aliē poita

e. q̄ et
dib m̄
E. Qui
Nescio
dine au
moreb
Magni
ut dista
amino
toia p̄m
modu p̄
Delicat
patria
aut au
E p̄stū
exiliū ē
m̄s̄rit
Ego ap̄
quo am
pauper
deserat
postea
et tecta
De stud
Ep̄nie. q̄
de boni
Nec om̄
appellan
gentilium
mitate d̄
ut immo
tūni per
penis q̄
et p̄bali
quos illi
ēē nemo
vetis et
seriem p̄
tota pen
scati. z x

e. qet ipa qz hoies exeret
 dis mudo phantia qfilii
 e. Quia m vt ait quida
 Nestio qnatale solu dulce
 dme auctos dnat. Et ime
 mores non sunt ee. sui
 Magni virtus e pncipi
 vt distat paulati creatas
 animo visibilia het mst
 toia pm qmitae. vt post.
 modu possit ee delinque.
 Delicata ie e adhuc. cui
 patria dulcis e. z fortis
 aut cui omie solu patria
 e pstrus veo cui mdo toy
 exiliu e. qlle mdo amoe
 mstrit hie sparsit. h'ernit.
 Ego apud exilium. z scio
 quo amoe animo aliq
 pauperis. tuqur fidu
 deserat. qua libertate
 postea marmoreos lateres
 et tecta laqaria spiciat
De studio dinax qrtax
 Epnie. que vel de deo vt
 de bonis visibilib' loquit
 Nec omes nec sole. die
 appellande sunt In libe
 gentiliu. multa de eter
 nitate dei et eterne aiaz
 vt immortalitate. De v
 tuni penitentijs ppetuis
 penis qz maloz sanis coli
 et pbali rone mvenimq.
 quos tli vobulo indignos
 ee nemo dubitat Rursus
 vetis et noui testamenti.
 seriem percurrentes.
 tota pene de pnt vite
 statu. z rebus mterestis

CVARTIS LIB

qterta. emi9. raro aliq
 de dulcedine etnoz boz.
 et celestis vite gaudijs.
 deymi manifeste. Tame
 has scripturas diuinas
 appellare fides cathoica
 solet p h'oz spnie. quasi
 luteus pies dealbatus
 mtoe eloq' fortis pollent
 Que si qn spem vitatis
 ptendunt fla admistedo.
 q' quoda coloe supducto
 luti erroris opunt. ot
 diuina eloqa. aptissime
 fauo opant. q z ppter
 simplicitates sermonis
 arida appnt. et inuis
 dulcedine plena st. vnde
 qstat q mto tte vo lu sot
 tita sit. Que sola. sc
 a falsitatis contagione a
 liena inuenit. vt nichil
 vitati conxiu qme pber
 septue die sit. qz a ka
 tholice fidei cultoribus e
 ditas. auctoritas vltis eae.
 ad eundem fidei corroboratis
 in mto diuinoz libroz q
 putandas recipit. et le
 gendas et mnt. Sunt
 pterea alia qz plima o
 pustula. a religiosis vi
 ris et sapientib9. diuis
 ipoib9 conspna Que
 licet auctoritate vltis eae
 pbata non sint. m quia
 a fide catholica no distat
 et no nlla ee vtiliade
 rent. de ia qputantur
 eloquia q fortass. emiade

D' ordine & nu^o libror^{um} di^uine scriptur^e

melius q^uo diffimendo ondes
Omnis diuina scriptura duobus
testis continet In veteris
et nouo utrumq^{ue} testam^{en}tis
libris ordinibus distigunt
Vetus testamentu^m q^{ui}ntus
leges. prophetas agyo-
g^{ra}phos Nouu aut euage-
lium. ap^{osto}los p^{ri}mo p^{ri}mo
ordo veteris testamenti
lex qua^m hebrei horat no-
minant. Pentateuchus
quinq^{ue} libros moysi. In
hoc ordine. p^{ri}mo est
Genesis qui est Exod^{us}
hellemoth qui est Exod^{us}
29 vaiera q^ue leuiticus
29 vaiedaber q^ue est mi^{sericord}
Antus adabari qui est
Deuteronomi^{us} 29 ordo
est p^{ro}phetar^{um}. q^uo continet octo
volumina p^{ri}mi ioseph
beni. filii N^{um} qui et
ioseph. et ioseph. et ihus naue
mucarpat 29 in Sopthim
qui est liber iudicium 29 in Sa-
muel p^{ri}mo et 29 in Regu^m
29 in Malachim q^ue 29
29 in Regu^m 29 in ysaia^s
29 in Jeremias 29 in Septim^{us}
Ezechiel Octau^{us} 29 in
asim qui est duodeca p^{ro}phetar^{um}
29 deinde tertius 29 do. Noue
libros p^{ri}mo est iob
29 dauid 29 est Masloth.
quod grece p^{ro}bole latine
p^{ro}uerbia sonat vit^{us} Salom^{on}
29 in Telech qui est Eccl^{es}astes
29 in Sirasim. Cantica
canticor^{um} 29 in Sexto Daniel

Septim^{us} Dabreiamin
qui est paralipommon
Octau^{us} Esdras / q^uo hester
Omnes ergo sunt mior^{um}
Sunt p^{ro}terea / alij quidam
libri ut Sapiens Balas
liber ihu filij Syrach. lib^{er}
Judith. Thobias libri.
Machabeor^{um} q^uo legitur
quid est noⁿ in sebut ita^moe
Primus ordo noui testi
quatuor habet volumina
Mathei. marci. luce. ioh^{ann}is
Secundus similiter qu^{atuor}
Eptas pauli mior^{um} p^{ri}mo
vno volumine contentas
Canonicas eptas Apo-
calypsim. Decis ap^{osto}lor^{um}
Tertio ordine p^{ri}mo locu^m
hnt decretalia q^uo canoes
regulares appellantur
Deinde p^{ro}ter p^{ro}phetas 29 doctor^{um}
est septa. Jeronimi. Au-
gustini Gregorij / ambrosij
Ysideri. Origenis. Bede.
Et alior^{um} multor^{um} ortodoxor^{um}.
q^uo ta^m infinita sit ut mior^{um}
non p^{ro}nt Ex quo p^{ro}fito appaet
quod in fide xpiana fer-
uorem habuerunt. p^{ro}ter
affuone tot et tanta opa
memoranda posteris y-
languerunt Vnde ma^gis
p^{ro}tericia arguit. q^uo legere
n^{on} sufficiamus. q^uo illi dic-
tae ponerunt In hys at
ordinibus maxime vti^{us}
testamenti appaet q^uo na^m
sunt post legem p^{ro}phetas
Et p^{ro}ter prophetas d^{ig}io^gphos

Ita p^{ro}ter
p^{ro}ter
ordine
quada
rone i
singlis
q^uo stat.
ste. hec
dime di
ut q^uo sit
letor a
Omnis
moysi
idem
auto fi
iudicium
dicit. p^{ro}
damm
p^{ro}ter
v^{er}o ad
lachim
v^{er}o
ante p^{ro}
regu^m h
Jeremias
sios lib
m^{is} p^{ro}ter
liber est
suor^{um} ne
29 in
Iohel
Micha
Sopho
arias
p^{ro}ter
quia se
sunt. v^{er}
diment
Jeremi
Danie

Ita post evangelium apoli.
 et post apostolos doctores
 ordine successerunt Et una
 quadam die disceptatoe
 rone factu e. Ut cu in
 singulis ple et psta vitas
 consistat. nulla in supflua
 sit. Hec hinc d' mo e or-
 dine duoz libror pscruis
 ut q sit prescra mania
 lector agnoscat **Autos duoz**
Quoz libros lib legis **libu**
 Moyses scripsit libri Josue
 idem Josue cuius no isebit
 autu fuisse credit. libri
 iudici. a Samuel editu
 duc. pma ptem libri
 Samuel tpe Samuel
 scripsit sequentia vero
 vsq ad caltem do. Ma-
 lachim. Jermias pmi
 vni volum collegit na
 anteparsu eat. p sm loz
 regu historias. Esaias
 Jermias. Ezechiel singli
 suos libros fecerunt. qui
 inscrip sunt in omibz eoz.
 liber et 12 pphaz duoz
 suoz nomibz prenotat.
 Quoz nomia sut Esae
 Jothel. Amos. Abdias. Ionas.
 Micheas. Nam. abanik.
 Sophomias. Aggens. Zach-
 arias et machab. qz
 ppterca minores dicunt
 quia sermones eoz bies
 sunt. Unde et vno volum
 continent. Esaias autu e
 Jermias. Ezechiel. et
 Daniel hi quo maiores

sunt simili suis volumibus
 distincti. Libz Job. dly
 Moysen dly vni ex pphas
 Non nulli ip Job scripsisse
 credit. libz psalmoz d
 edidit Esdras aute pgea
 psalmos ita ut nuc sut
 ordinauit e titulos ad-
 didit. Parabolaz aute
 et eadsten e Cantica ca-
 ticor. Salomon oposuit
 Daniel sui libri fuit auto
 liber Esdras autois sui
 titulo pnotat. Inaugtextu
 eius d' edere. Neemieqz
 smones pnt continent.
 Libz hestec. Esdras credit
 scripsisse. Liber sapientie.
 apud hebreos miscz e
 vnde et tpe titulo gra
 magl redolet eloquenaz
 huc quidaz iudei filiois
 esse affirmant. Librum
 ecclesiasticu certissime. Tho
 filius Syrach. qertm
 nepos Jhu sacerdotis
 magm Tuus meminit
 Zacharias oposuit. h
 apud hebreos reperitur.
 s int apocryphos habet.
 Judith vero et Thobias
 et libri machabeoru.
 quoz ut testat. Jozvini
 29 magl grecz ee pbat
 quibus autoribz sint
 minime qstat. **Vn di bibliotheca tqs**
Bibliotheca a greco nome ea repavit
 huc cepit eo q i libi rodat
 Nam Biblio. libror. theca
 repositio in scriptat Bibliotheca

vetis testamenti. Quidam
 scriba post incensas leges
 a caldeis. dum iudei rursus
 in iherosolimam. diuino afflatu
 spiritu reparavit. Cuncta quae vo-
 cinnia legis ac prophetae
 quae fuerant a gentibus
 corrupta correxit. Totum
 quod vetus testamentum
 in 22. libros constituit.
 ut toti libri esset in lege
 quot habebant et littere.
 Porro. quibus littere. du-
 plices apud hebreos sunt
 Caph. Mem. Nun. Phei.
 Sadec. Altere enim phas-
 las scribitur per a medie-
 tates quod verborum aliter fines
 Unde et quibus libri. ap-
 rixque duplices estimantur
 Samuel Malachiam
 Dabrielam. Esdras
 Jeremias cum Enoch
 Lamentationibus suis

De Interpresibus
 Interpretes vetis testam-
 ti. Primum. 10. fuerunt
 Quos ptholomeus agno-
 meto philadelphus
 rex egypti omnibus litterate
 sagacissimus. Cum
 pistratu. athenensium
 Turanquum. qui primus apud
 grecos bibliotheca instituit.
 et Helentium. Nicomorem.
 Alexandrum et ceteros pres-
 que sapientiam operam dederunt.
 in studio bibliothecarum
 emularetur. Non solum
 gentium scripturas. sed etiam

diuinas litteras. in sua
 bibliothecam conferens
 Ita ut. 10000. librorum
 in tempore eius. Alexan-
 drie inueniret. Ab Elea-
 zero pontifice. petens
 scripturas vetis testam-
 ti in grecam vocem. ex
 hebreo lingua interpretari
 facit. Sed singuli in
 singulis cellis sepebantur.
 Ita omnia per spiritum sanctum
 interpretata sunt. Ut
 nichil in aliis eorum
 codice inuentum esset.
 quod in ceteris. ut in
 ordine distrepent. pro-
 quod. vna est eorum interpretatio
 Sed Hieronymus de huius
 rei non esse adhibenda fi-
 dem. 2. et 3. et 4. et 5. et 6.
 faciunt. Iquila Simachus
 Theodotion. quorum primus
 scilicet Iquila iudeus fuit.
 Simachus vero et theo-
 dotion Ebionite heretici
 obtinuerunt tamen usum.
 Ut per 10. interpretes.
 eorum scripturas. eorum recipiant
 exemplaria et legerent
 Latina et vulgaris.
 cuius auctor ignoratur.
 Unde specialiter videtur
 ut quia appellatur Septima
 et Septima est Origenis
 cuius codices Eusebii et
 Pamphilius voluissent.
 Octava est Hieronymus
 in toto ceteris antefertur
 Nam et verborum tenatio est

et
 Auto
Philus
 sancto
 ordi
 qua h
 vnde
 sciti d
 in ai
 ceteris
 thei. a
 ad sin
 flum
 vedu
 anm
 Omni
 sui sp
 Maxci
 39. Lu
 euage
 erudi
 mediu
 script
 do que
 de script
 Johaeb
 Autor
Philus
 eptas.
 cor a
 ante a
 diuif n
 qu alio
 scripte
 suspic
 eple s
 due pe
 vna p
 script

et pspicitate sine clauor

Autores Ewangeliarum

Police Ewangelia scripta sunt Sed quida sic spu sancto magis conati sunt ordinare narrationes. qua hystorie texere vites unde sancti patres p spm stm docti. qtuor tantu. in autem acceperunt ceteris reprobatis. Matthei. marci. lucie. et iohannis ad similitudinem qtuor fluminu paradisi. et qtuor vectu dache. et qtuor animaliu in ezechiele. Simi Matheus enim suu scripsit hebraice. et Marcus grece scripsit. Lucas inter omnes euangelistas. gra smos eruditissimus quippe ut medicus in gra erom scripsit Theophilo epo ad que est actus aplos id scripsit. et iohannis euangelium scripsit.

Autores eptiarum

Paulus duodecim scripsit eptas. Decem ad eccas. sex ad psonas vltimo aute ad hebreos. vltimo dicit no esse pauli sed qz alijs Barnabam scripsisse. vbi elemete suspicant. Canonice eptas sunt. vna iacobi. due petri. Tres iohannis vna iude et apocalypsim scripsit iohannes aplos

in pathmos in sila ieydio relegatus. hys st septoies sacrorum librorum. q p spm sanctu loquentes. ad exudic mra prepta uiuendi conspserunt. **D' Apoc'is**

Proter hec alia volumina. Apocrypha nuncupant. Apocrypha aut dicta. secreta. qz inde dubitatur unde veniat. Est enim eoz oculta origo. et p p'ribus. A quibus vsqz ad nos. auctois vniu spntiaz etissima et notissima succoe puenit. In hys Apocryphis. et si s'ueit aliqua veritas. in p' mltis fca. nulla e reis canonica auctoritas. q recte indicat. no ee eoz credenda. qbz attribuit ul' ascribunt. Nam multa. et sub nomibz pphaz. et recentiora sub nomibz apolorum ab hereticis pferuntur. qz omnia sub nomine Apocryporum. canonica auctoritate. diligenti examinatione emio s'ue. **Vn di' quilibz lib' bibliac' Entantenuis. a quinqz volumibz d' pentateuic grece quoz d' teuauo volumen voca' Genes d' eo qz generatio seli meo contineat. Exodus ab exitu filioz isrl' d' egypto Leuiticus. eo leuitiaz mistia**

et distictatem vtiqz exegit
Primoqz libri eo qd in eo
egressus ibus de egypto
emmerant. et. 22. phe
mi masones a eutris
fui e verbu distillabu.
et mptat. 29. Roma qnt.
pretat lex inde dictus e
dexteronomus qd za lex.
qz in eo replicant. q m p
cedentibus diffusis data s
In libro ioseph. quem indi
Benm dicit. tra pmissio
diuidit. Liber iudiat d
a pncipibus. q iudicabat
populum isrl. antequa
reges eent in eo populo
hinc quidaz compingunt
hystoriz Ruth sub vno
volimine. Liber Samuel
dictus e. quia natiuitate
e9 et gesta desctbit et sa
cerdotiu Azue licet eiaz
hystoriz Saul z dd qinet.
vtiqz tame d Samuel
referunt. qz vixit vtqz.
in alach hebraice latine
Regum interpretat inde
dictus e Malachim p eo
q reges isrlitice gentis.
gestas eoz p odiez digeat
Per alioqz qre d qd nos
p terminos vel libris. vel
omissa. vel no plene re
lata sunt in isto summatim
ac bnt explicant. **I**saia9
potius euangelista qua
prepheta edidit librum
suum. cui9 omes textum
eloquens pfa m cedit.

Tantian vero. examerzo
et pentamerzo vsu distit
Eximias similis edidit libz
sui. cu tremis euz. q nos
lamta vocam9. Et q i
tristioribus rebus. fuerib9
adhibeant. In quibus
quadruplicem. diuerso
meto coposuit alphabeti
lamentatione. **A**zuo9
duo pma quasi saphiro
meto. septa sunt. **A**zua
tres vasculos. qui s neri
sunt. et ab vna tantu tra
mapiuit. heroiu roma9
cludit **A**zau alphabetum
tinetu septum e. z alieis
aterris literis quide m
pfa mapiuit. **A**m alphabe
tum. simile pmo z zo het
Ezechiel pncipiu et finem
obscurationu obscurorum ht
vni e volumine p ppha
Pincipia et fines libri
Iob apud hebreos pfa
orone contexta s Media
aut ipus. ab eo loco quo
ait peat dies in q natus
sum vsqz ad eum locu
Adas ego me reprehedo.
et ago penitentia9. omia
heruoco meto discurrunt
Psalmoz liber grece psalte
riu liber hebraice. **S**tabla
latine organum dicitur
Adeo aute vot psalterium
quia vno ppha canente
ad psalteriu choro. qsonado
respondet. hinc librum
emqz masonibus. et vno

psalm
hend
opos
ordi
ps e
Iere
canti
meto
testat
Iosep
cesse
Rome
pmd
cunt
tmet
meto
bus v
septu
Vida
zum
loeth
aut g
qui re
quem
possi
qui lo
s ad
pore
Et q
sunt
vocab
pimi
a sloth
puer
in ip
figura
vot o
in se.
Aulic
veme

psalmoz volumine comp-
hendunt psalmos dauid
oposuit. s. edras p. ea
ordinauit. omnes autē
ps et lamentationes.
Jeremie. et oia se sptay
cantica. apud hebreos
melte composita sūt. ut
testat Jeromus. Origenes.
Josephus. et Eusebius
cesariensis. Nam i more
Romani flaci. et greci
pindari. nūc alij i ambo
crunt. nūc saphiro nitet.
timeo ut therameto
mcedentes Salomon no-
bus vocati eē Salomon.
septua manifeste docet
oia: ductu domini q
cum dilerit domus. le-
loeth: ecastes. Ecastes
aut greco s̄mone applla
qui retum: eāz q̄gat.
quem nos mutipare
possim. Concionatores.
qui loquit. nō ad vni tm
s. s. ad totā contioz p̄ti.
Porro parisius dombe.
Et q̄ in regno eius pax
fuit. is itaq. iux m̄mez
vocaluloz tā edidit volūa
p̄mi qd' hebraice q̄
astoth ḡte p̄bole. l̄mē
puerbia m̄stbit. Et q̄
in ipō sub q̄p̄tia s̄line
figūas verborū et h̄mes
vōz ondt. que v̄z p̄able.
in se. ab eo loco quo ait
Mulierem forte quis i-
veniet. alphabeto textit.

sicut lamentationes jenie
et cetera quedā s̄pture
cantica in hebraice.
Deleth ḡte Ecastes l̄mē
Concionato. Deo q̄ s̄mo
es. nō specialiter ad v̄m.
sicut in p̄ubys. sed ad
omnes ḡneraliter.
q̄ ad totam contionem
et ecclesiam dirigatur
in Ecastes. Cantica
canticoz quod est quasi
Epithalamū. carmen
imptiale. xp̄i et ecclesie
In puerbis parvulum
docet et quasi de officijs
p̄ sententias erudit. Un
et aliud filiu. creb̄ s̄mo
repetit. In ecastes vero
matura etatis v̄z i s̄ituit.
Ne quicq̄ in m̄di rebus
putet eē p̄petuū. sed ca-
dūta et breuia. Omnes.
q̄ ambz. Ad extremū. iā
consumatu v̄z. et calca-
to seculo. ip̄atim in ca-
ntica canticoz. sponsi uiḡt
amplexibus. Hanc p̄tū
ab hoc ordine doctrinae
et p̄m̄ sui sectatores erudit
ut p̄m̄ ethica doceat
Deinde p̄hica m̄ter-
pretent. et quem i h̄ys
p̄ferisse p̄poverint ad
theologiam vsq̄ p̄duct.
Daniel apud hebreos.
non inter prophetas.
s. inter aḡrographos h̄et.
Hinc s̄m. No. Interpres
tes kathora nō let eāa

Et quod multum a veritate distat
Daniel maxime et Esdras
prophetia. et una pars terre
hebraicis quidem litteris.
Sed Caldaico sermone scripta
sunt Job quoque abraica
lingua prima habet societate
Daniel apud hebreos. nec
Susanne habet historicam.
nec ymni trui puerorum.
Nec Belis Draconis et
fabulas Octo capit de-
sunt Et de uno ante oc-
to dimidui. et post octo
aliud dimidui Ne magis
ignorata. magnarum rerum
notias et vilius obscurat
Quia pro semel se expediat
lector. ut his qui quibusdam
clausulis. prima fronte
referatis libere gressu. post
deinde propter intractabile.
ne in singulis libris. nona
rudimenta querere oporteat
his in expeditis. Deinceps
cetera que ad proprium opus
vale videbit tractabis
De tria mo^{di} sacra scriptura
Primo omni sciendum est
quod diuina scriptura tripliciter
modum habet intelligendi
quod est historia. Allegoria
et Tropologia Sane
non omnia in diuino re-
periuntur eloquio. ad haec
interroganda sunt inter-
pretationis ut singula
historias Allegoriam
Tropologiam continere
credantur et si in multis

magis assignari possit Vbius
tamen obseruare. aut difficile
est. aut impossibile Sicut enim
in citharis. et huius organum
musas. Non quidem omni
que tangunt. cantorum aliud
resonant. sed tantum corde.
Cetera tamen in toto citharae
corpore. id facta sunt ut esse.
Vbi connectentur et quo
tendentur. illa que ad ca-
tiline suauitate modulata
est cithara. Ita in diuino
eloquio quedam posita sunt.
que in se ipsa intelligi vult
Quaedam etiam. sunt simpliciter
sunt historiae dicta sunt. Quaedam
vero mox figurati sunt
Non nulla autem est historiae
et Allegoriae et Tropologiae
se quoniam exponunt
unde modo mirabili. omni
diuina scriptura. Ita per di-
sapientias. quae suis ver-
bis aptata est ad dispersa.
ut quae in ea continentur
Sunt vice cordarum spiritualis
intelligentie suauitatem
personet Sicut per historiae se-
riem et littere soliditate mistorum
dicta sparse sunt posita quibus.
et quasi in vni connectes
ad modum ligni organum super-
extensas cordas sunt complet.
earum que sonum recipiens in se
dulciore aures referat.
que non solum corda edidit.
sed et ligni module corpore
sui formant Sic et mel
in fauo generis et quod maiori

exercitio quod est maiori
 desiderio inuenit. Spōs
 ergo sic tractare diuinas
 scripturas ut nō ubique
 hystōrias nec ubiq; de-
 gōriam. nec ubiq; q̄am
 tropologias. Et singula
 in suis locis prout ratio
 postulat appetent assigne
 Sepe tamen in vna eā
 q̄ littera oīa simul sp̄iri
 possunt Sic ut hystōrie
 veritas. et mīseriū aliq̄
 p allegōrias mīseriū. Et
 quid agendū sit. p̄iter
 per tropologiam dīmet
Res eā sūt idino eloq̄
 Sciendū est eī Et in dīo
 eloquio. nō tantū verba
 sūt res sūt sūt sūt sūt
 modq. nō adō in alij sp̄i-
 tūis inueni solet p̄his
 solam glouit vocū s̄iones
 Sed excellentiō ē valde
 rerū s̄m̄ificā q̄ vocū
 q̄uia hanc vsq; instituit
 illam nā dicitur. hec
 homī vox ē illa vox dei
 ad homines. hec p̄lata
 p̄t illa creata subsistit
 Vox tenuis et nota s̄bilū
 Res diuine rōnis ē s̄lata
 Et q̄o s̄m̄is oīs. qui sūt
 subsistē incipit et desinit ad
 rōm mentē ē. qd̄ s̄no vo-
 cis: verbo exīfeto māifesta
 Et de illa sapientia. qua
 de corde suo p̄ eructauit
 in se inuisibilis. per crea-
 turas et in creatūis agnōstī

ergo nimirum colligitur.
 quā p̄funda in sacris lib
 requirenda sit intelligētia
 Vbi p̄ vocem ad intellectū
 ad rem p̄ rem ad rōnes
 per rōm puenit. v̄itates
 Quod dīm quidā mīg
 docti. non considerant
 vllam in eis ēē subtilitē
 estimat. vbi exercere possit
 ingenia. Et ob hoc ad p̄hoz
 s̄p̄m̄as se mīserūt. quia
 p̄fecto nil aliud? occupūt.
 nisi solam littere s̄p̄s̄ne.
 virtutem v̄itātē ignorātes
 Et autem rex s̄cōne s̄c̄
 v̄tantur eloquia. breui
 quodam et apto exemplo
 demonstrābim. Sicut
 s̄p̄tura v̄gilate q̄ adū-
 scrius vester dyabolu
 t̄runt querens quem de-
 vocet. tanquā leo rugies
 V̄c si dixerim. leonem
 s̄re dyaboli nō vocem
 Sed rem m̄lligē debem
 Si enī hec due voces.
 dyabolu et leo vnam ean-
 dem rem sūt. in q̄pe-
 tens est similitudo e q̄d
 rei ad se ipsam. Rescat
 ergo ut hec vox leo. at
 ipm̄ s̄ret animal vero
 dyaboli designet. Et cetera
 cetera omnia ad hūc mō
 accipienda sūt ut cum
 dicimus vermem vitm̄.
 lapidem serpentem et dā
Thōi p̄m s̄re De A. v̄. l. locū dīne
 Illud qd̄ diliget antededit ē s̄criptūe.

Handwritten scribbles and a signature at the bottom of the page.

Ubiq;
 Diffile
 n
 am
 oī
 iud
 rde
 hae
 ee.
 uo
 dca
 ulat
 s
 a sūt.
 i vōt
 p̄tes
 zdas
 nt
 vōte
 ogi
 nt
 oīs
 r di
 p̄ti
 pota.
 t̄r
 alū
 em
 se
 mīfōz
 t̄m̄.
 ectō
 s̄p̄
 plēt.
 i se
 rat.
 didt.
 p̄p̄
 mel
 maiōi

exercitio quod

Et septem e[st] inter ceteras
regulas locum septimam
sanctam. quidam sapientes
dixerunt p[ro] regula de
d[omi]no et eius corpore. que
de vno ad vnu loquitur.
atq[ue] in vna p[er]sona m[od]o cap[itu]l[ar]i
modo ostendit corpus.
Sic ysaia ait induit me
dominus vestimento sa-
lutar[um]. q[ui] sponsi decorati
sunt. et quasi sponsam
ornatam monilibus
suis. In vna em[en] p[er]sona
duplici vocabulo nominata
et caput: sponsu[m] et etiam
sponsam manifestavit.
Proinde Notandum e[st]
in scripturis. quando specialit[er]
caput scribit[ur]: q[ui] e[st] caput
et corpus. Dicit q[ui] exire
in se ad vtrumq[ue] dicit
ab altero ad alteru[m]. Sicq[ue]
quid capiti. qui corpori
conueniat prudens lecto[r]
intelligat.

¶ Eadem regula e[st]. de o[mn]i
corpore vero et p[ar]te.
Nam vident[ur] quedam
conuenire vni p[er]sone
quod tamen no[n] e[st] vniu[er]s[um].
Sicut est illud puer meus
es tuus. Ete[ra] deleui.
ut nubem iniquitatis tuas.
et sicut nebulam peccata
tua. conu[er]te ad me et re-
dima te. hoc ad vnu
non congruit. Nam alia
pars est. cui p[ar]te delet.
et cui dedit meus es tu

Et altera cui dedit conu[er]tere
ad me et redimam te. et
si conu[er]tant[ur]. p[ar]te eor[um] de-
lent[ur] per hanc em[en] regula
sic ad omnes loquit[ur] sp[irit]u[m].
Sicut et boni redarguuntur
cu[m] malis. et mali laudet[ur]
p[ro] bonis. Si quid ad quem
p[er]tinet qui prudens legit
discet.

¶ Etia[m] regula e[st] de litera et
sp[irit]u: de lege et gra. Lege
p[er] quam p[re]cepta saneda
admo[n]ent[ur]. gra p[er] qua[m] vt
opem[us] inuam[us]. vel q[ui] lex
no[n] tantu[m] hysto[ri]e op[er]at[ur]
fidem tenere et sp[irit]ualit[er]
legem intelligere q[ui] v[er]ba
regula e[st] de sp[irit]u et gene[si].
p[er] quam pars p[ro] toto e[st] totu[m]
p[ro] parte accipit[ur] veluti
Si vni populo vel ciuitati
loquat[ur] deus. et n[on] intelligat[ur]
omnes continere mundum
Nam licet aduers[us] vnam
ciuitate[m] Babilonia[m] ysaia
p[ro]ph[et]am d[omi]n[us] q[ui]niet[ur]. in diu[m]
cont[ra] eam loquit[ur]. t[ra]nsit ad
genus de specie. et dicit[ur]
q[ui] totum mundu[m] s[er]mones
Certe si non dicit ad v-
niuersum orbem. no[n] addet
infra generalit[er] et disperda
omnes terram. Et visitabo
sup[er] orbis mala. et cetera
que sequuntur ad intentiones
m[un]di p[er]tinentia. vnde
et adiecit. hoc est q[ui] silu[m]
quod cogitavi sup[er] omnes terras
Et hec est man[us] extensa

sup omes gentes. Itē post
sub persona babilonie a-
guit vniuersum mundū
Rursū ad eandē. q̄ de-
genere ad spem reuertit.
Dicens q̄ eidem ciuitati
specialiter contigerunt
Ecce ego excitabo sup eos
medos. Nā regite. Bal-
thasar. a medis obtota
ē Babilonia Sic exp̄sa
vniuersi egipti. totū vult
melligere mundū. dō et
concurrere faciā. egiptios
aduersos egiptios. regnū
aduersos regnū. cū egipto
non multa rōna. s̄ vni
hūisse regnū describitur
vnta regula. ē d̄ p̄p̄o. q̄
p̄ quā dicit pars max̄
temporis p̄ partem m̄oz
inducit̄ aut pars min̄
tis. p̄ p̄tem maiōz melli-
Sic ē de triduo dominice
sepultē. Dū n̄ tribus pleis
diebus ac noctibus iacūt
i sepulcro. s̄ in apte totū
tridū accipit. Noel sicut
illud quod quadringentos
ānis p̄durerat deus. filios
ist̄ seruitos in egipto.
et sicut in egressos. qui
in duante ioseph. ex egipto
dnati sūt. n̄ sciam
post quā an ānos egssi
sunt ut fuerat p̄missum
Sed. 430. ānis pactis.
ab egipto. recesserūt Et
et alia de temporibus
figūā p̄ quā q̄. q̄ futū s̄

22
q̄ iā gesta narratur.
ut est illud foderūt māg
meas et pedes meos. et
d̄ o ossa mea et dimiserūt
s̄ vestimenta mea et
hys familia In quib̄ futū
tamē si iā facta sūt ita
dicit. Sed cur q̄ adhuc
facienda erant iā facta
narrant. Quia ea que
nobis futū sūt. apud
dei eternitates iā facta
sūt Quia p̄ q̄ aliqd
faciendū esse p̄mittit̄
s̄m nos d̄. Quando v̄o
q̄ sūt futū. iā facta di-
cunt. s̄m di eternitatem
accipienda sūt. cap̄ que
iā omnia facta sūt. que s̄
apud nos futū s̄. Extra
regula est de Recapitu-
latione Recapitulatio
fit. dūm s̄p̄mā redd̄ ad
illud. aug narratio iā
tr̄sleat Sicut. ai. filios
filioz noe cōmēorass̄
dixit illos fuisse i iugis
et gentibus suis. et tamē
p̄ q̄. q̄ hoc ēē in hoc
ordine t̄p̄m requiratur
Erat inquit ois terra labi
vniuers. labiū vniū v̄ox
vna ombus eāt Quod
er̄o s̄m suas gentes. 7
secundum suas linguas
erant. si vna lingua eāt
ombus. n̄ quia ad illud
quod iam tr̄sleat recapit-
tulando. est reuersa
narratio s̄. Optima r̄a

Est de dyabolo et eius corpore
Quia sepe dicuntur spiritus
capitis. que suo magis
queruntur corpori. Sepe vero
videntur eius dicta membris
et non nisi capiti adherent
Ex nomine. quippe corpus
intelligitur caput. ut est id
in Evangelio. de nazareth
tunc admixtis. Dicente
domino inimico homo hic fuit.
homines ipsum dyabolum
vocant. et ex nomine
corporis caput designant
Item ex nomine corporis
fit corpus. Sicut in
evangelio dicitur. Duo
decim vos eligi. et vos
ex vobis dyabolus est
Iudicium vobis iudicans.
quod dyaboli corpus fuit
Proposita quidem angelorum
omni iniquorum caput est
Et huius corporis corpus
sunt omnes iniqui. Sicut cum
membris suis unus est
ut sepe. quod corpus eius
ad eum potius referat
Et reversum. quod illi ad
membra spiritus ita dicitur
Sicut in ysaia. Vbi dicitur
contra Babiloniam. hoc est
quod dyaboli corpus. multa
dixit sermo prophetarum reversum
ad caput. ad dyabolum
oraculi sententias derivat
Dicens Quomodo ce-
cidisti de celo. lucifer
qui mane oriebaris
**De modo et ordine legendi
sacram scripturam**

Postquam certam materiam
proposuimus lectori. et eas
scripturas. que ad diuinam
pertinent lectionem suis
nomibus assignando
determinauimus. Postquam
videat. ut et de modo et
ordine loquendi aliquid
dicamus. Quibus ex his
que sunt dda. studij sui
modum et rationem accipiat
Quia vero facilius quid
agendum sit intelligimus
Si prius. quid non sit faciendum
ignorauerimus. Insuper
est primum lectorem. quid cauere
debeat. De deinde in se
mandis. qualiter ea que
sunt agenda perficiat. Di-
cendumque est. quid sit.
quid ex tanta thesauro
quorum. multa et innumeris
pollent et vigent exitus.
tam pauca et mirabiles
inveniantur. quibus ad
scientiam pervenire possunt
Et ut de illis taceam. qui
nati sunt ebetes et tardi-
di ad intelligendum. Hoc
maxime movet. et dignum
est videtur. Vnde hic accidat
est duo pariter ingenio.
et equali studio. Vni lec-
tionem intendit. Nec in
falsi effectum. et multas
consequitur. Alter cito
penetrat. cito quod querit
apprehendit. Alter diu
laborat. et parum proficit
Sed sciendum est.

29
Et in quolibet negotio
duo sunt necessaria. Epus
et ratio operis. quia si quædam
sunt. ut alium se altero.
aut in utile sit. a minus
efficax verum melior
ut dicitur prudentia est
fortitudine. quod et potest.
que aliquando vobis moue
non possunt. ante leuam
Sic nimirum est in omni studio.
Qui sine discretionem operatur
labora quidem si non pro-
ficiat. et quasi aere verbe-
rans: vires in ventum
fundit. Aspice duos
pariter silua inscum-
tes. Et hinc quidem p-
deuia laborante. Illi
vero. recta itinere opedia
legentem. pari motu con-
tendunt. si inique per-
ueniunt. Quod autem
septuaginta dixerim. si siluas.
Cuius fructus. quasi fructus
quosdam dulcissimos.
legendo carpinus. et
tando zuiam. Qui
ergo in tanta milane
libroz. legendi modum.
et ordinem non custodit.
quasi in condensitate salis
oberrans. tunc recti
itinere potest. ut dicitur
Super discentes. et magis
ad scientiam puenientes
Tantum enim vale dicitur.
ut sine ipsa omne otium
inripe sit. et labor inuit
ut enim vobis optectant

Tria sunt que proprie
studij legentium obesse
solent. Negligentia.
Imprudencia et fortia
Negligentia est. quando ea
que distenda sunt. ut
propter pretermittimus.
ut minus studiose dis-
cimus non seruamus
Imprudencia est quando
exgerim domum. et non
in hinc que disting non
obseruamus negligentia
effortia est inueni sine
causa contingente. Et in
vel paupertate. vel in-
firmitate. vel non naturali
laciditate. siue est doctor
vilitate quod aut non inue-
nit. qui doceat. aut
si bene doceat. et ideo
a proposito non retrahimur
In his autem rebus de
pino quidem. negligentia
lector ad mouendus
De re vero. Imprudentia
inservendus est. De re
autem. fortia. adiuuans
Est et quæ sit fructus.
Quis ad illam lectionem
erudiendus accesserit.
quis pium quibus sit fructus
et agnoscat. Nichil enim
sine causa appeti debet.
et desideria trahit. quod
utilitatem non promittit
Nemo est die lectionis
fructus. quod mentem ut
siam erudit. ut moribus
ornat. Docet quod scie

delectet. et quod imitari expe-
diat. Quorum alter. scilicet
magis ad hystorias et
allegoriam. Alter idem
Instructio morum. ad re-
pologiam magis respicit
Sunt diuina scriptura
refertur ad huc finem
Sane quamuis expe-
diat magis iustum esse
quam sapientem scio
in plures. in studio sacri
eloquii. scientiarum querere
quam utilitate Ego ac-
neute improbandum.
Sed utrumque necesse est lau-
dabile censo. et ad eius
intentionem operetur. pauca
absoluam et post de eo
qui moralitatis generum
amplectitur expediam.

Respondeo ad ledi diuina scriptura

Qui virtutum notitiam et
formam viuendi in
sacro querit eloquio
hos libros magis legere
debet. qui huiusmodi
contemptum suadent. et
animam ad morem sui
conditoris accedunt. rec-
tissime viuendi terminos
docent. qualiterque vir-
tutes acquiri debeant.
et vitia possint unde
Primum enim inquit quite
regnum dei et iustitiam eius
de se apte licet. et celestia
patere gaudia deside-
rate et quibus iustitie
munitis ad ea pueniant

solent inquirere utrumque
bonum. utrumque namque
amate et querite. Si
amor est. otiosus esse non
potest. puenire desideratis
Discite quomodo pro-
matur quo tenditis. hec uero
scia. duobus modis operatur.
videlicet exemplo et doc-
trina. Exemplo quasi scriptura
facta legitur. Doctrina
quod eorum dicta. ad disci-
plinam nostram pertinet discitur
Inter quos beatissimi gre-
gorii scriptura. singulariter
aperanda est. quia
quia michi preteritis
dulcia et eterne vite
amore plena uisa sunt
silencio nolui preterire
Modus legendi

Portet autem ut qui hanc
ingressus fuit uiam. in
libris quos legit. non solum
celore dictaminis. sed
uirtutum emulatione dis-
cat prouocari. ut enim nota
ta uerborum pompositas.
aut concinatio. quod uitali
pulcritudo delectet. Sicut
liber ad propositum suum noque.
ut iam raptus desiderio
scientie. obscuras et pro-
funde intelligentie scrip-
turas exquirat. magis
magis occupet quam
edifficetur animus. Ne sic
enim sola lectio teneat.
ut a bono opere uacua
compellat. Cristiano pro

lectio exhortatio esse debet.
 non occupatio. et bō desi-
 deria parte. non necesse
 Relatū michi aliquando
 memin. de quoda. satis
 probalis vite viro. q̄ tato
 factz septuagz aore flagibat.
 ut eis continuū impenderet
 studiu. Cumqz in dies ef-
 fente scientia. crederet
 eū desideriu e9. ceptū
 zelatus sapias impudet.
 spreto simplicioribz septuagz.
 p̄funda quem et ostura
 rimaū dteqz enigmantibz
 p̄phaz enodandis z misa-
 tis factoz intellectibus
 vehement' insiste. Sed
 mens humana. tm̄ nō
 sustinens pondus. cepit
 mor. et magnitudine
 rei. et mentionis iugi-
 tate deficē. tamqz huius
 i oportuē occupationis
 aū q̄fandi ut nō solū a
 ab vtilibus. sed et a nō
 actibus cessaret. Verū
 siquidē euentu in q̄m
 q̄ legē septuagz. ad edifi-
 cationem vite sue repat.
 qz distionis moderamine.
 uti non nouit. easdē. nō
 occasionem erroris hūit
 Sed miserandē diuina
 tandem p̄reuelationem
 admomto ē. ne amplius.
 hāz septuagz studio i tūbet
 Sed sanctorz p̄m dūam
 et matū triumphos
 Nias qz fies simplici scilo

dictatas frequentāe co-
 suesteret. Sicqz in breui
 ad pristini statū rductus.
 tantam. in t̄ne quietis
 gram. accipe meruit. ut
 v̄ meo. illam dōi vocem
 impletā diceret. q̄ ipse
 m̄m labores z dolores
 considerans. pie nos co-
 solai voluit dicens. Ve-
 nite ad me os q̄ labo-
 ratis et onerati est. et
 ego reficiam vos. Et
 Denicps inueniet i q̄
 requiem auabus vris
 Hoc exemplū iō apposui.
 ut ostenderē eis q̄ in disti-
 plina nō lraue. s̄ vir-
 tutū positi sūt. nō opōte
 lectione fastidio esse. sed
 oblectamento. Nam z p̄phā
 Non noui inquit lraue
 sine negocio a d̄. Intraibo
 in pom̄ dōi. Doe meorabo
 iustitie tue solio. Deus do-
 cauit me a iuente mea.
 Qui em̄ ad occupationē
 septuagz. et ut ita dicam
 ad afflic spūs legit. Nō
 phat. s̄ negocioat. vixit.
 tam vehemens ē et in-
 discreta metio. vito sup-
 bie care pt. Quid autē
 de lectione simp̄t pauli
 dicam. qui ante legere
 implere voluit q̄ discere
 Que nobis p̄feto satis
 exemplo esse potest. Nō
 auditoēs neqz lectores
 legit. s̄ factos potius

iustos esse ante deum
Considerandum preterea est
quod lectio duobus modis
animo fastidium ingerere
potest solet et affligere spiritum
Et qualitate vbi obstinere
fuit Et quantitate si plurius
exultat in quo utique magis
moderamine vbi oportet
Ne quod ad refectionem quanta
tibi est. simat ad suffocandum
Sunt qui omnia lege volunt
Tu noli contendere Suffi-
ciat tibi. Nichil tua inter-
dum non omnes legis libros.
Infinitus est librorum numerus.
Tu noli sequi infinita ubi
finitus non est. requies esse
non potest. Vbi requies non
est. Pax nulla est. Vbi pax
non est. Deus habitare
non potest in pace inquit
propheta factus est locus eius.
Et in syon habitatio eius
In syon. sed in pace. Esse
syon oportet. si in pace non
amittere. Contemplare.
et occupari noli. Noli auar-
tus esse. Neque forte sepe
egeas Audi salomone
Audi sapientem et discite
prudentiam. filii mihi inquit
Amplius libris faciendis
plures libros ne requiras
Nullus est finis. frequenter
est meditatio. carnis est
afflictio Vbi ergo est finis
et finem loquendi puter
oem audiamus deum
tunc Et mandata eius

obsequia. hoc est deus homo
Lectio sic inapientium est opus profitorum
Nemo me pro his quae scripserim
memoratus fui. estimet
lector diligenter et repre-
hendere. Cum ego potius
diligentes lectores ad
propositum horum intenda
Et eos qui libenter discunt. lau-
de dignos ostende. Sed ibi
locutus sum eruditibus. Nunc
autem erudiendis. et doctrina
quae principum est discipline
inchoantibus. Illis studium
virtutum istis vero interim
extremum letionis est propositum.
Sic tamen. ut nec huius
virtute careant. Nec illi
propter letionem obmittat
Nam sepe minus prouidendum
est opus quod non praedictum
est doctrina minus utilis.
qua non sequitur bono operatio
Oportet autem simope. et
illos cauere. ne forte ad ea
que retro sunt aspiciant
Et istos consolari. Si vbi
illi sunt. quos prouenire
desiderant utrosque ergo
exerceri et utrosque pro-
moueri conuenit. Nemo retro
abeat. Ascendere licet.
si non descendere. Si vo-
ne dum ascendere po-
tes. sciam loco tuo. lib-
a culpa non est. quae aliam
usurpat officium Si mo-
nachus es. quid facis
in tibus Si amas silentium
Cur te clamantibus

assu
Tu
tibi
ph
tas
Sed
vob
pla
des
vili
plic
vite
tue.
Me
Doca
Sed
Sed
fale
mic
lega
exer
si no
boni
Tu
pm
suff
coc
te o
vbi
fac
ne
Ma
exte
quod
pfe
vert
dita
quid
Ma
opr

assidue mēte delectat
 Tu semp̄ ieiunys & fle-
 tibz m̄siste debes. et
 phari queis. Simplici-
 tas monachi. p̄tia ege
 Sed docere in quibz dōs
 volo. Non ē tui dote. s̄
 plange. Si m̄ docto ēē
 desideras. Audi & facies.
 Vilitas h̄itus tui. Et sim-
 plicita vltus. Innocētia
 vite. s̄tās conuersationis
 tue. docē debet homines
 Melius fugiendo m̄dm
 docēs homines q̄ sequedo
 Sed ad huc forte p̄sequēis
 Quid in quies. Nōne
 saltem. si volo. discere
 michi licet. Supradm̄
 lege et occupari noli. Ex-
 eritū tibi potest ēē lectio.
 s̄ nō p̄positum Doctrina
 bona ē. s̄ insipientiū est
 Tu vero. te p̄fctm̄ fore
 p̄miseras. Et id nō tibi
 sufficiat. si insipientibz
 coequaris plus aq̄ facē
 te oportet. Considera go
 vbi sis et q̄ agē debeas
 facile agnoscis **In quibz
 nō exerceatur vita iustoz**
Quatio sūt In quibz nūc
 exerceat vita iustoz. & q̄ p̄
 quosdam ḡdus. ad fuitas
 p̄fectiones subleuat. vitz.
 Lectio siue doctrina. Me-
 ditatio. Orō et operatio
 quita dem̄ s̄ q̄teplatio
 In qua quoda p̄cedentiū
 opm̄ fructu. in hac vita

et q̄ sic boni opis m̄ces
 futua p̄gustat. Vnde p̄s
 Cū de iudicys dī loquēt
 recomēdas ea stat
 subnixit Anticustodiendis
 illis retzibutio multa.
 De hys quibz ḡdibus
 P̄mo gradus idē l̄cō
 incipientiū ē. Sup̄m̄is
 contēplato p̄fctoz ē. Et
 de medys quidē. quato
 plēs quis ascendit t̄cō
 p̄fctior ēit. Verbi gr̄a.
 P̄ma lectio. intelligētia
 dat. 2a meditatio. q̄silii
 p̄rat. 3a orō petit. q̄ta
 opatio quīt. cūta contē-
 platio inuenit. Si ergo
 legis intelligētia h̄es.
 et nostiā quid faciendū
 s̄. Intriū boni ē. Et ad
 tibi nō sufficit. Non dūm
 p̄fectus es. Stāde itaqz
 t̄ arcem q̄silii. & meditāe.
 qualiter implere valeas.
 quod faciendū ēē didisti.
 Multi em̄ scientiā h̄nt.
 s̄ pauci sūt q̄ nouerūt.
 qualiter sciē oporteat.
 Rursz. quoniā q̄silium
 hominis. sine dō auxilio.
 t̄ firmū est. et t̄ efficac
 ad orōm̄ te eūz. et eō
 adiutorū pete. sine quo
 nullū potes facē bonū.
 Et videlicet ip̄ius gr̄a.
 q̄ p̄uenendo te illinat
 subsequendo etē pedes
 tuos dirigat i v̄ia parē
 Et qui in sola adē volute

es. ad effectum p̄dicat
bone operationis. Deum
restat tibi. ut ad bonum
opus attingas. et qd̄
orando pens. operando
accipere merearis. Te
cū opai vult deus. Non
cogit s̄ adiuuans. Si
solus tu nil p̄stas. Si
sols deus. tu nil meris
operis ergo deo. ut possis
operis et tu. ut a quod
merearis. Via ē op̄a
bona q̄ itur ad vitam
Ezui viam hanc erit.
Vitam querit. Constat
et viriliter age. h̄t h̄c
via p̄m̄i sui. quoties
eius laboribus fatigati.
s̄p̄m̄i respectus gratia
illustantur. gustantes
et videntes. quoniam
suavis est dominus. Sic
fit. quod s̄p̄ d̄ctm̄ est.
Et ois querit. contempla
m̄oem. vides i^o quo o
p̄ hos gradus ascende
tibus. p̄fectio occurrit. ut
qui infra remansit. p̄fectio
eē nō possit. p̄p̄m̄i q̄
nobis det eē p̄ ascende
Sed quoniam tanta ē
mutabilitas m̄e vite.
ut in eodem stare non
possim̄ cogn̄ sepe ad
t̄nsacta respice. Et ne a
mittam̄ id in quo sim̄
repetim̄ quos quod eē
t̄nsim̄. Verbi gratia
Ezui i ope strenuus ē.

oret ne deficiat. Ezui
p̄rebus in sistit orado
ne q̄silio n̄m̄s confidit.
L̄com̄ q̄silat. Et euenit.
ut cū ascendere. semp̄
nobis sit voluntas. De se
de nos cogat n̄t̄as. Ita
m̄ ut in voluntate. nō
n̄t̄e p̄p̄m̄i n̄m̄ q̄sistat
Et d̄ ascendim̄ p̄p̄m̄i
ē q̄ descendim̄ p̄ p̄p̄m̄i

Et h̄c quibz lector d̄ne s̄p̄te

Satis aperte v̄p̄p̄o de
monstrati ē p̄uictis. et
aliquid amplius de se
p̄mittentibus. nō d̄
p̄p̄m̄i cū incipientibus
Sed sicut illis aq̄ late
greditur. qd̄ isti sine culpa
m̄e agere p̄nt̄. Ita eē
ab istis aliquid requirit̄.
quo illi nō dū obligati
sūt. sicut ergo ad p̄m̄p̄a
soluendo redeo. ut vides
ōndam. qualiter eis d̄
s̄p̄m̄a legenda sit qui
adhuc solam t̄a q̄r̄t
scientiam. Sūt nō nulli.
qui d̄e scientias s̄p̄t̄
appetit. ut ut diuitias
aggrent. ut honores
obtimeat ut fama acq̄
rant. quoz m̄ten̄ q̄m̄
p̄uersa. m̄ ē m̄s̄andū
Sūt rurs̄ alij. quos
audiē verba dei et opa
eius discere delectat. nō
quia salutaris. sed q̄
mirabilia sūt. Scrutari
archana. et volunt

Et
mil
Am
qu
diaz
face
diu
Sic
se
ten
aud
Hui
fui
quo
ma
d̄
s̄p̄
de
ut
for
erit
p̄
nos
m̄
Ez
da
dig
hor
tū
mi
Ez
om
que
aug
ē
vo
O
Ez
dn

Et in audita agnoscere
 multa scie et nichil face
 Invam mirat potes.
 qui non aant miseric
 diaz hos ergo. quid ad
 face dicam. qua pcora
 diuina in fabulas omittat
 Sic theatralibus ludis.
 sic scis camibus q i
 tende solems. ut salis
 audiat pastam n am
 Huius tamen. non ta co
 fundi. q adiuuae ceseo.
 quoz voluntas. noviqz
 magna e f impuda.
 Alii vero idcirco sacra
 scripturam legunt. ut sim
 apli preptu. pati sint
 si postenti redde ronez
 de ea fide. in q pouti s
 ut videlicet inimicos vite
 fortiter destruant. Aping
 eruditos doceant. ppus
 pferius via vitas ag
 nostat Et alius di secta
 intelligentes artius amet
 Quoz miruz deuotio lau
 danda est. et imitatioe
 dig. Tria ergo sut genea
 homi. sacra scripturaz lege
 tu eruzq pmi quidem
 miserandi sut. Soti vitadi
 Et laudandi. Hos vo qa
 omnibus cosule niteqmg.
 quod homi est. i omnibus
 augz cupimq. et qd pusu
 e omittat Omnes intellige
 volumus quod dicimus
 Omnes face quod homi
 Quas sacz qrentes lege
 dne scripturas

Quo tibi lecto ordine. f et
 modu ppono. q si diliger
 inspereris facile ti iter
 legendi patebit. In hoz
 vero consideratione. nec
 omnia tuo ingenio rtiqz
 Nec p mea diligentia.
 sans ti fieri pmitto. S q
 breuit prelibando tntiaz
 ut et posita aq. quibz
 erudiaris. i ptermissa
 aq quibz exeat idetas
 Ordine legendi supra
 quadrimaxiu q memo
 ratu fii. Aliu in discipulis
 Aliu in libris. Aliu in
 narratioe. Aliu in ex
 positione. Que qualis
 In diuina scriptura af
 signanda sint non du
 ostendi **De ordine le^{di} in discipulis.**

Primu ergo ordmem
 huc qui queit i discipu
 lis inter hystorias. alle
 gorias. et topologiam.
 lectore considerare oz.
 que hoz da. ordine.
 legendi pcedat in quo
 illud reuocare ad meos
 no inuile. qd i edificijs
 flet aspiciatur. Vbi pmi
 quide fundamentu po.
 De hinc fabrica supe
 dificat. Ad vltimum
 consummato corpore do
 mo coloe supducto vesta

De Historia
 Sic miruz in doctrina
 flet oportet ut videz
 prius hystoriaz discas

et rez gestar. veritate ex
principio repetens. usq
ad finem. quod gestu sit.
qm gestu sit. et a quibus
gestum sit. diligenter meoie
commendes. hec n quid
pripue. in hystoria requere
da sit. pa negotiu. tpus
et locus. Neq ego te pste
subilem esse puto i algo
ria. nisi prius fidatus
fuis in hystoria. Noli con
tepnere minima hec
Paulatim defluit que
minima atepnit. S pmo
alphabetum distere co
tepsisses. mte me' graas
tantum no hres. Srio qd
esse. q sciam phar volf
fabulas pseudo apostol
relinquedas ante. Quoz
scientia. forem astm silis
e. Noli huius imitari pui.
mbutus. ibis ad gndia
tutus. Ego ti affirmare
audeo. nichil me vnqz
quid ad eruditom pmes
contempsisse. Sed multa
sepe didicisse. que alio
ioco aut deliramento
similia viderent. Mem
me du ad huc scolaris
sem elaborasse. vt om
rez oculis subiectar. a
vstli venientiu vocabla
strem ppendens libere
rez naturar illa no p
posse psequi. qui eaz de
nomia ad he ignoeret
Quociens sophizmati

meoz q g bunitatis vna sit
duabus in pagia detiob
signaueram. ame metpo
eregi cottidiam debim.
vt eel. sententiar. qom
et oppon om se. qb didi
ceram. 7 solunones me
morit tenerem 7 mimer
Caso se mforu. S dispost
admuic qneris quoz
rethois. quod oratoris qd
sophiste esset. officium
diligent' dntm. S ipa
exemplo ocul subiecto. q
Ampligom. q Origom
dra eet patent' dntm
Voz. ne quadrati eglatez
duobz me se lateribz mti
plicatis. embadiu implet
vtrobiqz proaxente po
disino didia. Sepe noctis
horostopus ad hibernap
vigiliam erubau. Sepe
ad nm ptensum i ligno
magadam duce soleba
vt vocu dram aure p
cipem. et am pariter
meli dulcedine oblectare
hec puerilia quide fuer
Sed tamen non i vtilia
Neq ea mnti sare. sco
machum meu onerat
hec aute non ti replio.
vt meam scientiam que
vel nulla vel parua e.
iactitem. Sed vt ostenda
tibi. illu mcede apstisse.
qui mcedit ordinate. Neq
vt quidam du magni
saluum facere volunt

Impāpū mādūt dū
 in vītib. ita in sīs.
 quidā gōdus sūt dū
 multa mōemio mīstōne
 que nullus vident ēē
 vilitatis qzue mīstō
 occupabō. Bene dīas.
 Multa quidē sūt i sīs.
 q̄ in se considerata. nō
 expectandū ēē videt.
 qzue tñ. si alijs. quibus
 cohēt opāus. et ex toto
 terminare cepis nāa.
 pūter et opētē ēē videt.
 Alia p̄ter se sciendā sūt
 dīa autem. quāuis p̄
 se non videant nō
 labore digna. quia in
 sine xpīs. iā emūda
 sūt non pōt. nō latens
 negligentē debent p̄
 teriri. Omnia dīscē. t̄
 videbis postea nihil
 ēē sūplū. Coartata sūt.
 Notanda non ē. De libō
 aut qui ad hanc lāon
 viles sūt. Si quid mīstō
 videat queis. hos mīstō
 frequentandos existō.
 Benefm. Exodū. Josue
 libz Judicū et regūm
 et palipon noui testamti.
 p̄m quatuō emāgēlia
 De hinc actus ap̄toz
 magis ad hīstōlas mī
 p̄mē vident. Excepit
 hīs quos hīstōlogos
 p̄ appellamīs Si tamē
 hūq̄ vocabulī sūone lā-
 gius vīm. nullū ē. d̄ns

Ut si hīstōiam dicam
 nō tantū rex gestaz
 narrationem sed ias
 p̄mas sūonez aug libz
 nāaoms. que secundū
 p̄prietatem vōz exp̄mī
 Secundū q̄ acceptioz
 vtriusq̄ ob testamēti
 libros. eo ordine quo s̄
 emīati sūt. ad hanc lāon.
 sūm lāon sūm. p̄mē pu-
 to et fortasse nō p̄uēle
 videret. in hoc loco.
 aliqua de mō q̄stūdi.
 p̄cepta mīponem. qzā
 Noui dūmāz septuāz mīstō
 ceteris omibz mīstō
 suo ēē concisam qzūbz
 tamē idāo sūp̄p̄de
 volo Ne nimia p̄lūte
 p̄p̄m extendā sūt q̄
 loca in dūmā paginā
 qzue secundū litterā
 legi nō pōt qzue maḡ
 dīstōne dīstōne op̄oz
 Ne vel per negligē-
 tiam aliqua p̄teream
 Aut p̄ mīp̄tia dilige-
 tiaz ad. id. ad qd̄ septa
 nō sūt violentē mī-
 torquāms. hoc ē ergo
 d̄ lator quod t̄ p̄mā
 hic capus tui laboris
 nomē bñ sulcatz.
 mīplūcē t̄ fructū ēst
 Ordine curā gestaz
 Ordine mēde. p̄er-
 umbram vāt ad cōpō
 zfiguraz dīscē t̄ i viles
 vītatem Ne h̄c nē dico

ut pius uenis testamenti
figuras labores euoluē.
et mystica e9 dicta stru-
tutis. q̄ ad ewangelij
flueta potanda accē-
das. Sed sicut uides q̄
omne edificatio funda-
mente carens. stablis
esse non potest. Sic et e
est in doctrina z funda-
menti aut et p̄m
doctine sacre hystoria est.
De qua q̄ mel de fauo
uertas allegorie exprimit
Edificatio ergo p̄mum
fundamenti p̄e hystorie
Demde p̄ significatioes
tipica in arte fidei fabrica
mentis exigit ad extremū
uero p̄ mortalitatis ḡm.
q̄ pulcherimo supduo
colore. edificiu p̄mge
habet in hystoria. quo di-
fcta mixta in allegoria.
quo eius sacram credas
Immortalitate quo exp̄m
mittere. lege go z d̄se
Qua in p̄no de9 plata
paradisi voluptate. In
quo pouit homies quem
formoueat peccantem
expulit. et in eripuas
hui9 seculi deiecit. lege
qualiter ab uno homie.
omniexa h̄uam genis
p̄ago descendit exlit
Demde. peccantes unda
obruit. Qualiter Noe
iustū cū filijs suis. i me-
dy8 aquis dia clemētia

huauit. Qualiter dem
Abraham fidei siḡm
suscipit. Post uo. ist
mexipit descendit exuo
demde filios ist. de
egipto in manu Moysi
et Aaron p̄mae z ubz
In deho pauit lege det
In terra promissiones
Locauit. Qualiter sepe
peccantes in manus
mimicoz suoz tradidit. Et
uasi penitentes libat
Quomodo p̄m p̄ iudices.
dem p̄ reges populū
rexit. Dauid sexum
sui deposcentes a-
cepit. Sapientia Salom
Illustrauit. Ezechie fleti
20. annos addidit. De
hinc p̄uaxitatem
populū captiū in Ba-
bilone p̄ manu Nabuch
donoset misit. Post 70.
annos p̄ Cirā rediit
ad extremum uos mi-
tate iā seculo. filii rane
misit. uita penitētibz.
misit in mundū omni-
sim aptus promisit
Detex se in fine seculoz
ad iudiciū p̄dixit reddē
omniex seculū opera
sua. p̄toribus. uides
igne eternū. iust aut
uita eternam. z regnū.
cui9 nō est finis. uide
q̄ ex quo mund9 cepit.
Vsq̄ in fine seculorum
nō defuit in foz dom

D' Allegoria

Post lectonem historie. sup
 est Allegoriaz mistia ag-
 noscere me exhortatioe.
 opus ee puto. Cui ppate
 satis p se dig appareat
 flosse tamē volo te. o.
 lator hoc studiu nō tades
 et hebetes sensu. si ma-
 tuā expende ingenia.
 q sic inuestigando sub-
 tilitatem teneant. ut
 in discernendo prudēas
 nō amittat. Solidus ē
 tibus. ite. et n' masticat.
 tūstuluxi nō pē. Taligo
 te moderamine vti qz. ut
 dū inquirendo subtilis
 suis in psumendo. teme-
 rarius nō inveni arē
 recolens. quod ait pō
 duxum suū terendū et
 paut illū. Et meo paut
 vasa mortis. Memisti
 s' meo me d'as spūas.
 edificō similes dixisse. v-
 bi. p'mū. fundamēto pōto.
 structā in aliu leuatz
 plane edificō stiez. nā
 et ipā structas h. nō go
 pignat. Si hanc simili-
 tudines. pando diligētius
 psequam. Respice opo
 cementary. Collocato fi-
 damento. licam extedit.
 indirectū pp edictū de-
 mittit. Ac demde lapides
 diligētē politos i' odie
 pōnt. Alios dem atz
 alios quāt & si forte

aliquos p'me dispositōe
 nō respondentes i'oe-
 nezit accipit limam.
 p'mena padit aspera
 planat. i' in forma ad
 formam reducat. Sicut
 reliquis in ordine dis-
 positus adiungit. Si vō
 aliquos fles i' veniet.
 qui nec communi va-
 leant. ne q'z i' coartā.
 eos non assimil. Ne
 forte dū silicem frage
 laborat. frangat li-
 mam. Antende Rem
 tibi p'posū inuentibus
 q'ceptibilem. s' intelligē-
 tibus ymitatioe dignā
 ffundamentū intena
 ē. Nec semp politos h
 lapides. z fabrica de.
 sup itoz. et equales
 queit structuras. Sic
 de illa pagina. mltā
 s'm l'ralem continet
 sensum. q et s' repugne
 vident. et nō micō ab
 siduans aut imposs-
 bilitatis aliud affere.
 Spūalis aut intelligē.
 nullam admittit re-
 pugnancias. Inqua
 diuisa multa. aduisa
 nulla esse pnt. Et ex
 p'mas seriem lapidū
 sup fundamentū collo-
 candoz. ad p'tensam
 lineam disponi vides.
 quibz s' totū copz reliqui.
 in nititur et coaptat.

Significatione no
caret. Nam hoc quoddam
aliud fundamentum est.
et totius fabricae basis.
hoc fundamentum et
probat supposita. et a
proximo fundamento
probat. Sed fundamentum
insidet oia: si no o
modo coaptant huius
et insident et coaptant
reliqua. Primi fabricae
probat. et est sub fabrica.
hoc probat fabrica.
et est no solum sub fa-
brica. sed et in fabrica
quod sub terra est fun-
damentum. figurare
diximus hystoria fab-
ricam que superedificat.
allegoria in similitudine.
Unde et ipsa Basis
fabricae huius. ad alle-
goriam pertinere debet
Multis ordinibus quod
surgit fabrica. et
quibus sua Basis habet
et multa sacra idia
pagina continentur
et hae singula sunt
sua principia. Vis scilicet
qui sunt ordines ipsi
Primus ordo est sacramentum
Trinitatis. et huius est
hoc per septuaginta comitatus
et ante omnes ceteras
et hinc et omne fuit
deus hic de nichilo
omnes fecit creaturam
visibilem et invisibilem

Ecce igitur ordo honorabilitatis.
liber dedit arbitrium. et gratia
facit ut mereri possit et
eterna beatitudine. dem
sponte labentes primum
persistentes. ut amplius
fabrica non possent consummari.
et hae oigo partium. et hinc
probat et quid sit pena
propter hoc. Ecce tertius ordo.
et hae sacra. primi sub
nati lege. Ecce quartus
ordo. et hae sacramentum in-
carnationis. verbi gratia.
et sextus ordo. Sacra no-
vi testam. Ecce septimus
ordo. primum. demum. et hinc
Ecce octavus ordo. hic est
tota divinitas. hec est illa
spiritualis fabrica. quae quod
dumet sacra. tot quae sunt
ordinibus constructa. in
alium excollicitur. Vis
et ipsas bases agnosce
Bases ordinum. prima
sunt sacramentorum. Ecce
ad laones. demum. spi-
ritale edificans. edi-
ficiam. Nam hystoriae fun-
damenta ante loca-
ta sunt. Restat nunc
et ipsum fabricae bases
fundae. lineamentis
pomo examissimum
et hinc. In ordine
collocatas. et hinc. et hinc
quod futurorum. miorum
vestigia fidei. linea
protenso. et hinc. fidei tra-
mes est. et hinc. spiritualis

opis bases quedā fidei
 Principia sūt. quibz imā-
 xuris. Debet siquidem
 prudens lecto' curare
 ut anteq' spanosa libz
 volumina prosequat
 Sic de singlit. que magis
 ad p'pitiū suū et p'fessōz
 vere fidi pertinet. in-
 seruendus sit. ut quāq'
 postmodū inuenierit
 tūto superedifficāe possit
 Vix em tanto librorū
 pelago ē. multiplicibz
 sententiarū naufragiis
 anfractibus q' et mūdo
 et obscuritate am' legent'
 confundunt. ad vnum
 colligere potest. quū
 prius. sumatū in vtroq'.
 ut ita dicam genē. aliqd'
 certum p'ncipiū. firma
 fide subnixum. ad quod
 cuncta referant nō ag-
 noscat. vix ut doceam
 te qualiter fieri debeat
 bases iste respice ad ea.
 que paulo ante t' emicauit
 Et sacrum t'mitatis. anti-
 tā de illo libri facti sunt
 multe date sententiae.
 Difficiles ad intelligendū.
 et p'plere ad soluendū
 longum tibi et onerosū
 ē adhuc. omīs prosequi
 Cum multa fortass' in-
 uenias in quibz magis
 turberis quā edificeris
 Noli m' scire. Sic iniquā
 ad finem venies. Dicit v

prius breuit' et dulcē
 Quid tenendum sūt
 de fide t'mitatis. et d' s'ae
 p'fitei. ut veraciter
 credere debeas Tu at
 postea legere ceperis
 libros et omnia obstruē
 multa apte. multa am-
 bigue scripta inuenieris
 Quae aperta inuenis.
 iugē basi suae si forte
 conveniant. Quae am-
 bigua sūt. ita m'ptae.
 ut nō discordent. Quae vō
 sūt obstuā. resēa si potes
 et si ad intellectū eorum
 penetrare nō valet. m'p'.
 ne dum p'sumere conat'
 qd' nō sufficit. periculum
 excis incidas. Noli ea
 acēpne. Sed potius ve-
 nerare. Quia audisti
 qd' sp'itū q' posuit te-
 nebras latibulum suū
 et si est aliquod i' v'el
 comitū illi. qd' tu f'missa
 fide didicisti. credendum
 et tenendū. Non tamen
 expedit tibi. quotidie
 mutare sententiam.
 Nisi pius. Doctiores te
 consulueris. Et maxime
 qd' vniuersalis fides. q'
 m'p' flā ē p't. inde iubeat
 sentiri agnouere. Sic de
 sacro altaris. Et d' sacro
 baptis'matis. Confirmādis
 Coniugij et omnibus q' t'
 emicari sūt. q'. facē debes
 de multis scriptis legentes

Quia fundamentū vite
non habent. In eorum
varios labi et toriens
fere mutare sententias.
quot leges lectiones
Rursū alios vides. qui
secundū illam vitatē
cognitionem. q̄ m̄tus
firmati sūt q̄libz septas.
ad congruas m̄ptas
flecte nouerūt et quod
a fide sana discordat
dicit quod conveniat
iudicare In Ezechiele
Regis et rore anima =
lia scant. nō anima =
tia rotas Cū ambulat
m̄t animalia ambu =
labant p̄ter et rore m̄
ea et cū eleuarent alia
de terra. eleuabant
et rore Sator quippe me =
tes q̄m virtutibus ut
sciencia p̄stant. t̄m sc̄az
septuaz archana. p̄fuda
esse conspiciūt ut q̄ simp̄
et ad stantibz m̄terra
iacere videbant. erectis
sub limes apparerant.
Nam sequit̄ exuocūz
ibat sp̄us illuc eute sp̄u
et rore. p̄n p̄t leuabat
sequentes eū sp̄us n̄
vite. eat in rore. vides
quia rore hec animalia
sequit̄ et sequit̄ sp̄itū
Rursū allibi dicit. h̄c om̄t
sp̄us vniūficat. et n̄m̄
oportet d̄m̄ lectoz sp̄uat
intelligen̄ vitate esse

solidari. ut cū l̄r̄z ap̄tes
que. p̄uerse m̄q̄ m̄telligi
p̄nt. ad diūsa diuerticula
nō inclinet. Erre antiq̄
ie p̄hs. qui lege vite acc̄ =
petat. reprobat̄ ē. Nisi
q̄ sic solam l̄r̄z om̄dēt
sc̄it̄ ē. ut sp̄m̄ vniūficā =
tem. nō h̄ret. hec vō. nō
iō d̄m̄. ut quibusz ad
voluntatē suā. m̄ptadi
septuaz octosom̄ p̄beā
Sed ut ondam. cū q̄
solam se l̄r̄z diū sine
errore m̄cedē posse op̄t̄
exḡv̄t sequam̄ l̄ram
ne m̄m̄ sp̄m̄ diūis aūibz
p̄feram̄. et sic nō sequit̄
ut in ea. nō s̄o vitatis
iudim̄ pendē credam̄
Non l̄r̄z. sed spiritualis
oīa diūdicat. ut go se =
are posse iudicare l̄r̄z
Non de tuo sensu p̄sime.
s̄ erudiri p̄us et in formā
oportet et q̄ quandam
in ḡuisse veritatis basem.
cū tota fabrica i m̄tat̄ fū =
dare. Neq̄ are ip̄o erudi =
ri p̄sime. Ne forte. dū
te m̄roducē putas maḡ
seducas. A doctoribus
et sapientibus. hec m̄ro =
dūtio querenda est. q̄
autoibus sanctor̄ pat̄ū
et testimonis septuaz.
ea n̄ p̄t op̄ ē. et fac̄.
et ap̄e possint. Cūq̄
iā m̄roduc̄ fūis testioz
septuaz lege singula q̄

docuerunt confirmanda
 Sic michi vide? Qui
 me in hoc imitari pla-
 aut. libens accipio. Cui
 vltim fuit no ita opote
 fieri. faciat quod placuit.
 no extendam. Sic enim
 plures huc modum i distedo
 no seruant. Et quomo-
 do quida pstant. vnt
 dio ignoro sed queris
 et ui libri ad hanc laos
 magis valeant. Ego puto
 Ben p m de operibus
 sex diez Tres vltimos
 libros moisi de legali-
 bus sacris psalms p m
 et finem ezechiel Job
 psalteriu. Cantica Can-
 ticoz Duo p pue em-
 gelia. s. mathei et iohis
 Eptas pauli Tano cas
 eptas. et apocalypsim.
 p pue in eptas pauli
 et ue eel rpo mio d pgnit.
 vtriusq testameti per-
 fectionem pgnit. **De Epologia**
De Epologia. Nil aliud i-
 pnti dicam. qz quod b
 dictu e. Excepto quod
 et ad ea magis reru
 qua vocantur signisio
 pime videt. In illa em.
 vt na. iustia e. ex qua
 disciplina moru noz
 positua in fac nasa
 contemplan do q fecerit
 deus. q nob faciendu
 sit agnostim. Omis na
 dm loquit Omis na

homines docet Omis
 na ea parat. Et nichil
 in vniuersitate in fe-
 cundum est. **De ordine libroru i laoe seruato**
Quoniam e ordo libroru in
 hystoria et allegoria laoe
 suauis. Ordines ipis
 hystoria sequit. Ad al-
 legoria. magis pime
 ordo cognitioms qz
 sicut b dictu e Doctrina
 ab no p obsturis. s ab apte
 et ab hys q magis no
 snt exordiu sime debet
 vnde gns e. vt nouu
 testamentu. in qo ma-
 nifestata pdicant ver-
 tates. in hac lectione
 veteri ponat. vbi eade
 veritas. signis ad vmbre
 oete promittat. eade
 vmbros veritas sed ibi
 oculta. hic manifesta
 pmissa. hic ex hita
 audisti cum legeretur
 in apoclt. Quia sigto
 erat liber. et nemo i
 venire poterat. q plua
 signacula eius n leo
 de tribu iuda sigta
 erat lex signata eat
 ppha. qz oete. qpa ve-
 lare redepos micabat
 et omne n e liber sigto
 videt. Qui dixit ecce
 virgo concipiet. et par-
 tui. Vocabit nome
 e9 Emamuel. Et alius
 Tu inquit Bethlem

ipites
 tigi
 aula
 tigg
 e ante
 ruse
 dete
 sca
 no
 ad
 adi
 sea
 q
 me
 pds
 ram
 aum
 qm
 tis
 mus
 talis
 o se
 luy
 imie.
 ma
 dam
 ysem.
 ut si
 rudi
 e. du
 magl
 du
 nro
 q
 atui
 rax.
 face.
 ng
 estioy
 la q

Vertical text on the right edge of the page, possibly from an adjacent page or a binding label.

effrata pua es i milib9
Juda ex te n eriet dny
q' sit dominator isrl.
et egress9 es ab initio
adiebus eternitatis
Et ps Ruq9 syon dicit
homo. et homo nate
in ea. et rpe fudauit ea
altissim9. Et Rursim
domini inquit dixeris
mortis et im. dicit de-
min9 domo meo. s
a. d. m. Et Daniel
aspiciebam in visu
noctis. et ecce i milib9
celi. qua filius hominis
venatebat. et usque
ad antiquum dieru
pueit. et dedit ei po-
testatem honorem et
regnu. et os populi.
tribus. et ligie fuit
vpi potestas eo. pias
eterna que no auferet
Quisputas hoc anteq
implent. intelligere
poteat. Signa erant
Et noo poterat plue
signacula. n leo d'bu
Juda venit go filius
dei et induit nas huam
Nato e de virgine.
Et crucifix9. Sepultus
Resurrexit. Ascendit
ad celos. Et implendo
q' promissa erat. apuit
q' occulta erant sero
latebant. Lego in evo
Et angelus gabriel.
ad maria virgine mittit

paucias p'nuat Re-
cordo p'phie q' d' Ecce
virgo concipiet. Lego
Et n' est ioseph in
Bethleem ai maria
uxore sua pregnantem.
Venit tempus p'endi. et
p'epit filiu suu p'moge-
nit9. q' angelus p'dixat
regnaturu. in throno.
patris sui dauid. Re-
cordo p'phie Bethleem
effrata pua es in ani.
qui. ex te n eriet dny
qui sit dominator i isrl.
Lego Rursim. In principio
erat com fr ea. d. et d
erat verbu. Recordo
p'phie q' d' Egress9 est
ab initio a diebus et'nel
Lego Verbu caro factu
e et habitabit in nob. Re-
cordo p'phie hui9. Vobis
nome eius Emanuel
nobiscu deus. Et ne
forte singula p'sequedo
fastidii n' facia n' p'p9
v'itates x p'dicationes
passionem. Resurrexerit
d'fensionem q' itane
et p' carne gessit agno-
uerit veter' signacul
miseria penere no valet
De ordine narrationis
Illud maxe hoc loco co-
siderandu est. q' d' d' d' d'
pagine textus. n' nales
p' n' q' m' m' loquendi
ordine suat. Quia et

et sepe posteriora prioribus
 antepone. Sicut cum aqua
 remittunt. subito ad superius
 quod subsequenter narramus
 primo tractat. Sepe etiam ea que
 longo distant intervallo.
 quod mox s' succedenda con-
 nectit. ut videat. nullum
 defuisse spatium temporis
 quod non differunt vllum in-
 tervallum finis **De expositione**
Expositio tria continet. scilicet
 sensum et sententiam. In omni
 narratione littera est. Nam
 ipse voces et littere sunt
 sed sensus et sententia. non
 in omni narratione sunt. Venit
 quodam litteram et sensum habet
 in quodam littera et sententia
 in quibus hec omnia tria sunt
 continet. Omnis autem narratio
 ad minus duo habere debet. Illa
 narratio. litteram et sensum in
 habet. ubi per ipsas prolationes.
 sic apte significat. ut nil
 aliud reliquat subintelligi
 Illa vero littera et sententia
 in habet. ubi ex sola prolatione.
 nil potest concipere auditus
 nisi addat expositione illa
 sensum et sententiam in habet
 ubi et apte apte sunt. et apte
 aliud subintelligendum
 relinquit. quod expositione
 aperit. **De littera**

Littera quando perfecta est etiam
 ad finem id quod dicitur
 nichil preter ea que potest
 adde ut minus oportet

ut omnis sapientia ad deum
 deo est. Aliquam in minuta
 etiam subaudiendum ad
 relinquit. ut semper est
 domine aliquando superflua
 etiam ut per maculationes.
 vel longam interpositionem.
 idem reperit. ut ad non
 nam aduigit. ut paulus
 in fine eptle ad romanos. Et
 si autem et propterea multis
 interpositionibus inferat. Qui
 est honor et gloria. Aliud
 h' superfluum esse videtur.
 Superfluum dico. non nam
 ad emmiam faciendam
 Aliquam etiam est littera. ut in
 in illam resoluatur. nil
 fore nil magis videtur
 ut est id. Dominus in celo
 et sedes eius id est sedes
 domini in celo et illud
 et filii hominum. dentes eorum
 ac. et facta id est dentes
 filiorum hominum. Et id hoc sic
 femi dies eius. dies hoc
 et nominatus sunt nominibus et gratia
 prioribus per uno gratia nominibus
 positi et multa ad se
 ad litteram constructionem
 et confirmatio pertinet

De sensu

Sensum alius congruum
 congruum incongruum
 Alius incredibile Alius
 impossibile Alius absurdo
 et sic multa huiusmodi
 invenimus in scripturis ut id
 comederit iacob et id
 Elegit suspendium anima mea

Et multa aq. Sicut locutio
quedam in dia. septuaginta.
vbi. l. 3. apta vox bonis
in sensu. se videt ut p.
in vltimo mo. loquendi
sue p. aq. a. causa
q. legentis intelligit. am
impedit. ut e. verbi g.
id qd. dicit ysaias d. p. re-
hendit septem mulieres
vix inter dicentes pa-
nem meum comedemus.
et vestimentis meis operiemur
Intelligis mo. invocet
nomen tuum super nos
Aufer obprobrium meum
Plana sunt et apta va-
que legis intelligit. sicut
d. p.prehendent septem
mulieres vix vni. In-
telligis panem nostrum
comedemus intelligis
v. n. o. p. intelligit mo.
voce nomen t. s. nos
Intelligit aufer obprobrium
meum Sed fortasse qd.
hoc totum sicut velis sicut
intelligere non potes. Non
intelligis qd. dicit p. p. a.
voluit bonum promississe
d. n. malum imminat. fuit
ignoras unde venit
ut p. p. a. p. intelligendum
credas. qd. qualiter ad-
littera factum sit ut d. n.
non vides Dicit ergo vix
mulieres vix se d. s. q.
vni vix apprehendent
xpm in quo omne ple-
mudine grae placuit

inhabitare. q. ipe solus
sine mensura p. m. a. p. t.
accepit q. vni solo eoz ob-
probrium auferet. ut inue-
niant in quo requiescat
nullo a. o. viuentis ut. s. s.
dona postebant. Ete-
sp. uat. interpretato e. z. q.
se dicit ad litteram. Non in-
telligis. ponit in p. p. a.
p. hec verba. ad litteram
e. e. aliquid sicut q. vni a.
n. s. De intentione populi
p. uacitatis locus fuerat
Subiugit tunc tanta. i. z.
eode populo clade fuit
Et vix ad vix vix g. e.
delendum. ut vix septem
mulieres. vni vix in-
veniant. cu. mo. v. a. vni
h. x. soleat et cu. mulieres.
tunc a. vix soleat rogari.
tunc mulieres. ego more
vobis rogabunt et ne
forte vix vni septem
mulieres dicit formida-
ret. cu. vnde eas p. a. s. t.
et vestiret non h. x. t. di-
cunt ei panem meum q. me-
demus z. v. e. n. o. Non
te oportet de nobis se
soluati. mo. invocet nomen
super nos. ut dicat vix
me. et s. b. ne r. p. u. d. i. a. t. e.
dicam et steriles. z. se
semine auocant. q. z. e.
tpe magni obprobrium
fuit Eto e. qd. dicit aufer
obprobrium meum. q. s. t. a. h. q.
inuenio in septuaginta. z. max.

in veteri testamento. fm
 ydionia illis lingue dicta
De Sma diuiaz septuaz
Sententia de ia. iniqua
 absurda. miqua fla cept
 Sed cu in ssi ut detm
 e. multa inueniant
 gra sententia nullam
 admittit repugnanz.
 Semp congrua e. p va.
 Aliquis eminaoel plues
 sit sententia aliquando
 plit emittiam plies se
 sententia Cu go diuios
 libros legim9. in tanta
 multitudine verboru
 intellectu. qui d' paul
 erunt verbis. z samite
 kathoco fidei inuimut
 inuimut. id potissimil di
 ligam9. qd' certu appueit
 cu ssiisse que legim9
 Si autem hoc latet id
 certe. qd' iustana spte
 no impedit. et cu sana
 fide concordet Su aute
 et spte iustana. pnta
 a distui. no pt. salte id
 id q' fides sana pcedit
 Aliud e n qd' potissimil
 septo sensseit no dmofo.
 Aliud a ra pietel exare.
 si utiqz vitet. pste seht
 fructo legentel Si vero
 utiqz vitat no pt et vo
 luntas septois in certast.
 sane fidei congrua. no
 motile e eruisse sententia
 Item in reb9 obscuris

atq a mris octis vmo
 tiffimis. siq inde septa.
 ee diuia legerimus
 q possint salua fide
 alib atq alib pate
 sententis In na earz
 nos pcepti affmami
 ficiam9 qta vt si forte
 diligentius discussa vi.
 labefactant conam9.
 Non p sententia diaz
 septaz s pma ita diu
 dimitales. vt ea velio
 ee septaz q nra e Cu
 potius. ea q septaz e.
 nra ee. velle debeam9

De modo legendi

Modo legendi in diuide
 qstat diuisio fit. Et p
 tione. Et inuestigatioe.
 pinedo diuidim9 qn
 ea q' q'usa se disagim9
 inuestigando diuidim9
 Qndo ea q' occulta sit
 referam9 et

Meditaciones obicit

Omnia ea q' ad lctoz
 pmet qn lucidus z
 qpedisus potim9.
 explicita se De reliqua
 id pte doctne: medi
 tatione. aliud in pnti
 dice obmitto. qz res
 tan tanta specialit
 tratu indiget Et digni
 mag e. Omne i hoi
 q' in pste dice res en
 subtilis. z sit ionida. q
 et incipientes erudit

et exeret oſtimatol
Inexpta ad huc qd
amplius proſequenda
Rogemus qd ne ſcipiam
ut radice dignet. cordibz
nris. et illumare nob
in ſemite ſuis. ut intro
ducat nos ad pacem
ſc animalibz cenam

Deo gratias

שמעון בן יוחנן